

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijk en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

0197
E

46.218.

UNIVERSITEITSGEBIUDE GENT

In P. Bern. de Smedt Crem. Augu-
stinian' acquisivit Tenermonde

Anno 1683.

Utitur post illum R. P. Thomas
Debbaut, qui apposuit Biblio-
thecæ 1684.

1711

CONFUTATIO

IOANNÆ PAPISSÆ

VNA CVM ÇELEBERRIMIS
BEATISSIMÆ VIRGINIS

MARIÆ

Laudibus, Iuribus, & Præconijs,
deque Dei circa Viatores concursu,
& militantis Ecclesiæ statu.

Item Meritorum, Purgatorij. & Traditionum
Catholica APOLOGIA.

Opus cum primis pium & eruditum, ac versu
iam primum in lucem editum,

Auctore R. Viro D. & M. IOANNE
DE LA SALLE Presb. Flandro-Furnensi,
S.T. & I.V. Bac. Past. in Thieldonck.

H. de la Salle *Dy. de la*
1687. *Prior*

LOVANIÏ,

Excudebat Philippus Dormalius;

CLC, LCC, XXXIII.

ILLVSTRISSIMO,
AC REVERENDISSIMO
DOMINO

D. IACOBO
BOONEN

Dei, & Apostolicæ Sedis gratiâ
ARCHIEPISCOPO
MECHLINIENSI,
BELGICÆ PRIMATI &c.
DOMINO SVO.

ANNVS iam fuit septi-
mus, ILLVSTRISSI-
ME, AC REVEREN-
DISSIME DOMINE,
ex quo Pastoralis officij curam
Gratiâ Vestrâ annuente, in vestrâ
A 2 Dicte.

Dioecesi administro. Cum non
ita grauibus Animarum curis, in
modicâ earum quantitate disten-
tus, coepi temporis vtiliter, & iu-
cundè fallendi gratiâ Poëscos re-
suscitare memoriam; & à Theo-
logicis studijs, alijsque munijs (ut
amant alterna Camœnæ) com-
ponendis versibus, ijsque morali-
bus, & pijs nauare. Itaque, quo-
niam à plerisque doctis, & graui-
bus viris luce digna, & lectu pia,
ac fructuosa indicata fuerunt: sta-
tui è varijs Dialogum hunc, vnâ
cum selectissimis Beatæ semper
Virginis MARIÆ laudibus, alijs-
que nonnullis Catholicis dog-
matibus luci permittere, & Illma
ac Reu.^{ma} Gratia Tux toto cor-
dis

dis affectu consecrare . An non debui? Injurius in Sedem vestram sim , si eam , à quâ plurimis me cumulatam gratulor beneficijs , non tantùm præsens adoro , sed etiam absens non adorno. Materies id ipsum requirit . Fabulosa hæc Papissa Aduersariorum nostrorum deprompta delirijs , & mendacijs propagata , non paruum Sanctissimo Patri nostro Christi in terris Vicario ignominiam parit, fidem commaculat, rectos mores suggillat , Catholicos rubore conspergit, & instabilium hominum mentibus ad lapsam viam sternit . Illi ergo, hoc est Illust.^{mo} ac Reu.^{mo} Domino meo Dialogum hunc inscribere

A 3 æquum

æquum fuit : qui, vti eiusdem sacratissimæ Sedis Gratiâ, in his Belgicis Prouincijs dignitate, & auctoritate præ omnibus fulget: ita eiusdem honori, & dignitati, totiusq; Catholicæ Ecclesiæ inuiolabili veritati, & sanctitati propugnare, & peculiariter defendere est plusquam æquissimum. Succedit Ill.^{mæ} Gratiæ Tuæ in sacratissimam Deiparam, & gloriosissimam semper Virginem MARIAM singularis affectus, & magna deuotio; quam ex nobilissimi Parentis tui defuncti pectore velut ex traduce hausisti, & maternis ex vberibus suxisti. ô piam! ô mitem! ô deuotissimam foeminarum! non immeritò tam eximios

mios Illustrissimi filij sui honores, in viuis cernere pia mater (diuinâ fauente clementiâ) permittitur; quæ intactissimæ illius Matris MARIE, & dilectissimi eiusdem filij Domini nostri IESU CHRISTI cûlrix semper exstitit singularis. Quam Amplissimi Parentis tui, & lectissimæ Matris pietatem, & in Diuam deuotionem binæ tuæ, cæque laudabilis memorię Sorores imbibere Quarum vnâ Nobilissimi, & Generosissimi Viri Dom. CAROLIDE BRIMÉVR, Angiæ Gubernatoris vigilantissimi quondam vxor, eiusdem in Deiparam deuotionis, ac pietatis lauream cum suâ posteritate his in terris expectat.

▲ ▲ Alte-

Altera autem Amplissimi, & Nobilissimi Viri D. PETRI PECQVII Brabant. Cancellariij vxor, sic in terris MARIAM coluit, vt eam eiusdem conciuem nunc esse nulli debeat esse dubium, qui illam vel extremis lineis aliquando nouerit. Dignus planè tali tuâ sorore PECQVIVS, digna PECQVIO Mulier illa inclita; qui nominis sui, prudentiæ, eloquentiæ, & rerum gestarum magnitudine, ac splendore; modestiæq; vti pietatis honore, & gloriâ, non totam modò Belgicam: sed ipsum Gallia Regnum, ipsum Romanum Imperium, (dum Legatione ibidem fungeretur) perculit, & impleuit, Viriusque ossa in Annuntia

ciatæ eiusdem immaculatè Vir-
ginis coenobij Bruxell. templo
sepulta iacent. Denique, cum quæ
hoc in libello pertractantur, spiri-
tualia sint, & ad Catholicam fi-
dem pertinentia: facilè quivis in-
telliget tantò ad persuadendum
amplius valitura, si eius authori-
tate, cuius est sanas in Ecclesiâ do-
ctrinas conservari; pestilentes re-
legari, nitantur & fulciantur. Hæc
itaque sunt, Ill.^{me} ac Reu.^{me} D.
quæ me ad hanc opellam tuo no-
mini inscribendam compulêre:
quam item solitâ suâ benignitate
excipere, suoq; sinui aditum per-
mittere non dedignabitur. Etc.
nim, quod de Persarum Rege a-
quam manu oblatam benignè

ac

acceptante tanto Historicorum
supercilio celebratur: id ipsum po-
tiori longè ratione de Illustrissi-
mâ ac Reuerendissimâ vestrâ gra-
tiâ, quamdiu vixero, celebrare
non desinam. Quam Deus Opt.
Max. Ecclesiæ suæ, afflicto Bel-
gio, nobisque omnibus diutissimè
incolumem esse, & florere iube-
at. Ita voueo, ita opto.

Ill. ac Reu. Paternitatis vestra

Humillimus Cliens

IOANNES AB AVLA
Pastor in Thieldonck.

A D E V N D E M
Il. mum ac Reu. mum Dominum
IACOBVM BOONEN
ARCHIEPISCOPVM
MECHLINIENSEM,
Belgij Primatem &c.
DOMINVM SVVM
O D E.
Tricolos Tetraſtrophos.

ASTRÆA celsi gloria ſideris
Pertœſa chari funera Belgij
Inſiſta ciuico furore,
Et tepidi ſtatione Cleri:
Superna linguens gaudia, ſaucio
Datura quondam pharmaca ſæculo,
Descendit, & ſereniore
Labitur in vaga rura vultu.
Cum multiſago prædita lumine
Rimatur alti pectoris inclitum,
Cuius ſagacior ſurgat
Diua quies, pietasque mente?
Fors in IACOBVM labitur, aureæ
Stirpis racemum; cui bonus optimum
Prudentiæ, modetiæque
Abdiderat Genitor nitorem,

Vix

Vix ista cordi mens stetit, impluit,
Et rore ditat viscera calico,
 Virtute ditat, & feraci
 Mox **F A B I I** beat arua myrto.
Candore mentem pingit, & optimâ
Discretionis casside roborat,
 Et dona Palladis sacratæ
 Multiplici pietate vestit.
O ter beatæ cura sagax Deæ !
O vlcerosi spes pia Belgij !
 In pristinos lugens triumphos
 Talibus auxilijs resurges.
En mox Alumno Diua fauet suo,
Paterna magnæ in iura Mechliniæ
 Extollit, & Prudentiori
 Famine iustitias ministrat.
Nec Porro aberrat: pergit in arduos
Cluens labores; præmia duplicat
 A S T R Œ A Nato, cum Decani
 Præparat assiduo tribunal.
Nec pulchriori iura Mechliniæ
Dixisse sat sit: dat noua; Flandriæ
 In ægrioris dum petitam
 Missus abit rata Spes medelam.
Episcopali munerat infulâ
Fœcundioris Ganda caput soli,
 Et fulgidis Pastoris alis
 Latifico latet alma plausu.
O Fausta tanto Flandria Principe!
O Clere tali Præsule faustior!

In nūperos Canon rigores,
Et populis data lex resurges.
Sic porro factum, Dum sacra Presbyter
In vota tendit, dum sua corrigit
Delicta plebes, & cupitos
In Domini volat vsque casses.
Et quis misellis mitius adstitit?
Quis hic egenis largius adfuit?
Testare Ganda, liberalem
Quando Patrē hunc vocitas IACOBVM.
Sed rursū in almam Diua Brabantiam
ASTREA natum pertrahit inclitum,
Totique Clero, & Purpuratis
Præficit officiosa Patrem.
Quid demum? in Aulæ viscera destinat,
Celsisque præbet, hoc Duce Statibus
Illustre lumen, quo tenaci
Regna ligent opulenta nexu.
Hoc vna nostri nobilis vrbium
Bruxella, tali Præsule rarior;
Qui Patriæ, tuumque florem
Præ proprio sitit apparatu.
Et quem sagacis cura potentia
Infessa fallat? seu foris, aut domi,
Seu publicis, sacrsue rebus
Iugis alit labor occupatum.
An & IACOBO quis vigilantior?
Qui pertinaci lumine peruigil
In Curionum duriores
Stringit, ouans mala facta morsus.

Vine

Viue ergò nostri spes bona Belgij,
Diuzque Pacis cautio certior,
Quo, teste famâ, visa nunquam
Mica leuis, sit & vmbra litis.
O rara nostris pectora sæculis !
Quæis corda moto sanguine bulliunt,
Et scuit ater in propinquos
Mente furor rabidâ cruores.
Heus Belga gaude, tristia candido
Depelle cordi nuntia: dum viget
Iacovs, alma sempiternis
Eucharis haud deerit diebus.
Tu porro nostri gloria, carminis,
Heros benigne, viue poli fauor,
Tuzque Belgicæ quietas
Redde, Deo sociante, messes.
Viue ô supernis diues amoribus
Donisque cœli. Præsul, & otij,
Potire fructu, debitoque
Cingere Semi-Deus triumpho.

Reue-

Reuerendo Viro Domino
IOANNI ABAVLA,
POETÆ FAGVNDISSIMO,
Et amico singulari
Sues de sacratissimâ Virgine
Versus Publicanti.

Quando pio Matrem in Nato miraris, ab Aulâ,
inq, Parente Deum; reddu viriq, suum.
Hæreticus Nato meritum, furatus honorem
Matri est: tu calamo reddu virique suum.
Calusnôque fricat tergum dum penna, caputq,
Lutheo radit; reddit virique suum.
Hoc peragant alia subtilia carmina mentis,
Et stylus ingenuo fusus ab ingenio.
Seduxit quos macra fides, ô penna reducat!
Lumina dent cæcu dyssicha! virique sat est.
Si quam mercedem pietas hæc, Christe, meretur,
Vis dare? da pretium vulneris, & sat est.
Tuque, Parens, Vates abs te non pergat inanis,
O pia, da guttas vberis, & sat est.
Sic, Vates celebrande, tibi dum vulnera lytrum;
Dum rorem instillant vbera; verimque sat est.

Mecinebat amicus amico.

ADR. VAN CATTENBROECK Presb,
Querceu Brugensis. Canon. Reg.

Eidem Reuerendo Viro
MARIANARVM Laudum Præconi facundissimo, & plusquam fratri.

Applaude Vati, Christe, scribenti tuas
Æterne laudes; dytichis faue Parent
Electa castis. Excolit vestros pius
Hortos IOANNES, omne plantarum genus
Sorum amænâ irrigat Vates aquis.
O irrigator! pullulant, crescunt, vigent
Quæ doctiore, Pastor, humectas stylo:
Vt laureatus iure sis vates mihi,
Præcomiorum vena cui tam fertilis,
Tam fecunda laudum. Pingis in NATO DEAM,
NATVM IN PARENTE iculpis; infusas canis
MARIAE labellis grâcias, quando suâ
Concepit aluo fulgidam substantiæ
Patris Figuram, reprobo mundo edidit,
Et mœsta nato corda recreauit Deo,
O mire pictor! patriæ ò rarum decus!
Sublimiore sic tuas Furnas stylo
Fulgentiores efficis; sic Flandrico
Nitere Soles vt alios facis solo.
I perge: laudes CHRISTVS æternas parat,
Parat & MARIA; Furna disponit suo
Trophæa ciui; Belgium seruat nouos
Clienti honores inclito, & Vates sibi
Te laureatos inter adsciscit suos.

Applaudebit IAC. PYTEANVS Gand. S. T. B.
Pastor in Desteldonck Dioc. Gand.

Vener

VENERABILI VIRO;
Et heroicarum virtutum splen-
dore conspicuo D. & M.
IOANNI AB AVLA
Pastori Thieldonckano

Dum Ioannam Papissam errantium men-
tibus eliminaret, & insereret

MARIAM.

Perge laboraris scelerata dogmata Sectæ
Exstirpare tuis, Pastor doctissime, Iambis:
Perge sacra Sedis meritos defendere honores.
Fabula dicetur donato hoc lucè libello,
Rexerit augustas Petri quod fœmina Claves
Vestita mentita virum. Deducta barathro
Hæresis erectas premeret ad tua carmina fauces.
Sed quo digna tuis Elegis præconia plectro
Dicemus? MARIA quæ ac in imagine laudes
Ex sacris promptæ Tabulæ, Patrumque libellis
Depingit: tantis dignam conatibus Æther
Mercedem post fata dabit: sacraque Sorores
Illa suo reddent tibi debita premia Vati,
Immortale tuum toto sit nomen ut auro.

R. Tuae ex animo addictissimus
IOANNES VAN HAEFTEN Mechl.
Parlamenti Mechliniensis Aduocatus.

REVER. VIRO DOMINO
IOANNI AB AVLA

Presbytero Flandro - Furnensi,

I Ecit in vanum sata prava vulgus
Hæresis, Petri Cathedræ ruinam
Vouit, & stultis studuit replere
Compita nugis.

Iactat in sacrâ mulier quod Vrbe
Clauibus Petri cumulata firmis
Rexerit lotam Domini cruore, &
Morte Carinam.

O Stygis fraudes! quasi verò lectam
Deseras verbo titubante Sponsam,
Numen, & nigro modereris almam
Pneumate ROMAM.

O iocos tresses! quasi verò bardos
Censeas sensu sine Cardinales,
Sic vt ignotam decorent supremo
Munere Bertam.

Itę vrsanz mala fella linguæ,
Cédite inuisæ fera lustra luci,
Dissipat sacro hæc aconita doctus
Pastor ab horto.

Cogit in nigros Stygis, vnde repit,
Hæresim lucos, miseramque vinclis
Mancipans, ROMA feriente, ducit
Mystra Triumphos.

Applaudebit Conciui Conciui

GASPAR VANDER WALLE Furnas,
L. VIR. LICENTIATVS.

Dialogi Argumentum.

Fabulam hanc, beneuole lector, toti mundo erroneè diuulgatam, auidè exceperunt suis temporibus Hæresiarcha Lutherus & Calvinus, ex insatiabili, quo in sanctam Apostolicam Romanam Ecclesiam feruntur odio, & quod eiusdem Sedis sanctissimos Antistites toti optant mundo eliminatos. Qui abusus est per se ex diuersissimis, quæ circumfertur, opinionibus & circumstantiis corruat, nimisque impudens & palpabilis sit: eundem tamen bu seve nugatoris, scurrilibus, & fictitijs ratiunculis asserere moderni hæretici conantur. Ac primò quidem facit Auctorum (è quibus quidam sunt Catholici & Monachi) antiquitas & varietas, qui Ioannam hanc Romæ sedisse commemorant. 2. in ecclesiâ cathedrali Senensi toleratam fuisse imaginem quandam seu statuam huius Papissæ, quæ inter Leonem quartum & Benedictum tertium summos Pontifices collocabatur. 3. Adducunt eam peperisse publicâ in processione Romæ circa amphitheatrum Flauij: cuius rei argumento prouducunt. 1. in fine eiusdem plateæ uidere esse statuam quandam matris & filij, quam papissæ huius & partitionis imaginem haud dubiè esse somniant, & comminiscuntur. 2. Summos Pontifices hanc solam ob causam, dum à Vaticano pergunt in Lateranum, hanc plateam

solere declinare, & pergere viâ sancti Clementis, alias nonnihil longiore. 4. dicunt & pertinaciter calumpniantur ab hoc abortu institutum esse, ut quoties novus Romanus Pontifex eligitur, quod Cardinalis aliquis illò deputatus Electum in sellâ peritusâ collocatum in genitalibus tangat, virum illum, an mulierem exploraturus. Hac ferè sunt illorum nebulonum nimis stupida, nimis stolidâ, & cordato homine indigna argumenta, quæ hinc inde ex varijs mutilis, incorrectis, nec approbati & suspectis auctoribus deprompserunt: & mutatis mutandis laudabiles caerimonias in summorum Pontificum coronatione, adhiberi solitas in reprobum sensum, & impudentissimas scurilitates verterunt. Quas tamen, & prefatas stupeas ratiunculas uti palam est apud imperitos, & instabiles, hæreticorum suggestionem, hoc exulceratissimo & pernicioso sæculo inualuisse: ita mihi operapretium visum fuit nanias illas & nubes siue equâ solidissimâ huius, & gravissimæ Auctorum, temporum, rationum, & contradictionum bombis explodere, earumque fallacias, & fraudes patefacere. quibus eas toto Christianismo explodendas, & meritis exterminandas Christianus lector intelligat. Vale & fructu pie lector. Louanio hac 17. Nouemb. CIO. IOC. XXXII.

Ioan;

IOANNA PAPISSA,
SIVE
DIALOGVS

INTER
PETRVM ROMANVM
CATHOLICVM,
& CAROLVM CALVVM
HÆRETICVM,

An In Sede Apostolicâ Romanâ sederit aliquando fœmina nomine Ioanna, & Pontificatum egerit? contra nostri temporis impudentissimos Hereticos, quibanc fabulam toti mundo obtundere, & persuadere conantur.

PETRVS ROMANVS.

QUoties dolosos, Carole, Caluini tui
Meditor susurros, quos venenosus
vomit

In pia Parentis ora, nauis in Petri
Proam, atq; puppim, in firmiores anchoras,
Nauarchum in ipsum, sanctiores putidâ
Maculans decores fraude, vulpino tegens
Aconita melle veritatis auis:

B 3

Totico

Toriés ocellós rorat illabens genis
 Plúrima serenís gutta; suspirat graui
 Mens ícta gemitu, vindici missos facit
 Qúestus Tonanti. Nempe vasanum dolet
 In tanta lapsum crimina, in tantos vagum
 Egisse mundum vortices, in candida
 Strinxisse cultros dogmata, in Sponsæ Dei
 Iurasse rabido Adulterum vultu Caput.

Mat. Firmasse solidâ, Christe, quid Petrá super

16. Illam iuuabit? Paule, quid fidei dabis,

1. *Tim.* Hanc si columnam veritatis dixeris,

3. Si columen altum? Petre, si locutus es

2. *Pet.* Spirante cæli Pneumate, an tuis pilum

3. Profuerit Quibus? pergit hoc duce in leuē

Sacrata ventum Auctoritas; in pus Stygis

Ecclesiarum dignitas, dum risibus

Exposita stultis languet, & promens sacris

Documenta libris, voce Redimētis probans,

Patrum cateruâ roborans, æuo adstruens

Exsibilatur, implicatur, vellitur,

Exterminatur comicos orbi iocos.

Celebrare visa, Tartari venum impia

Dare sulphurata, Ditis horrendum scelus.

Quam frendet Vrsus ille sacri in Corporis,

Fremat in synaxim Sanguinis? quam liuido

Sacrata dente membra corrodit Lupus?

Vt Nebuloni denegatur Numinis

Vis, & voluntas; quando Veracem omnibus

Valuisse, voluisse, & dedisse publicum est?

Vt adulterinam cinisso, latræ ream

Calum.

Calumniatur impiæ Catholicam ,
 Si quando auitam sustinet mordax fidem ?
 Fidesque caluas ludit, explosas facit ?
 Si quando summi fulgidam Matrem Dei ,
 Cælique Proceres dote fœlices poli
 Terris honorat, & preces horum inuocat ?
 Vt merita serui ridet Infamis boni ,
 serui fidelis, quando paucioribus
 Fidem Magistro deferens laudes refert ?
 Vt audet Effrons abnegare gaudijs
 Heri fidelem perfrui, quando integram
 Seruauit olli mente sincerâ fidem ?
 Si quando quinis quina superaddit datis ,
 Et imperato sudat in negotio ?
 Vt ridet ignes, ridet Infelix aquas ,
 Quas transeundas omnibus David canis ,
 Queis culpâ mundos inficit leuis pedes ?
 Christique pelui, flumini boni scyphum ,
 Præfert Lyzi, aut Anglicæ cereuiliæ ?
 Quam pestilente cernit arcadicum Pecus
 Fulgere in Hallis, Grudijs, Successibus ,
 In Aspricolle, monte Serrato, in Laco ,
 In Laureato colle Genitricem Dei ,
 Auroque Diuam ornariet vultu videt ?
 Vt peste vellet obrutum lecti Caput
 Romanum Ouilis? lætus asininis thraso
 Superûm vt iocatur auribus, mortalium
 Queis inquietas audiant cælis preces ?
 Vt mille Stygio reuocat errores lacu ,
 Sæclis sepultos mille, persuasos facit ,

Matt.
 25.

ibid.

Pf. 65.

191a.
 13.

B 4

Vcr

**Verboque vestit impium scelus Dei?
Interque varia: fabulam teruntij
De putri amuncâ fuscitatum tartari,
De felle Iudæ, de Simonis stercore,
De bile Caiphæ, de Pilati vermibus,
Braccisque wiclef prodeuntem fabulam
Orbi propinat, vendit, horrendis boat,
Suadetque diris putidus satanicæ
Pastor Gebennæ, pus poli, terræ pudor.
Hanc frugiperda fucat, adulterat, nouo
Subinde vestit pallio, Nomen, solum,
patriamque turbat, iuncis corroborat
Item argumentis in Baroco, in Barbara,
Darij, celarent, in felapton, in locis,
In Frisefomorum; quos vel ipsam promere,
Vena dare doctis, & rei Catholicæ
Modicè peritis pudeat Impudentiam.**

CAROLVS CALVVS.

**Iniuriosus, Petre, Caluino meas
Offendit aures, & Ministrorum stilus.
Serena magni fama Caluini viget,
Quâ prædicatis, Roma, non micat tuis,
Logicæque quidditate iam datâ caret.
Illum Gebenna Patriarcham, Hollandia
Colit Prophetam, suspicit missum polo
Anglia Parentem, suscipit fidei nouum
Nouæ magistrum, qui recustret pristinam,
A sede lapsam veritatis, deuiam
Erroris arcem, spiritu cassam Dei.
Doctrinatanti, Veritatis, pietas viri**

In-

Infraetus animus, infatigatus stili-
Feruoꝛque calami, corporis totus vigor,
Aciesque mentis Sole splendidius micant.
Caluine, quisnam magne te subtilius,
Scriptisque copiosius? quis mellicos
Edisserendi, prædicandi censeat,
Vir docte, flores? Belgium hoc debes meo
Decus magistro: quod tepentes, desides
Quod oscitantes in studia traxit tuos,
Mutata nonne sæcla idiplum clamitant?
Aliudne nostras sæculum cunctis probat?
Hunc ante Doctor, rara erat auis Belgio
Licentiatus, liberalium artium
Rarus magister. Curiones cerni erat
Vix Grammatistas; vix latinæ compotes
Monachos loquelæ; vix latinam plurimi
Linguam periti legere, vix conscribere.
Tunc Roterodamo stabat hoc prouerbiū
(Monacho stupidior) quando stertebant suo
Pigra monachorum turba dormitorio.
Louanientis vna toti Belgio
Schola sat agebat; quando prædagogijs
Vix sex dabatur promoueri ab omnibus.
Ha' læ tepebant, publicas gramen vias
Tunc occupabat, quando medicus rarior,
Iurista rarus, Theologus rarissimus,
Et ecce quanta Belgio mutatio?
Vix prædicatus spargit erranti nouos
Caluinus orbi: literis operam facit
Belgica iuuentus improbam: florent scholæ

Louanienses, instruendis omnibus
 Sunt incapaces: cum nouarum Belgio,
 Vfus scholarum est. Flandricis in finibus
 Nobile Duacum floret, Huc multus coit
 Doctis Magister Grudiz missus; venit
 Plurima iuuentus, & fit Vniuersitas
 Toto orbe celebris. Grudiz compar abit
 Filia Parenti, grande zelatur suæ
 Decus Magistræ: Belgicam viris replent,
 Et vtra musis farciunt illustribus:
 Vt hic marones, Publios, Demosthenes,
 Videas Catones, Vlpianos, Cæsares,
 Quos dirigendis censeas sacris pares,
 Et moeretricis Præsides dignos tuæ.
 Sic columnen Vrbi proferunt, fidei tuæ
 Cum matre Nata, nomen æternum creant:
 Palmamque cunctis iure. medicinâ, sacrâ
 Theologiâ, Logicâ, vt eloquentiâ,
 Sacrisque linguis prorsus eripiunt scolis.
 Nec, Petre, soli Belgio; toti facit
 Calvinus orbi gaudium; antiquæ parit
 Fidei Leones strenuos; Catholico
 Gignit fideles, & catos Canes gregi.
 Te dico Iesu Societas; negotium
 Tantis facessens viribus fidei nouis
 Nouæ ministris; iure te quintum vt vocent
 Papisticarum curru crepundium
 Per luta trahendo, per vias fractas Equum.
 Quis restitutas his oborris literas
 Socijs Iesu disserat? quis Belgio

His

His abs magistris restitutos Præsules ?
Refuscitantur his creatis literæ ,
Terrarum vbique studia mirandum vigent ,
Vrbesque relinquunt regias, pagos petunt :
Sit vt has videre militantes, omnia
Passim imprecantes, stipe viuentes suâ ,
Stiuam regentes, vsus vt nostras docet .
Roma quoque gaude, plaude nascenti fides
Pristina Ioanni: quando papali facit
Scortationi terminum, scortas vago
Mouet vniuerso, luce virtutes beat ,
Et deuianti causa Clero lucis est .
Testis Tridentum es, quo sacros toto vocat
Caluinus orbe Præsules, iunctos facit ,
vt noua Ioannis dogmata exstirpent mei,
Capitaque fidei certa præfigant suæ .
In longiores ista congregatio
Durauit annos, & suis pensum fuit .
Non de Ioanne tempore exili potest
Ducere triumphos; obstat Auctoris vigor
Extemporalis; ille quâ scribendo, quâ
Pronuntiando, quâ latendo, quâ Patrum
Examinando scripta, Concilij dolos
In longa differt tempora, in magnas trahit
Distractiones, & vocatis Patribus
Ab Inusitato seruus est negotio .
Quid multa? vt aurum abs igne purgatū nitet
Formamq; fulgentem induit, turpem exuit:
Vt pertinaci tritus Adamas à manu
Radijs coruscat, & nouos claro facit

Auro

**Auro decores: ut rudi lumen parit
Bona virga menti, torpidum in studia trahit
Assidua puerum; deque cornuto creat
Celebrem subulco linguâ, & ingenio virum:
Sic abs Tridento Clerus æuo, moribus,
Professione, Pallade, ingenio, stilo
Fulgidior abyt. Cessat infamis nothus
Notus per vrbes affatim, pagis frequens:
Episcopatus quisque Seminarijs
Proprijs coruscat: hic iuuentus lubrica
In altiores ducitur sensim vias,
Facitque fructus: donec expletis bonâ
Cum mæsse studijs, mittitur Christi sacrum
Pasturus ore, moribus, vitâ gregem.
Hinc fructus alter, proferens nouas tuo
Cum dote laudes Belgio, celebrem, creans.
Necessitati consulens Episcopus
In Curiones, quoslibet, vitâ licet
Non ita probatos, & rei Theologicæ
Vix candidatos, forte sensus inscios,
Dum stupidiore perlegunt missam sono,
Adsciscere olim malè solebat Clericos.
Mutationem ô! plurimus pagos regit
Licentiatus: nullus animabus præest
Hoc doctiore sæculo, studio nisi
Vitæque celeberrimus Pastor à linguis viget,
Et à sacratis rebus eminentior.
Præbenda forte Belgio si nunc vacat:
Concursus imperatur, ad templi fores
Antistes illum figier statim iubet,**

Ille;

Quidquid recenset candidum, firmissimū est;
Est ipsa cœli veritas, hanc modicus
Hoc in Magistro mens auct defendere.
Quid porro rerū est? Carole, ne tanto obrue
Cœvo Magistrum; cuneus in cuneos ager
Sua tela furdos, clauus in clauum fremet.

PETRVS ROMANVS:

Excogitasse pestilens virus pudet,
Quid protulisse? federit quondam sacrâ
Puella Sede? fregerint fidei datam
Non destruendæ sidera in Sponsâ fidem?
Errauerit inerrabilis rector sui
Spiritus ouilis? faminam viri vice
In fulgido locauerit Petri throno?
O ipsa cœli veritas, Stygis puta.
Censebis ipsum hoc, Carole, Caluinum doli,
Falsique prorsus argues, furti reum,
Raptorem honoris proximi dices sui,
Et Alchimistam hunc somniati dogmatis,
Verum Histrionem, voce palponem scies;
Si sana verbis ratio succedat mēis.
Ast, Carole, nigra fraudium, poppyismatum
Dum lustra pando, dum refuto, putida
Dum veritatis ora filo consuo,
Audi, furorem comprime affectum rege,
Et vsque finem Historiæ risum tene.

CAROLVS CALVVS.

Audita pridem Historia est, totis volat
Perspecta terris; scitur hæc consoribus,
Patetque lippis: Imò toto Belgio

Non

Non esse ciues autuma, non rusticos;
Non esse dauos, quos tuæ Papæ latet
Cum nomine omen. Hoc mihi incunabula
Cecinere drama, docuit infantum chorus,
Dum forte talis, Nummulis operam darem.
Tantoque Papa hæc altius meæ sedet
Infixa menti; quando tam longus mihi
Persuasit annus; quando sacrato dedit
Fidem minister pulpito, quando tuos
Virum refutat, Petre, consensus iocos.
Aggredere textum si pores, penetralia
Ingredere, solue nostra, Paparum cita
Documenta, Palmam referet Auctori vigor.

P E T R V S R O M A N V S .

Historia hæc est quam tuum vendit forum,
Hac fabulosa veste Pupa pingitur.
Fuit Puella pauper, & vitæ insolens
Leuisque corde, quando primævis dabat
Cytherea primos fomites amoribus.
Hanc Isabellam hic, alius Agnetem vocat,
Hic Margaritam, hic Dorotheâ, Tuttâ volunt
Alij fuisse, Guilebertam cæteri,
Bona pars Ioannam. Nomen innumerû fuit
Atheniensem plurimi profapiâ
Fuisse certant, hi Anglico natam solo,
Isti Anglicâ ex Moguntiâ, hi Germanicam.
Ut multiforme nomen; ita multa est vagæ
Patria Chimeræ: pluribus surgit Babel
Nova structa linguis: Pluribus expositâ putê
Fuisse matrem hanc Hippocentauri viris.

Sed

Sed & nec vno ritè contentam toro
 Fecisse varijs corpus vsum gentibus:
 vt inde monstrum hoc Anglico germanicū
 Tam dissitis cum nominibus ortum trahat.
 Tum multinomia, multipatria, multicolor
 Virago pergit, patriam, patres, lares
 Linqvit, pudores induit, germanicis
 Dat nuntium fatoribus, castos studet
 Induere mores, ac honestatem sequi.
 Generosa inentem nobilem induit sui
 Pertæsa sexus: magna præ sagit nouis
 Mens alta pannis: pergit in nouas virtū
 Intrare braccas, falce crinitum caput
 Denudat, Anglum se Ioannem nominat.
 O mens acuta! forte mutauit leues
 Data bracca sensus, forte muliebri attulit
 robur cerebro, forte natiuo indidit
 Ignes calori, deque molli arundine
 Malum creauit nauticum, aut templi trabem,
 Domus columnam, quæ sacri in templo Dei
 Fulgeret, Agnos pasceret, regeret oues.
 O bracca felix! quando sexus indolem,
 Repentè mutat, & facit pupā virum.
 Vir ergo vestem facta mox studij petit
 Puella fontes, faustus in fructus labor
 Tendit feraces, lucubrat, totas terit
 Grammatica noctes, noctibus dies subit:
 Docile cerebrum pergit, ingenij vigor
 Comes labori dimicat, fructum facit,
 Nec poenitendum, scandit in latia hac ope
 Linj

Linguz cacumen, eloqui in fontes abit?
O fauitæ Athenæ! quam nouo sunt cōmodæ
Musæ hic Ioanni! ô auibus inceptus bonis
Labor dolosus! grata naturæ indoles
Mentem recondens vestibus nouam nouis!
Vix ergo fluidi hac vrbe Ciceronis fauos
Primore labro lenserat; stat inclitis
Dare vale Athenis, stat famosioribus
Dare nomen Vniuersitatibus, leui
Peragrarè mundi compita, & scolæ pedè;
Et ecce tandem pertinace tibiâ,
Timore sexus, aut pudoris, aut metu
Constante victa neutiquam; tenui quoque
Instructa numino, forte vix indusio,
Vix diues obolo, calceos tritissima,
Cui forte pileus perforatus vndique
Crines reuelat, forte dissuta manica
Cubitos patet, forsitàn braccis nouis
Clunes videre est. Cum augur imperi noui
Hæc Larua muris, Roma, succedit tuis.
Gaudete Proceres, Purpuratorum cohors
Veneranda gaude, mittitur vobis, polo
Fauente, Pastrix: Vrbe doctor exulat;
Doctrinx resurgit: Cardinum languet decor;
Ecce noua Cardio: splendor Ordinum iacet;
Virescit alius, qui Petri sedem regat.
Puella Pastrix & Reformatrix tui,
Romane, Cleri Mittitur, vires cape.
Romam ergo mendax vestium, mendax sui
Ioanna sexus intrat; inquirat scolæ,

C

Sco;

Scolæ magistros conuenit, miscet graui
Animosa fronte disputamina, flosculos
Toto orbe carptos pandit, exertat suæ
Bona mella linguæ, publico cunctis prærit
Secunda plausu Cicero; quæm Demosthenem
In certa patriæ præsidia natum putes.
Trinum vnicumque discutit cœlis Deum;
Prædestinatos explicat; meriti docet
Sublime robur; ut sit assumptum Deo
Carnis grauamen differit; substantiæ
Subsistere expertus accidens, Dei manu
Sacra in Synaxi sustinerier probat.
Sic illa cunctis Pallade, ingenio prærit,
Et Vrbe mirum nomen in totâ facit.
Præerat Quiritum quartus animabus Leo,
Dabatque toti iura Christiadam regi.
Fors morte vitam mutat, æternos parit
Breuis hora plausus, umbrifer cœlos labor.
Ergo eligendo tota Pontifici nouo
Roma impeditur: studia diuersus fauor
Diuersa texit: ille statuitur throno,
Destruitur iterum: Tertio similis honor,
Sed cassus agitur: sic fluit multus dies.
Tandem in Ioannam fertur imberbempteius
Popularis auræ feruor; insinuat sacro
Sua vota Clero; Purpuratorum abditum
Penetrat cubile rumor, & menti subit
Doctrina crediti viri. Examen noui
Fit asperum Viraginis: Patrum placet
Iuuenca votis, pollicetur aurum

Melli;

Mellita regimen lingua, sæculi aurei
Affecta frontis indoles vadem facit,
Et vel Leonis asserit magni dies.

Eligitur, & adoratur, in Petri sacrum
Agitur tribunal Pupa; consensus viget,
Electio rata est. Ergo Papatum regit
Mox vniuersum: prodeunt miracula
Non visa mundo nec videnda iugiter.

Ironia

Puella nuper Anglico-moguntica
Euadere potens mater-accubitu viri,
Exuta matrem fit sacri Cleri Pater,
Fit Rector alme Ecclesiæ. Christi vices

1.

Hoc anno Adamos respuunt, Euas petunt.

2.

Natura damnum patitur hac Papâ euidentis,

3.

Quando artis illa vincitur ab industrijs.

Delirus anno hoc Spiritus sanctis fuit,

4.

Qui sibi puellam pro viro selegerit.

Fortasse pariter falsus à braccâ fuit,

5.

A crine tonso, quaudò patrem credidit

Quæ carne Mater, sed pater togâ fuit.

Fors hunc in annum sola durauit virum

6.

Ad Apostolatum electio, quando Deo

Deserere Sponsam placuit, & repudij

Scribere libellum, & Sathanæ permittere:

Et inde matre abusus est patris loco.

Fors quæ camænis grata stat mutatio,

7.

Tentârit etiam fulgidos cælos, ut hinc

Vti placuerit femininâ Præsule.

Et quos abusus Cardinum imprudens paris

Conclauit mundo? quot iocis, probris sacer 8.

C 2

Ape

Aperis fenestram spiritus? quanto Deus
Ex matre patrem suscitans natus malo?

9. O si adfuisset cauta prensantis manus
Si docta tactus venereos! si putidæ
Supposita Pupæ corpori! sciuisset hæc,
Eliminasset musculam Papæ suo
Non esse verpam; potius in matris Suam
Transire partes posse quam celso patris
Solio potiri: posse non fieri Patrem
Cui non regendis virga subiectis foret.

10. Ab hoc abortu crede sapuisse incliti,
Cauisse Fratres fulgidos collegij,
Posuisse tanto callidos obices malo,
Catosque tactus: scilicet factum puta.

11. Hinc Eligendo Cardinis primi manus
Supposita pergit Præsuli; lustrat femur,
Tangit veretrum; candidatum masculum
Probat, periculum abesse cunctis nuntiat,
Scrotoque ritè examinato, tum omnibus
Glamat sororâ voce, testiculos habet.
Comedia hæc est, quàm suis suam facit
Hæresis adunca Vatibus; quàm lurido
Proponit orbi Scismatum, furum caput.
Ass bella, Calve, fabula hæc, etiam tuo
Sapit palato? tamne contusum tibi,
Tam bårdum, aduncum, tam insolens,
phreneticum

Constat cerebrum: luscus anne adeò vigor
Insanientis ingeni: ut tantis putes
Ut apprehendas vel leui phantasmate

Lufam

Lusam fuisse lynceam Romam dolis?
Romam virorum maximorum fertilem?
Prouinciarum Principem, mundi Caput?
Leuem vt puellam salutatam pro patre?
Vt aduenam, vtque lineis vix extimis
Notam fuisse in sceptrā prouectam Dei?
O Monstra mētes, tale queis Monstrū placet!
Age ergò, Carole, virus occultum exere,
Seusumque dicti tute sarcasmi doce,
Antidota felli medica pellendo dabo.

CAROLVS CALVVS,

Feruentiores pone furibundi maris,
Bone Petre, fluctus; quando damnosos rati
Certò minentur exitus, iras preme.
Fateor ea ipsa historia est, quam pulpito
Doctus minister sapè de sacro suis
Inculcat ouibus, & graui plausu probat.
Sed & fatebor falsitatis obrui
De faciliore posse: si (quod non lubet)
Rinace cuiquam nare Cardinalium
Astus dolosos experiret placet.
Imò si Magister primus hanc toti meus
Suassisset orbi: si Decus Germaniæ
Lutherus, aut wiclefus Anglorum angelus:
Aut hostis aliquis bestię, & tui sacrum
Flagrum Antichristi: posset in dubium dari,
Posset reponi: Bella Symperasmata
Hæreseos atræ; fax nouatorum; doli
Sunt Sannionum, nudius qui tertius
Ructare vomicas Tartari, vel vix heri

Cœpere faniem, aut horridas tetraz Strygis
 Exipuere faces ο μύχρον indigni vnico .
 Hæc Nempè laus est, quam tui nostris solent
 Dare Iesuita, & Presbyter Didascalis .
 Sed dum quis illam sæculis scriptam legit
 A quin (que) gentis, à viris Catholicis
 (Vt nomen altum hoc dogmatis iactas tui)
 A mariano (qui characterem quoque
 Suz præussit Bestiæ fronti) Scoto;
 A Sigeberto, ipsoque Martini stilo
 Lictum Poloni; quos pari sequeris viâ
 Radulphe, mox Bocarius, Sabellicus,
 Alijque raræ mentis, alti nominis
 Idem recludunt, & suo legi volunt,
 Credi atnepoli: nonnè tunc fidas dabit
 Romanus aures? forte mentis osiferet
 Monachòs fuisse? forsan ignaros sui
 Vixisse sæclî? aut credidisse posteris
 Scommata, iocosi vel leues ventos foris?
 Agedû, repone Petre si hæc contra quid est .

P E T R V S R O M A N V S .

Hic quæso siste Calue tantisper gradum,
 Dum quid petulcis sentiam de historicis,
 De luce cassis prædicent omnes pij,
 Breui periodo clausero, moras trahe .
 Si quando quoddam testium robur valet,
 Et iure constat: tunc eos demum probe
 Egisse iura sentiunt, quando omnium
 Vox vna, lingua est vna, concordant pari
 Asserta circumstantiâ; nec est potis

Proo

Probare falsos testium aliorum fide .
Vt verò turrim construunt linguæ Babel
Varia gigantes? pugnat vt penna, stilo
Stilus atque penna? nominis, vitæ, vt foli
Paradoxa certant? Cerberi in morè trifaux
Callida trilice lingua latratu fremit .
Quid cuncta? paucis nominis, vitæ, soli
Versos colores attuli, fraudis decus
Fidem peremptam. & porro quis germanicâ
In anglicanis finibus Moguntiam
Nisi perduellis credat, aut veri rursus?
Et fare, Calue, tempus imperij doce
Tux Ioannæ, aut Isabellæ, si potes .
Sed quid? per annos curritur: qui ternus his .
His quartus, his octauus, his decimus placet,
Vt mentiendi quemque titillasitis .
Sedisse quidam hanc quatuor tantum volunt
In Vrbe menses: vnicum illi annum vnico
Cum mense iunctum, quatuor supra dies:
Annis duobus plurimi, cum mensibus
Tot, & diebus quatuor. finem hinc
Mentita vitæ meta, regnorum dies .
Et quia peraptum tempus Errores fugit,
Iniquitas mentitur infœlix sibi.
Huic his Ioannes septimus: at octauus his ,
His verò nonus voce discretâ sonat .
Et quis præierit fertili monstro viri?
A morte quis ei denudò successerit?
Interogatis, Calue, hic satis meis .

Pf. 26.

C 4

C 43

CAROLVS CALVVS.

Constat leoni quarto eam demortuo
 Rapuisse claues Sedis, omnipotes suis
 Locasse braccis, mortis in seros dies.
 Quis verò earum fuerit hac functâ trifur;
 Maledictus (hem mi Petre lingua labitur)
 Benedictus ille est, nominis ternus sui.
 Quod ut ampliore constet enthimemate:
 Senensis vñ Ecclesiæ pictos ita
 Refert imago, quam cathedralem palam est
 Honore Sedis nobilem. A dextris leo,
 Statque Benedictus à sinistris: intimum
 Locum Ioanna vindicat: tene hoc latet?
 Fore quid repones; quando Pictores tuæ
 Pontificis aud. vindices? an hos quoque
 De fraude, de liuore, de mendacijs,
 Hereticâ de peccis suspectos facis?
 O calua ratio! nonne taciturnos vides
 Senensis huius Sedis esse Episcopos,
 Et innocenti nil nocere imagini?
 Credis, quod con illa salua viueret,
 Nec sempiternis pabulum daret rogis,
 Si posset, aut sensisset iras ascia
 Si quid ei inesset veritatis insolens?
 Citata pridem Curijs vestris graues
 Poenas luisset sedis abiectæ rea,
 Ut luere nigros compedes, panes, aquas,
 Exulque pelli patrio solet solo,
 Quicumque fidei sequitur inflatæ viam,
 Fidamque sacro Pneumati mentem parans

Præj

Prædestinati ingreditur Onulis viam ;
Dorsumque Papistalibus crepundijs
Vertens saluti nauat ad votum suæ .
Nonne iste vestris, Petre, mos est Curijs ?
Hispana nonne hæc tentat Inquisitio ,
Dum forsân vrbes geusa peruadens tuas ,
Ridensque gentis nânias, laudans suam
Caluiniani dogmatis rectam fidem
Incarceratur, fustigatur, exulat ;
Nec rarò ab igne Martyr experto sacris
Examinatam destinat animam polis ?
Romane lemma hoc solue si vires tibi .

P E T R V S R O M A N V S .

Carole, virilis arguis, nihil nisi
Bonus esse nescis; ludere, maledicere,
Quotidianus est tuis scurris cibus .
Hæreseos hæc est indoles, vnum malum ,
Quod recta sensum vertat acta in reprobum,
Catholicamque denigret, si fors ouem
Intaminato tollat infectam gregi ;
Ne forte tactu cæteras foedet suo .
Nonné iste gnauis, Carole, mos pastoribus ?
Corrigere prauos, insolentes, turgidos ,
Et turbulentos redolet infandum tibi ?
Respublica illa flore censetur frui,
Quam nebulones, perduelles, Apostatae ,
Incolit & omne furis, vti scurræ genus ?
Næ, tu ipse scurra es, Calue, scurrarum cui
Et impiorum chara familiaritas .
Similes videre est patriâ ciues tuâ ,

Hollande; fidibus, fornicationibus,
 Apostasij; cumque proditoribus
 Latronibusque; parricidis, furibus,
 Legisque Fabiæ, Iuliæ, Cornelie
 Reis honestum qui locum cunctis facis.
 Exempla nostris noua, nouitia, recentia
 Leges in oculis, Calue, si micam sapias.
 Exterminentur, patrium vertant solum,
 Aut iustiores Belgio poenas luant
 Quos disciplina regere in officio nequit.
 Est pauciores satius, & ciues bonos
 Habere: multos quam procaces & malos;
 Quam proditores, regique ærarij
 Nequam trifures, & lupos Ecclesie.
 Is curiarum, Carole, nostratum scopus,
 Hispanice Inquisitionis finis est.
 Sed recte facta reprobum in sensum dare,
 Hæreseos vna est indoles natum malum.
 Sit finis istis, facere quem cogit pudor,
 Fiat Senensi, Calue, satis imagini,
 Elatiore quam supercilio citas.
 Et vt peremptam prorsus adducis fidem?
 Sed histrionum, sed fidem poeticam,
 Quam Claudiano, quam Maroni, martio,
 Damus Tibullo. Flacce, fac Caluo hanc fidem.
 Licet poeticare Pictori? Nefas
 Audita nunquam, visa nusquam illi harmoge,
 Et penicillo appingere rationis ens?
 Abi in tenebras, lucifuga, frontem induc,
 Qui sacra, qui diuina non ætemi facis:

Qui

Qui picta reputas cuncta, quæ Dei manu
 Potente fiunt, aut poetarum iocos .
 Fingere Poëtis iure permittis; an hoc
 Pictoribus negare præsumis; pari
 Quos iure toti perfrui mundo palam est ?
 Ut picta Christo mensa, comicus Calix ;
 Sic quoque palato picta placet icon tuo ?
 Sed quid deinde? picta Pontificem tuam
 Dederit imago: steterit in sacri choro
 Templi Senensis: Testis oculatus fidem
 Exceptione maior intrepidam dabit .
 Quarto Leone mortuo Sedes vacat
 Decē, & diebus quinque: tunc sensu omniū
 Benedictus huic suffectus est Pastor gregis
 Tertius. Id ægrè Presbyter Cardo ferens ,
 Benedicto iniqua vincla molitur, ratus
 Validâ occupare Sedis imperium manu .
 Ausum fefellit nullus effectus; Patrum
 Benedictus atro soluitur iussu loco ,
 Cathedræque restituitur, exploso doli
 Hoc architecto. Scribit hoc magnus sui
 Temporis in vrbe Bibliothecarius ;
 Nullamque Bertæ, aut Ioannæ, aut sceminæ ;
 Dat mentionem: vt meritò figmentum putes .
 Ferranienſis Abba, quid scribis tui
 De Patre sæcli? diue quid census Lupe?
 Benedictus olli tertius quarti sonat
 Affecla Leonis; Patris in Sede, in fide
 Successor almus, temporis pastor sui .
 His paria scribit temporum vindex Ado ,
 Sui

Su ique Papas asserens sæcli hæc ait,
Gregorius orbe cedit, in cuius vices
Papa ordinatur Sergius: huic mortuo
Leo, Leonis mytra Benedicto datur.
Dic Nicolae, Cæsari quem te voces?
Vocat Leonis seque Benedicti asseclam
Et Tertiano inculcat hoc ipsum stilo,
Et pertinaci Cæsari fidem facit
Se Christiani canonicum Papam gregis.
Quam Papa, Calue, præstitisset impio
Fidem Tyranno? quam probasset se sacri
Gregis parentem: si parum ante fæminam
Huic præsidere contigisset Cathedræ?
Nonné arguisset Cæsar hunc mendacij?
Et tam parentis? tam grauis? tam publici?
Se subdidisset Pontificis huius iugo,
Qui foediori fœminæ succederet?
Et quid Molane Grudij nostri decus,
De Sigeberto teste, sed ficto, refers?
Authographum illi sacra Gemblaci domus
Dedit legendum. Legit, & nec litteram
Vidisse se, legisse se toto libro
De fœmininâ hac candidus Papâ probat.
De Mariano, & Sigeberto, hoc asserunt
Duo christiani strenui Canes gregis,
Hic purpuratus, ille gestorum Baro.
Vin' plura? plenam none da Leo fidem.
Obiecit illum hunc ille Pontifici Leo
Orientis actum, cuius in sedem sacram
Irrepsit atra mulier, hoc ipso probans

Ori-

Orientis atro Spiritu sedem regi.
Dic, Calue, quânam fronte sacratus Leo
Orientis obieciſſet hoc Sedi nefas,
Si quando tales ROMA ſenſiſſet dolos?
Non repoſuiſſet? hem tace de me Leo,
Cuius etiamnum mulier infamis notho
Sedem fefellit atque ſœdauit thronum.
Niſi impudentem, frontis expertem aſſeras
Fuſſe Papam hunc, mentiendi fertilem
Cui nulla Sedis ratio conſtiterit ſua,
Non mica honoris; & proinde proximo
Sit auſus impropere ſibi proprium nefas.
Et porro Michaël vna Romanæ lues
Peſtiſque Sedis nanias illi ſolens
Obijcere treſſes; tale potuiſſes cauo
Comprimere corde virus? an non in ſacrum
Eliminaſſes faucibus totis Caput?
An innocenti dente Papatum Photi
Ferre potuiſſes, menſtruis, coitu, notho
Tam ſtercoroſum? nonne blatratu mytram
Episcopalem vertici demptam tuo
Aſſerere totis viribus hiulco, & nouis
Dare ſtudiſſes peſtilens virus iocis?
Fraudem reuelant exules Athenicis
Scolis Camænz; quas (Cedreno ſi fidem,
Damuſue Sonaræ) priſtino conſtat datas,
Et reſtitutas ordini, quando imperi
Sublimiorem Barda conſcendit thronum.
Dic, Carole, quonam hæc Pontifex didaſcalo
Laruata tantis eloqui mentem fauis

Im;

Imbuit Athenis: quando viduatas suis
Scolas magistris, præditas nullo patet
Tyrone castri more, mauortis modo
Stetisse clausas? Spiritu forsan putes
Imbutam Aluminam cœlico? forsan velis
Penetrasse in istos Incubi auxilio gradus?
Fors familiaris freta suggestu Stygis
(Vt nigra nigri turba mennonis solet)
Ab incolente lingua mota Dæmone
Indocta latias ore profudit phrasēs,
Doctasque Doctore hocce decepit scolās?
Age, Calve, mentem pande, responsum para.

CAROLVS CALVVS,

Titubare menti Petre concedis meæ,
Altoque dubiam commoues poppy smate.
Suspectus oritur monachus, amanuensium
Fortasse vitio repsit in Scori libros
Exangue monitum. forte quæ sedit suo
Oriente Præsul sæculo, virum induit
(Vt ante valido teste firmatum est tibi)
Hanc occidentis fama mendax, liuidus
Cacangelorum affinxit imperio furor.
Sic Sigebertis rumor infidus, dolum
Fecit Polonis: Posteris ansam dedit
Magna Monachorum auctoritas, & sic nouas
Penetrârit error fictilis sensum, dies.
Sed hama superest, nodus exurgit nouus:
Fama est Ioannam hanc partioni proximam
Processioni publicæ, preci, foro,
Non defuisse, quando tandem publicâ

Natum

Natum plateâ peperit impudens suum .
Hoc approbares vtique, nisi loqui impotens
Nobile theatrum Flauij; cuius fores
Vidêre matrem posthumi Papam sui .
Et cur salacem hanc Pontifex omnis viam
Plusquam caninis insecutus dentibus
Exterminauit, tempfit, opprobrio habuit?
E vaticano sacra lateranæ domus
Limina requirens, horret infectam vago
Viam Embrione, cōmodi immemor sacrum
Clementis erro tendit in fanum viâ ;
Longum relicto proximo carpens iter .
Cur tam remotis vsus illi ambagibus ?
Cur non inani contulit Daui, suo ,
Procerum labori? cur opus tantæ viæ :
Nisi quid Ioannæ viuat etiamnum pudor ?
Imò ipsa Marris putidæ, & statuam nothi
Platea reuelat, cuius hos in termino
Licet videre, Posteris testes rei .
Stat sculpta mater, dexterâ natum regens ,
Natum Cathedræ, Roma, damnosum tuæ ,
Si, Petre, solidâ gordios soluis mihi
Ratione nodos: perfido dorsum reus
Obuerto Caluo, castra Romani sequor .

P E T R V S R O M A N V S .

Hem! calua profers, Calue, symperasmata ,
Adeoque natum tute Caluini probas .
Puerile nimis est hocce fallendi genus ,
Nugâs aniles, redolet Eloi iocos ,
Et grammaticus ista proferri pudor .

illo-

Illonè lapsam amentia (si fors fuit)
 Putes fuisse hanc masculini Simiam
 Vestis, & honoris: publicas foetu vt gratis,
 Vt partioni triuerit quam proxima
 Mulier plateas? prodigam forsan status,
 honoris, æris, indolis, vitæ throni
 Fuisse duceas in animum? quis indidit
 Hoc supplicandi maximæ Sedi genus,
 Quis imperauit? quando iudicio carer
 Primum Tribunal? forte dementem putas
 Illam fuisse; vt absque causâ, commodo,
 Fructu, necessitate petierit vagas
 Gravidæ plateas? Calue stultorum Caput
 Iuro hanc fuisse, stulta si in tantum fuit.
 Te hac stultiorum iuro, qui factum putas
 Cur interesset illa precibus publicis?
 Non potius altas lectus audisset preces,
 Levis grabatus, delicata stragula?
 Non potius illa morbidos clauso latens
 Simulata vultus diues obstetricibus
 Iffet cubili? nonne clam sic omnibus
 Cata peperisset? nonne nutrici bonæ
 Enutriendum filium prudens Parens
 Concredidisset? si suos tot vrbibus,
 Celauit artus vniuersitatibus
 Mentita sexum masculinum, nouit procos;
 Et premere amores; criminis textit locum
 Siluit Parentem, textit immundi torum
 Tempusque coitus: hancce tu prudentiam
 In tam patenti, publico in loco, in die,

Tan-

Tanto in periclo, tam sagace Viragine,
 Nullâ in necessitate sic desideres?
 O te beotum, Calue, sin aliter sapis.
 Si porrò peperit: fare quem patrem facis?
 Quò natus abiit? quod no:ho nomem fuit?
 Quisnam patrinus fonte suscepit sacro?
 Baptisma quisnam contulit? quæ ecclesia?
 Dudumne vixit? forsitan matri necem,
 Sibi que fecit? fortè mortem duplicem
 Corporis & animæ? quòue cœmiterio
 Natus, Parenisque conditi Roma iacent?
 Agedum Ministrum conueni, Carole, tuum,
 Et quæstiones has ei notas face:
 Cumque ista te docuerit impostor suis
 Scoti, Poloni, vel Sigeberti libris;
 Redi, reponam tela, responsum dabo.
 Nunc ad viam, quòd attinet, & istoc habe.
 O quam petulcum scandere in Regum vias,
 Quam perduelles quos frequenti non nisi
 Et certiore militum, & Procerum manu
 Prodire certum est? anne Pontificis sacri
 Vis nosse pompam; publicæ quando interest
 Processioni? pergit à pedibus puer
 Permultus ante, Clerus insequitur frequens,
 Vt Ordo varios quisque suppeditat viros;
 Tum perbeatus Numinis Vicarius
 Plateas honestat: cingit vtrumvis latus
 Multus satelles; Purpuratorum legit
 Veneranda Papam turba: mox Episcopi
 Cum Patriachis plurimis; Datarij,

D

Cum

Cum Pœnitentiarijs Oclumviri,
 Adestque varius cursor, & notarius;
 Legatus etiam Principum frequens adest:
 Quis adde quotquot in vias amor Patris,
 Pietas dei, pellit & Dei timor
 Pueros, puellas, coniuges, viduas, viros.
 Nonne ille, Calve, numerus innumerus tibi?
 Hæc illa causa est, cur placeat angustias
 Fugit incapax Pontifex: cor eligat
 Romana latas turma Clementis vias.
 Adeoque aborsum hunc velle tantæ obtrudere
 Procellis; friuolum est, ridiculum est.
 Deinde varijs de viâ hac curæ nihil
 Non anxioris exitit granum metus:
 Quos Vaticanum sæculo vix tertio
 Vidit habitantes Roma, si Onufrio fides.
 Magne statuisse, statua statuitur tibi,
 Spatiisque ponitur in imaginarijs.
 Quam pertinenter ducis ex statua fidem?
 Ac si ex icani vate depromas merum,
 Vacuâque tradas pauperi bursâ stypem,
 Ac si sopitâ colligas decem fide
 Talenta, Domini quæis polos prudens emas.
 I perge Romam, Bubo, statuam hanc inspice
 A post, ab ante: cumque gestantem manu
 Palmæ racemum videris, melior redi.
 Gestare claves Pontifex cœli datas
 Quâ soluat vnam, quâ recludat alteram;
 Aut gerere trinas assolet manu cruces.
 Sunt signa nostri hæc, Calve, Romani Patris:

Pal-

Palmas, racemos Pontifex nullus gerit :
 Et anne fœum genibus adstantem putas ?
 Age, peripicilia concipe, his nasum indue :
 Fœtum videbis duodecim menses senem .
 An bellus ille Infantulus natus recens ?
 Nonne ille bellus embrio, & fœus tibi ?
 Si barda tales Battaui fœus ferat !
 Dicam gigantum monstra Matres & Patres :
 Dicam futuros hos gigantum filios
 Cœlo rebelles, tuos qui factâ volent
 Penetrare in alti regias sedes Dei .
 Fluxisse dicam ad litus hoc natos Dei,
 Hominumque mixtos filiabus inclitos
 Genuisse natos, & potentes sæculo
 Viros ab omni, nec leui famâ graues .
 Et crede; Statua hæc destitueretur breui ,
 Natusque matrem amitteret, natum Parens;
 Nec vterque salui viuerent, si Fabulæ
 Si vel Ioannæ specimen, aut vmbra darent,
 Lego Sacrificulum Solis, aut Iouis puta
 Diocletiani, aut Iuliani abs tempore ,
 Qui germinantem dirigat Palmam manu ;
 Famulumque genibus habeat admotum suis.
 Sic esse cunctis, Calue, persuasum scias
 Quævis visa sancta Roma Pontificis thronus .
 Neque embriones impotes standi solent ,
 Aut ambulandi dirigere matres manu ;
 Sed chariori brachio amplexos fouent ,
 Et lacte pastos proprio, sinu regunt .
 Nullumne dubium restat, vt caluam tuo

Ironia.

*Gene
II.*

Gen. 6.

D 2

Mej

Meliore fato, demetam ingenio fidem?
Si quod supersit pande, doiplosum scies.

CAROLVS CALVVS.

Euenit aliud, Petre, quam dominus mihi
Minister inculcârat hollandus; vafro
In Antichristos pellices vultu tonans:
Et hanc Ioannam adusque pulmonû omniû,
Fellisque sputum, adusque raum nauticam
Tam pertinace syllogismæ concrepans,
Et mille gladijs vitia Paparum impetens
Ter mille bombis. Et tamen, nolim, velim:
Cogor serenum fulgidæ lucis iubar,
Et veritatis castra conuictus sequi.
Fatcor; reponere docuit hollandus nihil:
Dolis remitto nuntium, fraudem execror.
De pluribus mendacijs, de fraudibus
De mille plagijs, mille de periurijs
Callide minister tute suspectum facis;
Qui felle plenus nil nisi in Papas vomis
Venena linguæ: nil in his nisi arguis
Aconita vitæ, cuius obolum vix valet
Scelestæ vita. Detrahis, furti arguis,
Libidinosi adulteros facis tori,
Ac bestialis vita si Papis foret.
Subesse tantis fraus solet blasphemijs?
Si multiloquijs vitia non desunt sua:
Quid stultiloquijs? quidque contumelijs?
Quidnam susurris? quid parratis scandalis?
Tibi nota melius ista, Petre, quam sunt mihi,
Vt nil stupendum; si ministrorum tuis

Com

Consortia, dapes, verba, colloquium vetes, 2. Jo. 2.
Vetes auere: quando tantis paruulos Mat.
Detractionum, opprobriorum, lemmatum 18.
Persapè ventis scandalisari palam est.
Væ si hoc ministrum te datur statu mori!
Attamen, aculeus restat, hunc demas rogo.
Pertusa nonne sella Pontifici subest
Iam iam eligendo? nonne supponit manum
Quis Candidato, callidâ serotum manu,
Veretrumque tangens nuntiat testes habet?
Hoc scurra nostras cunctus, hoc hollandicæ,
Hoc Anglicanæ per forum pupæ canunt.

P E T R V S R O M A N V S .

Miraris istud, Carole, Caluinus docet
Virtutis esse, principem cælis locum
Manere, caluâ de fide meritum probè,
Munia mereri: quisquis in cleri Caput,
In Antichristi membra sæuit arduus,
In eosque linguis, esto blasphemis, coner:
Destruere templa, Cænobia, vestes sacras
Diripere, abuti his, publico induere foro,
His inequitare, calceos Oleo sacro
Inungere; sacram canibus Eucharistiam
Mittere; sonoras turribus nolas suis
Auferre, tabacum Ecclesijs diuendere
Vinumue adustum; his alterâ ac barsâ velut
Negotiarî, obambulare, currere,
Imò quod pudendum est, in sacris Ecclesijs
Mærettricarî; funibus, cultris, rôgo
Viros, mulieres orbe, luce pellere,

Constantis actus est viri, heroas facit,
 Est magna fortitudo, Caluolos decet,
 Quicumque talis se Ducem tragediæ
 Sociumque tanti se facit sacrificij:
 Scabinus is sit iure, sit Cœnæ Caput,
 Sen: orue consistorij, aut cantor prior.
 Nihilque pensi Patribus, Tutoribus,
 Dominis, Ministris, pulpito, scholis, foro,
 Ruri, plateis esse debere asserit;
 Si quid iocosi, quid probri, mendacij,
 Quid in puellis, pupulis, castis, lupis,
 Natis, ministris suscitetur scandali
 Sermocinante, nutriente, ab oscine
 Commisceatur, grande quantumvis foret:
 Sit in figuris, turpibus sermonibus,
 Vitris, icyphisue, putidis membris viliū,
 Aut sceminarum (sit modò in cleri togis)
 Dummodo Iuuentus tenera doceatur terros
 In mœretricem scœdam, Babylonicam,
 In Antichristum, in Bestiam Romæ capur,
 Totumq; monachatum, in lucem Catholicæ,
 In Italos, in Hesperios, in Austrios
 Acuere dentes. Hanc fidem Caluus docet.
 Fructuque planè fertili. Quando nihil
 Resonat theatris, pulpito, scholis, foro,
 A senibus, adolescentibus, Parentibus,
 Natis, ministris, anibus, histrionibus,
 Davisque: cœnâ, prandio, lentaculo,
 Tenui merendâ, noctibus, conuiuio,
 Templo, tabernis, nuptijs, curru, ratè,

Ipsâque Rerumpublicarum Curiâ :
 Quam fœta Cleri monstra; quàm describere,
 Vt Nonna Patri, Matribus frater Minor,
 Pastor puellis, Iesuita filijs
 Confessionum, Prædicator scortulis
 Canonicus ater neptibus, sororibus
 Discalceatus, conjugatis quilibet
 Passim Sacerdos fœda patrando vacent.
 Nouz iste fidei fructus est, si Dñs placet.
 Sed latius aliàs. Ad petita isthuc habe.
 Laterana dudum conculit sacram domus
 Papæ coronam. Stabat hoc palatio
 Antiqua sedes, vilis, atque obolo minor :
 Cui forte fundum abutulerat alta antiquitas.
 Illi reponi, hac considerare paululum
 Solebat olim Candidatus Pontifex.
 Vt mente memori iugiter se volueret
 E stercoreosâ sede, Petri in inclitum
 Tolle Tribunal; pulueris leuis atomum
 In gloriosas euehi vices Dei :
 Vtque meminisset pauperis natum coli
 Totius Orbis eligi sese in Caput.
 Quo quoque canebat tempore id psalmi
 chorus.

Ps. 113
 1 Reg.
 2.

Inopem misello suscitâ luto Deus,
 Piusque fœdo stercore abiectum leuas,
 Facisque vili Principem plebis tuæ;
 Principibus illum præficias, Regem creas,
 Vt iura sacro dicat Electus gregi,
 Regatq; summum gloriæ summæ thronum.

Inde illa sedes dicta stercorearia est :
 Quid hic abominabile? turpe, putidum?
 Aranea isto suxit è flore hæresis ,
 Istoque virus pestilens fauo bibit .
 Utinam coronis Principum initium daret
 Tale stratagemâ! bulliens illis opum
 Frigeret ardor, rabida dominandi litis ,
 Et honoris æstus discerent breui modum .
 Huc spectat alius ritus electo Patri
 Suctus adhiberi, Roma quem constans colit.
 Throno locatur candidatus Pontifex
 Mytrâ, coruscus, infulâ, veste inclitus
 Auro, pyropis diuite, argento graui .
 Sedentem adorat Cardinalis quilibet,
 Electionem ratificat, Papæ suam
 Reuerentiam, ac obedientiam vouet .
 Hæc dum geruntur, stupeum quicquâ glomû
 Manu sinistrâ sustinet, flammam adiuuet ;
 Dumque illa stupam de repente deuorat ,
 Oculique in ictu absumit; hæc Papæ refert .
 Pater beate, gloriæ throno sedes ,
 Throno decoris. Cernis ut stupæ glomum
 Absumat ignis ocyus, totum voret ,
 Paucosque magno de globo cineres creet ?
 Hoc fige menti, sit animo certum tuo
 Transire vani glorias vanas soli ;
 Ut flamma stupam puluerem pernix facit ,
 Redigatque nihilo magna quæ nuper fuit .
 Quis illa, Calue, nisi atheus mali arguat ?
 Quis ista rabido splene demens rideat ?

Ex-

Expone mentem desuper, sensum explica.

CAROLVS CALVVS.

Mos iste pius est, Petre, virtutem sapit,
Et humilitatis admonet summos sacri
Patres ouilis, continet mentem polo,
Et alta sapere prohibet, elatam regit;
Terrena tollit mentibus, cœlum ingerit,
Et ad altra facili ducit inflatos manu:
Superna clamat, mortis habet imaginem;
Fatale punctum suggerit; quod flebilem
Vanissimis crepundijs claudat diem;
Scenæque & vmbre monstrat esse imaginem
Quæ intercoroso mundus ostendit sinu,
Quæ fascinati venditat caro procis,
Animamq; miserâ in carne miserandâ facit.
Vt sit stupendum talia approbrio dari,
Et melle fella colligi, virus fauo.
Sed nec stupendum; quando linore æstuat
Plusquam lupino Batauus in sanctos sacre
ROMÆ Parentes, in Sacerdotum gregem.
Quotidianus vsus infandum docet
Temporum abusum; mensa persuasum facit
Quam vilior censeas gradu Ordines,
His quando cœnâ publicum facis iocum.
Exempla tanti criminis dici lubet.
Hinc Nonna lautas fictilis mensas obit,
Illâque bibitur: sustinet sursum pedes,
Caput deorsum; venter infusum capit
Bacchi liquorem; membra sunt ostentui
Pudenda cunctis, visa quæ risus subit.

D 5

Vt

Vt Nonna: Frater sic minor mensas, dapes
Turgente veste obambulat, mensas obit.
Subinde Monachis, (ô pudor!) monialibus
Infamè iunctis bibitur, ostentis palàm
Monachi, Sororis filiabus, filijs,
Palàm verendis. Nec minor verbis modus,
Dum foeda nudis membra verbis nùcupant:
Taliaque mensis probra, conuitia efferunt,
Proferre castis quæ pudor sit auribus:
Et audientum, contuentum, infantium
Iuencularum scandalis parcunt nihil.
Sic Monachus alter, Amitelodatum, ruias
Ornat plateas capite contingens humum,
Altoque celsos calce suspirans polos.
Quid histriones? nauitæ? quid baiuli?
Quidnam subulci? sempiternos occupat
Hæc cantilena frugiperdarum dies.
Diabole, Papas aufer, in malos cruces
Papæ genimen, deuoret foedi gregem
Styx Antichristi viua, millenis cadat
Vinctus Satanis, Patrium vertant solum
Veneris nepotes. Forte reddendo impotens
Datur maritus coniugali debito:
Quid faciat vxor? carne contineat? nihil:
Abs Ordinatis petere consilium placet.
Mox Ordinatus subuenit, Bertæ suus
Fit concubinus, pergit in viri torum,
Et adulterinam coniugi bertam facit;
Quotidianus ista ferre panis est.
Fortasse batauos transit innocentior

Vicos

Vicos Puella, coniugata, mœretrix ,
 Quavisque mulier; voce communi omnium
 Papale scortum nuncupatur; æque, si
 Non vna virgo casta tōto Belgio ,
 Non coniugata fida superesset viro ,
 Scortumque Papis cognitum cunctis foret .
 Hic mos batauicis, Petre, mentis, pulpis ,
 Quotidianus omnibus; nec est dare ,
 Hæc scæda qui non cernat, auditu audiat ,
 Atque pudefiat audiens vnum diem .
 Ast, vnde repfit fabula hæc inter sacram
 Petri Cathedram? simile Sedi forsitan
 Euenit isti, vt inde comentum hoc vagum
 Implêrit orbẽ? scrupulũ hunc. Petre, exime.

PETRVS ROMANVS.

Suprà citatum est sceminam Orientis throno
 Fecisse fraudem. Repfit in pennam, omnium
 In ora venit error: hinc Catholicæ
 Sedis inimicis (vt sacre nunquam deest
 Sedi rebellis quando terris hæreses
 Oportet esse, scandala necesse est dari
 Vtilia mundo) hinc orta bella occasio
 Remotiore parte terræ illi impiuni hunc
 Appingere dolũ. Hos Scisma mendaces alit.
 Disseminati futiles passim libri
 Furoris ansam tempori nostro ferunt .
 Recludam & aliud huius erroris caput :
 Theodora magni mulier alta stematis ,
 Altera Virago, regiminis languens siti ,
 Cui aula totis charior cœlis erat ,

1. Cor.
 11.
 Mat.
 18.

Im:

Imperia ROMA Cardinum dabat choro .
Vacante Sede, mulier octavi fauet
Parti Ioannis; vincit, & plaulu, prece ,
Fauore linguæ, & stemmatis Papam obtinet.
Hinc murmur ortum, hinc Papa permittens
huic

Romana Bertæ imperia; dein capit viri
Non ferre nomen, acta qui seni ardua ,
Vix apta barbæ destinaret, crederet ,
Permitteretque foeminino arbitrio :
Et hinc Ioannæ nomen absurdum tulit .
Et aliud audi. Sedit in Petri throno
Quidam Ioannes impotens libidinis ,
Carnis, latebras edomare nescius ,
Legique mentis carnis insultans iugo .
(Non sanctus omnis, Calue, qui sacre præest
Pastor Carinæ: præfidet toti malus
Quandoque mundo Pontifex; malos, bonos
Interminata & cæca libertas facit .
Synagoga prauos ipsa Cayphas, Alcimos ,
Habuit & Annas. Non canon cunctos beat
Quos prima Moysi cathedra sedentes fouet ;
Mat. His quando dici multa, nec fieri coram est :
23. Et audiendos non sequendos Veritas
Luc. 10 Testetur xuo Præsules foedos malo ,
Quæis facta verbis discrepent, mores sono)
Fuit huic Ioanna, cuius in consortium
Non rarus iuit, Clauiumque vix memor
Fortasse carni carne coniunctus fuit ,
Vidit pudendos ROMA Pastoris sui

In

**In Bertam amores, scandalum admisit sibi,
Et hinc Ioannæ fama cognomen dedit,
Cui plus Ioannæ cura, quam gregis foret.
Nonne ista fieri posse de facile putes?**

CAROLVS CALVVS.

**Nil ambigendum. rumor effectum probat
Quotidianus; vsus hic pueris frequens,
Frequens puellis: quos ab ore, industriâ
Robore, loquelâ, fronte, flaturâ, manu
Pueros, puellas nominare se inuicem,
Ratione sexus nil agente, publicum est.
Potuit sacratis idem abusus Patribus
Quoque contigisse: potuit hoc in plurima
Manare adagium sacclâ, pro vero coli.
Sed hic triumphat Batauus: dum languidum
Incusat atri criminis Babel Caput.
Exterminandum hoc, nomine, & nullâ fide,
Honore dignum iudicat nullo Patrem:
Quin inde planum colligit Papas sacrâ,
Totumque decidisse Papatum fide,
Et abominandis viuere in Ditis dolis,
Quod hacce regnet Sede prostibuli lues:
Quod multus erret Presbyter, frater, Soror,
Vitamque Clerus lubricam viuat frequens.
An ista rite batauus concluderit?
Sequiturne vitam praua peruersam fides?
Romane, sentem hunc calcibus pridē meis
Altè insidentem, si placet, tollas rogo.**

PETRVS ROMANVS.

Hanc cantilenam à mille ducentis Petri

Audi:

Audiuit annis Cymba. Non promit nouos
Batauos susurros: sed nouum mendacij, &
Calumniarum cudit immensum genus:
Noxisque plenam prægrauat dicam nouis.
Porce impudice, nonne Romanis subis
Persapè portis? nonne sacre compita
Scrutaris vrbis cuncta? quo fructu, aut bono?
Quo fine? finem, Carole, peruersum dabo.
Romam ergo pergit: non ibi gnarus pias
Enucleare feruidi Cleri preces,
Largas in hospitalibus, templis stipes;
Pernox canendi munus; æternos vale
Datus Parenti, amasijs, mundo, sibi;
Cilicia, virgas, aut dies abstemios;
Et sacra cunctus quæ litat cœlis dies.
Non Pauli honore, non Petri, non Martyrū,
Non Reliquiarum, sacra quæ Romæ affluit;
Quæque hominum in urbem mille Myriades
trahunt;

Dandique honoris numinis Vicario,
Aut osculandi ter sacros Papæ pedes:
Sed vel cloacas, vel tabernarum casas,
Fœdum lupanar: discolos (si forte sint,
Si forte non sint, esse dicent plurimos)
Monachos, Béginas, Clericos traducere.
Et prona vitio, expertia timoris Dei,
Fragilia, tenera, felle linguarum, luto
Conspuere vasa, iniurijs præcindere
Clerum trecentis; deque leni flamine
Tonitru creare, consecrare annalibus,

Magi

Magnumque persuadere sibi visum nefas,
Quod forte nullam fors leuem culpam sciat:
Vt gentis huius ritus & abusus docet.
An ista noua sint? docuit hoc dudum suos
Sathan abnepotes, docuit Impudentia
Sine fronte fraudes: didicit aptè putidis
Pecus alta mammis: nec quoque in ventos
dabit

Documenta ditis; quin reducet in exitum,
Quoties susurri, contumeliaz, probri,
Detractionis in viros Catholicos
Causa minima datur. Magnus Hipponis diu
Audiuit ista Pontifex: quando impius
Petilianus in vulnera, in vitas Patrum
Szuiuit vnguis, dente corrosit fero
Peccaminosi vitia Papatus Aper.
Non siluit istos Præsul Augustus iocos;
Non aure surda facinus Insani tulit,
Responsa Scurræ at ista fumbundo dedit.
Præiudicare vita Paparum nihil
Absurda, prava Ecclesiæ Catholicæ
Toto orbe tusa nouit, aut apicem porrigit.
Non vita Patrum sancta, non Papæ fides,
Non merita Cardinalium, non omnium
Pia monachorum oratio, humicubatio,
Obedientialis acrimonia,
Perpetua carnis castitas, Petri Petræ
Firmamen indit, roborat, stabilem facit:
Sed dña, sed perfecta, sed inerrabilis
Doctrina Petri, clauæ Petri præditis

*lib. de
vita.
Bapt.
cap. 16*

Petri

Petri Cathedræ ritè præſidentibus.
 Conceſſa, Chriſti roborata ſanguine,
 Firmata meritis; hanc Petram firmam creat;
 Petri Carinam in anchorâ, in portu fouet.
 Hæc vna portis Inferi debet nihil,
 Harumque vires æſtimat ventis pares.
 Non vita ſanctum ſancta Pontificem facit,
 Non alta probitas efficit ſanctiſſimum:
 Sed eſt, Ieſu, nimius in Petrum fauor,
 Tua, Chriſte bonitas; quî gregi fidelium
 In ſempiternos ritè minando dies,
 Petri Cathedram conſtruis, corroboras,
 Hanc voce ſancis propriâ, ſathanicis
 Surdam facis conatibus, valuis Stygis
 Robuſtiores. Te Tonantis filium
 Confeſſus ierat, filium veri Dei,
 Vnctum ſacrato Spiritu; trinum Deum
 In vnitæte; Trinitatem in vnico
 Naturæ honore firmiter prædixerat.
 Confeſſionem ô! eminet cælum ſuper,
 Superque terram; ſanguinem, carnem later,
 Et miſericordis arguit amorem Patris
 Arcana magno hæc nota qui dedit Pro.
 Et ecce merces. Dixit (es,) illi quoque
 Chriſte (es) reponis; quando molli arundine
 Ad Ianitricis vnicum lapſo ſonum,
 Ad (nonne vidi? lingua te notum facit,)
 Animæ, Magiſtri prorsus eiuro ſui
 Firmam repentè, Chriſte, componis Petram,
 Petram, ſtruendæ columen aptum Eccleſiæ;
 Ps

Mat.
 16.

Ps
 148.

s. Hier.
 lib. 3.
 in Mat
 cap. 16

Petram, redempto iura dicturam gregi ;
 Petram, polorum clauibus fortissimam ,
 Ut claudat, ut recludat, ut visum libi .
 Est illa, pascit Petra quæ terris Oves , Ioh. 21.
 Quæ pascit Agnos. Hæreses hæc destruit,
 Confundit, orbe pellit, interimit, necat ,
 In ima cogit. Scismatum hæc frangit dolos ,
 In vnitatem reuocat, vnitam fouet .
 Hæc in superbos, in malignos, fulminat
 In peruicaces; ouibus hæc icabies mouet ,
 Et saniores pristinum in sinum vocat ;
 Christique in vnâ dirigit vastissimum
 In sanctitate, in pristina fide gregem .
 Hinc Papa, Carole, dicitur sanctissimus .
 Audire cunctis hunc Patrem Christus iubet , Luc. 10
 Parere Papis, & ratam fidem sequi .
 Cœli potitur clauibus; claudit, aperit , Mat. 16
 Præcepta condit subditis, Numen probat :
 Nexas relaxat reprobis; Numen probat :
 Et Papa laxas orbe quas culpas facit ;
 Laxare pariter ipse se probat polus .
 Sacraia Papæ verba seruari iubet ,
 Sementa Papæ diua contemni vetat .
 Sed vitia nusquam nullus imitandi dedit
 Præcepta, carne Papa quæ fragili facit .
 Nec falsa, Christe, verba, iathanicos logos ;
 Fidemque Patrum prorsus exosam iubes ,
 Si forte verbis vita non paret suis :
 Fidemque sanctâ haud astruis vitâ regi .
 Forte quia Petrus, Paulus, Urbanus, Leo ,

E Sixtus

Sixtus, Ioannes celicâ poli dape
Iam perfruuntur: hancque virtutis iugo;
Iure meritorum diluentes foeridas

- Apo.* Agni in cyrore consecuti sunt stolas:
7 Te quoque beandum mortuâ Calui fide,
Fide sepultâ, peste mortuissimâ,
Virtute nullâ nobilem, vacuum bono,
Veneris nepotem, ventris ingluviem, togâ
Inuestem honoris, lampade extinctâ fores
Clauas precâtem horum Parentum fulgidis
Ter optimorum Calue quoq; meritis putes?
Forte quia niuei proditor Iudas Dei,
Valens, Arius, Martion, Pelagius,
Wyclef, Donatus, Heflus, Heluidius, Praga,
Tuusque Caluus, & Pecus Germaniæ,
Menno, Philippus, Bucerus, Martyr Petrus,
Illyricus, Ecolampadius, Munsterus, Hus;
Coitus, sodomiz, pestilentis seminis
Mat. Iacti in sacratos noctibus furuis agros,
13. Blasphemiæ, sacrilegiorum rei
Plagique, virgas horridas Orco luunt,
Luenteque mille sæculis nec eluent;
Te quoque tamen feruidum, fidum Deo,
Eiusque sponsæ Ecclesiæ, Iustum, pium,
Castum, pudicum, sobriû, fortem, probum,
Hac nebulonum sorte damnandum putes?
Non est putandum. Promerita cœlis manet
Diuos corona, putidos Ditis lacus.
Lm. 16 Mala passa terris sequitur æterni sinu
Quies Parentis; dura solamen a beat,

Sed

Sed histriones, garruli scurras fori ,
Vitiligitantes quadruplantes, impios ,
Quæis tota cuncto vita completur bono ;
Mentæ saburras; flamma, tormentum decet.
Sic quoque coronas vita Pontificum dabit
Tibi sancta nullas, praua non ignes feret.
Quid anxiare funere aliorum super ?
An se beatum, an reprobum liber velit ?
A quoque sibi met viuitur; proprios manet
Merces labores, fletibus risus subit : *Ps. 61.*
Proprio grauamur onere, subiectus suum *Gala.*
Portabit humerus, nullus alienum luit .
Inquire numquam an Papa, Rex Hispaniæ ,
An Insularum tortor, an Furnensium
Prætor secundus, an Comes Nassouius ,
An Turca magnus impij, an viuant pij .
Tu uiue castus, feruidus, viuus fide
Cooperante, desere exolas sacro
Fides Tonanti, discolas, nudas, vafras ,
Sibi dimicantes, destruentes, exules .
Sis charitate præditus, fidus Deo ,
Fidus Parenti Ecclesiæ: at vitas Patrum
Bonas, malasue, si sapias, missas face ;
Nec Iustioris quere peccatum domo . *Prov.*
Hæc, Carole; vita est quam tuo red des Deo, *24.*
Deo, malorum vindici, hosti maximo
Calumniarum, falsa qui de proximo *Exo. 20*
Fieri prohibeat orbe testimonia .
Exterminandos iure, Vates regie *Ps. 36.*
Perhibes malignos; quæris istorum locum

E 2

Cœlo

Cœlo, atq; terris, nec nisi infausto inuenis
Acheronte scurras. Ense meditaris fero
Necare rectos corde? deicere tuo
Vis pauperem arcu? pereat, infœlix eat
In mille partes, inuidus cor in tuum
Gladius penetret, luce damnosum eruat.
Hæc Carole, vestris fratribus David vouet:

Psf 100. Vestris; superbo lumine, infatiabili
Qui corde nostris detrahunt, falsi arguunt.

Ibid. Persequere, tales, Carole; sit conuiuere

Psf 14. Histibi perosum: quando facientes suo
Opprobrium omne proximo, linguis dolum
Spernit perennis montis æterni quies.
Hæc vita iustos, luce fruituros decet.

C A R O L U S C A L V V S.

Consilia, Petre, hæc sancta cōstanter probo,
Et (dante cœlo) perpetim sequi lubet.

Calumniantes execror fratres tuæ,
Hollande, facis, improbos, falsi reos,

Mat. 7 Tetros, bilingues; parua quæis fratrum patet
Festuca, proprios magna trabs oculos latet.

Vt toto aberras, Bataue, in caluâ fide
Cœlo Minister? vt vafros tæxis iocos,

Papisque ludis, & colore non suo
(Colore fœdi, turgidi, spurci tuo)

Te sanctiores improbus delineas?

Grates rependo, Petre, qui caluam mihi
Examinasti ad nauseam Calui fidem.

Lucratus animam es, faucibus tandē Stygis
Æuo vorandam: lumini reddis nouo

Mar:

Mersam tenebris; hæresi abductam piz
 Reddis Parenti, mortuam vitâ beas.
 Diem ô beatam! ô ter beatum dialogum!
 Tu causa vitæ, sempiterni luminis,
 Causa es salutis. Apris æternum vale,
 Quæ de Ioannâ hac tanta suxisti mala.
 Ioanna, causa lucis es, quando malo
 Bonum hocce surgit. Fecit auditus necem,
 Fecitque vitam: quando nervosis Petri
 Aperta verbis corda permittens (Deo
 Fauente) melior mente, melior & fide
 Lares reuiso, filiis, sponsæ, omnibus,
 Extemplò persuasurus hanc Petri fidem.
 Ex vngue (adagium est) noscitur cunctis Leo.
 Patefacit vnguis iste, Caluini nepos,
 Mendax minister, esca crudelis Stygis,
 Frater Diaboli, cœce cœlorum Pater,
 Et Sannionum Præco; quo vitas Patrum
 Immane rodis, vulnus ex sano facis;
 Quam sis cruentus dente, scripturâ, itilo,
 Linguâ, figuris, schemate in Papas Leo.
 Calui resigno nomen, æternum execror;
 Romanus esse pergo, Romanum mori
 Stat firmiori mente, regalem sequor
 Cœli, salutis, hancque virtutis viam,
 Et in hac Tonanti memet offerri placet.
 Age Papomastix, & Ioannam concrepa?
 Fuisse Papam vende: peruersæ argue
 Vitæ sacratos Præsules, Patres tuos
 Calumniare; priuinam, intactam, sacram,

Humilem, serenam, candidam ride fidem,
Erroris inclitam argue, vitij ream
Mentire falli posse: Romani tuos
Perimam, resoluam, diluam telis dolos.

PETRVS ROMANVS.

Sic, Carole, vive, crede sic: talem manet
Fidem torona, iugis hanc vitam salus.
Interim abeundum est, cura familiar vocat.
Ergo in futurum perpetim tempus vale.

Lectori Candido. S.

Non te offendat, pie Lector, quod hoc in poemate bea-
tissimam semper Virginem Mariam nuncupemus
Deam. Neque enim aliquid ei Deitatis affingere
meditamur; quam puram esse creaturam, etsi inter omnes
gratia & benedictionis primam, indubitanter asserimus;
sed hoc metri fecimus necessitate compulsi. Quamquam &
ellam eatenus Deam nominare liceat, quemadmodum Spi-
ritus Sanctus per os Davidis Ps. 81. de omnibus iustis,
pronuntiavit, Ego Dixi Dilectus. Et teste S. Hieronymo
lib. 3. in Matt. cap. 16. Dii appellari possint, qui de Deo
non ut homines, sed supra homines sapiunt. Quae Sacra-
tissima Virgini peculiariter convenire, & de ea asseri posse
est longe aequissimum, Vale & fruere.

Sacratissimæ & Gloriosissimæ
Virginis Dei Genetricis.

M A R I Æ
LAUDES, ENCOMIA,
IVRA, ET PROECONIA,
Ex sacrâ Scripturâ, Sanctis Patribus &
naturali ratione decerpta.

Ex quibus euidentiſſimè pater, quàm mira-
biliter, peculiariter, & ineffabiliter Omni-
potens & benigniſſimus Deus TERRAM
ſuam, hoc eſt, eandem ineffabilem
Virginem-Matrem ſuam ſuper
omnes creaturas exaltauerit,
& in benedictionibus dul-
cedinis præuenerit.

S Virge animo par penna meo, Matremq; Tonâtiſ
Promeritis celebrem laudibus orbe face.

Hanc Matrem, quam principio faci eſſe viarum, Prom. 3
Conditor, & factis prælegis ipſe tui.

Hac molem, mons alte, tuam, præcedit abyſſos,
Et prior eſt centro terra, poliſq; tuo.

Hanc tibi ab æterno legiſti, Chriſte, Parentem,
Mira parans chariſ munerâ viſceribus.

E 4

Viſcerâ

Lut. 1. Visceribus, qua Pneu^{ma} sacrâpingudine ditat;
Apret ut aeterno candida membra Dea,

Quis ratum promissa tuis oracula donis
Pandat, & umbratos explicet, Alma, typas?
Quis memoret quas sacra tibi dat pagina laudes,
Magnificans tanta iura stupenda Dea?

Ps. 26. Dicta tibi, Vrbs praeclara Dei, miranda sueta,
Præcessitque tuas gloria rara dies.

Quis Patrum memorandi citet præconia? verba
Diffidit portum hoc penna, MARIA, mat.

Lingua sile, cessate manus, date nuntia chartæ,
Quando tuus Diva viribus impar honor.

Est Matris tamen vnus amor qui laxat habenas,
Spemque celebranda Virginis vique facit.

Vive amor, elingui vive aniegressi pueros,
Et cane Christigena munera cuncta Dea.

Vive amor, & toto MARIA cane præmia plausu,
Dum redamasse magis, quam tacuisse iuvat.

Tu vires rege dilecta Dos plena Parentis,
Christe, sonet nostro carmine Matris honor.

Tu Vati quoque Diva faue, tu Mater amorum
Fulgida, conatus dirige, Nymphæ meos.

Gen. 3. Hac illa est, inimicitias cui Conditor angui
Ponit, & in semen seminis arma parat.

Ipsa tuum, male-suade, caput pede conteret, cum
Non nisi ab insidijs Calx tibi sacra time.

Insidijs, quas sola premet vel Virginis umbra,
Vertet & in turpem nomini aura fugam.

Ecce novi hac; nec ut ante dua, sed Mater ADAM:
Terra necas pino credula corda leni.

Eua

Eua nouerca suos fœtus partum ante necauit ;

Et nedum genitrix, trux homicida fuit .

Hæc Mater, qua collapsa pia profuit orbi ,

Vinificans fructu moriua corda (no .

Os Matru, bone Chryste, tuo processit ab esse ,

Gen. 2

Quando viro sociam mystica cœsta facit .

Inuercit natura vices; persoluit amori

Iusta, Caro Carni dat rudimenta tua .

Offe sibi hæc, illi debes, Fili inclite, carnem :

Quam tuo auxilium par facis, Alme, tibi ?

Quis porro te fecundam facit integra Virgo ?

Non aliu, quam quem Pronuba casta parit .

Is Genitus Genitorque tibi, Natuque Parensque ,

Atque Deus gremio sitque, factique, tuo .

O stupor! ô mirum! ô supera vis integra dextra !

Qua facit in partu talia signa tuo .

Te quoque, quæ charo, Genitrix, celebrauero Nato ?

Nympha, tui Mater, Filia, Sponsa Dei es.

Filia de nihilo surgens, sis sanguine Sponsa ,

Et partiendo Dei sis, sacra Virgo, Parens .

Talia quis cunctis anigmata legit in annis ?

Ille tuus Deus est, ille Parentis honor .

Perge Clio, siccamque Aaronis disscere virgam ,

Num. 17.

Germinet ut niueas nocte stupente rosas .

Humectet siccum Gedeonis ut arca vellus

Iud. 6.

arida, nec iuncto sola sit vnda solo .

Tu Virga es, Benedicta Deo, radice, racemo ,

Orba viro, Natum florida, casta parit .

Vellus es in sicca per platum à Pneumate carne ,

Dum Carnem carnis nescia carne parit .

E 5

O triu

O trini tria dona Dei! dedit ANTE Tonantis ,

IN Nati, tibi POST Spiritualis amor .

Op. 44 Viderat Ezechiel portam quâ labitur Eurus ,

Et vehit in nostros lumina phœbus agros .

Clausâ erat, ingreditur clausam Deus Israël autâ ,

Clausâ erit obscuro non referenda viro .

Luc. 2. Clausâ tibi fuit intacti, sacra Virgo, pudoris

Ianua, Primigenium concipiendo Patri .

Clausâ manet, sed in æternum conclusa manebit ,

Nec sciet ingressus Arx veneranda novus .

Cant. Signatur valido fons ter fecunda sigillo

4. Clauditur obscenus hortulus illecebris

lib. 13. Nonne tibi iste fuit, venerande Hieronyme sensus?

in cap. Nonne ita de MARIE virginitate sapis?

44. O Oriens! vera lucis Titanis origo ,

Ezech. Principium motis, causâque Sideribus :

Incipit à tenerâ hac optata redemptio carne ,

Nec nisi prognatâ Virgine Pastor adest .

Dextera mundi Oriens, sacri tu dextera Nati ,

Virgo parens, cunctis lumine, dote, preis .

Expurgas peccata tui per vulnera nati ,

Et meritis sine te non foret orbe locus .

Premia largiris meritis, dâs sidera fidis ,

Perfidiaque paras ad mala facta locum .

Hac allegoricam faciunt te, Virgo, Orientem ,

Qua, quod agit Phœbus corpore, mente facis !

Prov. Ter felix ô navis aue! quâ calicem orbi

31. Institor & longo tramite Panis adest .

Job. 6. Panis mortifico dans vina Cibaria mundo ,

Quem qui edit æterno tempore dives abit .

Quæ

Qua mulier tibi, sancte patet, qua Virgo Ioannes, *Apoes.*

Quando stupes superi grandia signa poli? *12.*

Nempe Dei fuit alma Parens, cui sidera sertum

Dena duo, vestem Solis imago creat.

Lambis luna pedes, & Natum gentibus edit, *Pf. 2.*

Cui datur in populos ferrea virga suos.

Non patitur tam dura Draco, spern sumit ab undis,

Si noceant niueæ flumina missa Dea.

Frustraris spe, seu Draco, stat Fœmina victrix,

Et stygias Nato sospite videt aquas.

Sternens in terras, & cœlis pelleris exul,

Nec datur aeterno spes iteranda die.

Saluauit sibi dextra, Deus, Matrique fauendo *Pf. 97.*

Nota sit immensa gloria summa manus.

Porro rubum Moyse visum, flammisq̃ue virentem *Exo. 3.*

Nonne typum sacra Virginis esse putes?

Flarebat rabido nihilum corrosus ab igne,

Et dabat inuito lilia multa rogo.

Virginis hac, Dina, tua est; qua Prole supernâ

Plena, sapit nullas carnis & Hostis acus.

Integritas hac, Virgo, tua est; qua corpore saluo

Mater es uxoris munia nulla sciens.

Quid mirum, si sola vocere Puerpera, Mater,

Quo paris, & partem integritate micas?

Chare Deo miranda vide, prodigia terra

Asspice, & excelsum cerne Tonantis opus. *Pf. 45.*

Conteras extensor validis ut viribus arcus,

Scuta, globos, gladios dissipet, igne terat.

Tollit in extremos terra certamina fines,

Missaq̃ue selectâ Virgine bella facit.

Sica

*Isa. 2. Sica dabit vomeres, pariet fera lancea falces,
Lungetur vitulo Tygris, ouuque lupo.*

*Pugnatum toto orbe diu, nec cognita paci
Semita: stans partis spicula quaque sua.*

*Virgineas partus constans natura negauit,
Et vetuit castis semina Virginibus.*

*Tu paci Dea mira faues, tu fœdus virique
Concilians, Natum Virgo Parensque patris.*

cap. 31 Testaris Ieremia, cui sacrata Prophetis

Visa virum entis nescia tota viri.

Atque virum, cui parua licet sit corporis ætas:

Diu tamen tenera promia mente latent.

Luc. 2. Si crescit; non maior ei cum corpore sensus

Fili; sed in assuetâ mens ratione viget.

*Crescit in assumptâ Genitoris Imago staturâ,
Par animo crescit pectore, fronte, manu.*

*O nomen! inauditum! virtutem infirma Tonantis
Hac caro circumdat, ventriculoque capis.*

O arcanâ Dei! natura cursus, & ordo

Parturiente stupet Virgine, iure cadit.

*O Mater! cui clausa latet vis integra Patris,
Et Deus angusto clauditur orbiculo.*

*O Fili! licet hoc clausus, non mitteris exul:
Quin magis imperio das noua regna tuo.*

*Maire, latens cœloque micat, terrâque coruscas,
Cuncta super complex omnia, cuncta regu,*

*Ps. 84. Illa tua est, Æterne Deus, Benedictio dextra
Quâ placuit Terram magnificasse tuam.*

*Don. 2. Quid montem memorem excelsum, statuâq; minacē
Petrâ cui nullâ scinditur vrsa manu?*

Mens

Mons, Maria, es tu, Christe, lapis lapis angulus ille,
Qui tibi protapsos perditione necas. Mat 21.
Vtraque qui miris reddis conatibus vnum,
Circutius catus montibus vsque fauent. Eph. 6.
Nititur hac cœli tota adificatio Petrá,
Ludibriumque tibi Styx, Sathan, orce facit. Ps 124
O montem te Virgo bonum! pinguedine diues,
Mille parís valli lilia, mille rosas. Mat 16
Quid, vallis lacrimosa, tibi hoc sine monte supersit?
Quid tibi, si monti iungere, quando deest?
Va tibi si ventis Boreas indulget habenas,
Ecnephas flatu si furit vsque suo.
Si Typhon horrendo terrarum compita motu
Angit, & assiduo fulmine Præter obest.
Speratam abridient damno so flamine messem,
Et facient anima pascua macra mea.
Insidias caro blanda, Sathan, mundusq; parabunt,
Et cadet in cautos deusa mens laqueos.
Compateris fratrum tantis, Mons Virgo, periclis;
Quando capu tergo flamina missa tuo.
Comprimis aduersos stygis conatibus hostes,
Et redit afflictis vallibus alma quies.
Si radio, Sol alte, nocet; valli que minari;
Frugibus insidias, igne vibrante parans:
Succurris quoque Mons, hūmeris data spicula pellis.
Et superest, vmbra vindice, messis honor.
Nec mirum: confisa Deo est mons alma Sionis,
Inde tibi, inde tuis nec timor est; nec erit. Ps 124
Virginis alarum hac liceat laitare sub vmbra,
Magne Deu! fructu fertulis astra metam. Ps. 16.
Astra

Astra ruinoso promissa, patentis mundo,
Si celis in cultâ Virgine quique Deum.
O Radix fecunda Isai! dant germine Virgam,
Rore cui celi floret IMAGO Patris.
O Flos mire! reconcilians sublimibus ima,
Et faciens homini sydera lata malo!

Ps. 45. Nempe Tabernaculum hoc Altissime sanctificasti,
Fiat ut immenso Pignore digna Parens.
Portarum confortauit sacra Virgo tuarum
Clausta, seris Natus profuit ipse ruis.
Iure stupes, Isaiâ, nouam mirare Parentem,
Vi que sit Emmanuel Nympha beata suo.
Butyrum huic, dant mella decus, rectumq; probando;
Et reprobando malum fratribus ipse preit.
Butyram lac dulce facit. Sic vbera Matris
Sucta tibi te hominem dulcia rite probant.
Mel sed Apu sine Matre creat. Sic Matris & exports
Gignere à vero Numine vere Deum.

Ecc. 24. Quam dulcis tu magne Deus? quam lacte a lactem
Vbera; mellisfluum dulcia mella creant.

Iud 14 Hoc problema tua, Samson fortissime mensa est,
Quando abis à Forti Dulce, ab Edente Cibus.

Io. 6. O Cibus, & dulcis! quando gustatur edenti hunc
Vita Cibus, cali gloria, Patris honor.

Prou. 31. Querere cessato Sapiens, inuenta MARIA est,
Cuius ab extremo cardine robur adest.

Fortis ea est nec femineo perculsa timore
Horret ad inferna tela cruenta fera;
Hinc graditur Dulcedo tibi fortissima virgo;
Vinum & è viuo corpore surgit Homo.

Angels,

Ange, sic quando **MARIA** fers nuntia fructus,

Differe quâ diuam terreat arte salus.

Salus, ait, æterni Regis perfusa fauore

Filia, fœmineo sola beata grege.

Est labijs diffusa tuis, micat vna venustas,

Tractus ab vnguento hoc currit in ima Deus.

Nulla tibi similis mulier, cui gratia cœli

Tanta sit, vt Domino iunctâsis ipsa tuo.

O noua sydereæ species! ô forma salutis!

Forma bonis auibz letitiâque scatens!

O noua fœmineæ non imperita cohorti,

Nec data masculeo forma stupenda choro.

Te testem voco Magne sacri sermonis Origo

Scripta cui sacrâ non placet aqua manu.

Cum Domino Gedeon fuerit, data plena Ioanni

Gratia, sit toto Spiritus in Stephano:

Pneumate Zacarias dñs, repleatur & Vxor,

Repleat electos flammea lingua duces

Est tamen, est aliud. Concepit Pneuma nemo,

Vt super ingresso parturit illa Deo.

Hanc assumpto habitat diuinum corpore Verbum,

Atque nouem laritat mensibus orbis amor.

Complect amore Deam Genitor, cœlestis obumbrat

Spiritus, & Natus sanguine, carne beat.

O pietas! Matrî propria prae fratre, nepote,

Debetur famulis maior honos, & amor.

Hoc facis: in niueum hoc, Numẽ, tua gratia Vellus

Labitur; à nimio hac Spongia rore tumet:

O vellus, quod tota data mala passio carnis:

O bona virginitas, quam Venus atra latet!

Luc. i.

Pf. 144

Cant.

1.

Cord

Corpus es, ô Virgo, premeris nec corporis assu,
Angelicâ viuis prædita dote caro.

Velleris elogio fœlix dignissima Virgo es,
Se facer ut bibulo hoc Vellere celet Amor.

Vnde tibi istud honoris, Anus fœcunda, quod adh
Succedat Domini Pronuba casta tua?

Luc. 1. Vnde tibi hoc, quod qui clausus latet arce Ioannes,
Plaudat ad electa famina blanda Dea?

Hoc facit excelsa sublimis gloria Matris,
Quam sequitur tanto clausus honore puer.

Hoc facit immensa demissio summa Parentis,
Cui prior obsequi, quam sit honoris amor.

Ut meruôte conclamet generatio faustam
Quelibet, & cunctâ voce beata sonet.

Et meruôte, quia Præcelso demissio visa est,
Nympha, tua, & placuit nullus honore sapor.

Ancillam quia te, celi Regina, vocasti,
Imperio Domini stare parata tui.

Pf. 134 Et Domini, cui parua placent, cui grandia fatent,
Aspicit, & inge grandia, parua propè.

Cominus, ut paruis soluat miseratio laudes;
Eminus ut barathro turgida corda luant.

Musa faue tantaque decus scrutare Parentis,
Et cane miranda mystica intra Dea

Te vestit, pie Christe, sacra substantia matris,
Circundat Solem nube, vapore Diem.

Irradiat hiueam hanc, fili, tua gloria NVBEM;
Et maiestatis fulget honore VAPOR.

Illa tibi; huic Benedicte manes; manet, atq; manetur
Numen; inos Matris, Christe, Parensque tibi.

Pulchra

PROSECVTIO.

DA ventum Regina rati sacrata secundū,
 Pandat vt in laudes carbasā lata tuas.
 Pulchra voluptatis, Virgo, Paradisus, in ōnes *Gen. 2.*
 Mites es, & Fructu candidiore faues.
 Te mirus requiescit homo, generatio cuius *Isa. 53.*
 Fine carens, linguas, eloquiumque fugit.
 Arbor es, à dandā fortunatissima vitā, *Gen. 2.*
 Quam miseris vtero parturiente refers.
 Cresce Dea, & medio Paradyssi Pronuba fulge,
 Te sit ad vt cunctis semita tuta reis. (rare,
 O hares Domini! ô bona pars! hac Diua mo- *Ecc. 1.*
 Quando tibi in vario non placet orbe quies. ²⁴
 Præcipiet dicetque, tibi est habitatio Iacob,
 Radices charis mittito Nympha meis.
 O fauor! ô pietas! qui te, sacra Virgo, creauit, *Ibid.*
 Ipse Tabernaculum seligit, Alma, tuum.
 Hac requiescit hūo generosi corporis auctor,
 Sumit & hac carnem carne, decore decus.
 Hinc tibi honorificā Radix tam fulgida gente,
 Mater, & in sanctā eil nobilis Vrbe quies.
 Hinc medijs præclara tibi detentio Sanctis,
 Quæis, vti Sol astris luce, Magistra præis.
 Iure tibi in Libano datur exaltatio Cedre,
 Radicesque Sion monte Cypressus agis.
 Vt Iericho plantata micas Rosa diues odore *Ibid.*
 Fertilis emissis vndique Spiritibus.
 Planta Rosæ Mater terris, Sol altus Olympo *Sim.*
 Est Pater, alterius fulgida nescit opus,

F

Chri

Christe, tibi coelis Genitor sine Matre coruscat
Vnicaque in terris est sine Patre Parens.
Nil nisi fidereos nosti, Rosa diua, calores
Roris & influxu praeueniente paris.

Te Matrē nisi Patris amor nihil efficit, vmbra
Pneumatis irriguam te facit esse Deam.

Et Theophraste, cedo quānā prior vna rosarū?
Quēis, ait, in folijs copia pauca suis.

Quid porro signēt nisi verba superflua frōdes?
Quid nisi profusi famina stulta animi?

Allego. O Rosa! Virgoparens! non te Scriptura locutā
ria Arguat, aut temero damnet ab eloquio.

Mat. 1 Conseruasse cauo mysteria Pagina corde

Luc. 2. Te cant, & surdis commemorasse fibris.

O pentaphyllis Rosa! quando quinque locuta
Verba tibi, Eloquio vaticinante, palam est.

Quid? nisi quod parcā iustissima causa loquelā,
Et dederunt niueos ardua cura logos?

Enc 1. Abgero, dum ferret Aue, responsa dedisti,
Dum verbum verbo pronuba mira dares.

Ibid. Cognatas exinde volas noua mater in vlnas,
Sanctificasque sacro limina tota sono.

Enc. 2. Ande dolens Natō teneros exponis amores,
Dum quereris vario membra petita loco.

Iois 2. Sollicitas quoq; vina Parens, dū coniuge lato,
Deficiunt saturæ pocula grata dapi.

Ibid. Plena spei intrepidis das mollia iussa ministris,
Vt mutanda hydrias repleat vnda suas.

Et tibi verbis nō sunt, Rosa Mystica, quinis,
Quando premis tacito dulcia, dura sinu.

Vt

Vt niteat mediâ veneranda modestia fronte, *Eur. 2.*
Spiret & occultas cor, gena, sermo rosas.
Quæ, Dea, quæ pinguedo tibi? quando instar *Ecclesiæ*
Oliuæ *24.*

Lenis es, & campis sis speciosa Soli?
Exaltat non hocce Cades conamine Palmam,
Nec Platanus fluidis sic viget ortus aquis.
Cinnamoma tuo cedunt, Dea, balsama odori, *Ibid.*
Pigmentoque minor fellea Myrrha tuo est.
Galbane, Gutta, tuos conde, vngula, conde
vapores,

Vestra præsit tantæ dona Parentis honor.
Virtutis, pietatis ad hanc transi æmule matrê,
Ipsiúsque sacrâ viscera Prole rege,
O matrem! quâ pulchra facit dilectio pulchrâ; *Ibid.*
Et timor æterno sanctus honore beat,
O Matrem! cui cognitio persuasa Tonantis,
Spesque reuelandæ certâ salutis adest.
Mater, inest omnis viri tibi, gratia vitæ
Et sine te totû est mors, dolor, vmbra, nihil.
Virtutis tu sola mœx es spes integra vitæ;
Et certus sine te terror, Auernus adest.
Quam dulcis præclara tibi, Dea, spiritus? hæres. *Ibid.*
Tene Parens quisquam faustior orbe fiet?
Cedite Mella Deæ, talis dulcedo fauoque,
Atque tibi, vt dulci Virgine nulla latet.
Ructat, & nimio stomacho mala nausea melle *Prop.*
Surgit, & à multo est ebrio lingua mero. *25.*
Sed pariût tua mella famê, tua pocula duplant,
Nympha, sitim, crescit centuplus ore sapor.

Forte quadruplator, nimioque in amore Sus-
surro est,

Nec leue ab incautâ concipis aure malum .

Ibid. **Hanc audi, vir sane spei, vir caute salutis ,**

Auribus esto frequens vox benedicta tuis .

Nulla tuam nascenda manet confusio frontē,

Parebit Domino tota serena tuo .

Amphitheatra canis, vacui miracula mundi ,

Et pingis facinus, vane Poëta, Ducum .

Mentitis, obscœna putri poppismate vendens

Mille aperis paruis scandala, mille neces .

Mat. **O crimen! mola perge, preme hoc asinaria**

17. **collum ,**

Atque procax medio mergere Scurra freto.

Ecclef. **Si sapiis ingenium tantæ dispone parenti ,**

sup. **Et celebra auricomæ dona stupenda Dex .**

Ibid. **Luce tuâ illustra hanc, vates doctissime, lucē ,**

Cælica susceptum vita beabit opus .

O fiat! tu porrò meæ dos inclita pennæ ,

Perlege sacratæ cœtera iura Maris .

Pf. 95. **Gentiles Domino patriæ proferte decorem ,**

Et celebret nomen gloria vestra Dei .

Hostia munificâ tollatur plurima palmâ,

Sitque Creatori his fas iubilare tuo .

Ibid. **Dicite, regnavit Dominus, qui Virgine fretus**

Correxit reprobi tristitia fata soli .

Mat. 2 **Dixerunt, Natoque grates, Matrique tulerunt,**

Trinaque adoarto dona dedere Deo .

Fare Dauid quo nostra loco Regina locetur ,

Vigincosque tegat quæ toga pange humeros,

O ho-

O honor! admittit solam tua dextera Divam, *Pf. 44.*
Magne Deus, solam tantus honorat amor.

Aurca Reginam vestis decet: illius ornat *Ibid.*

Omne favoris opus, fidus & omne togam.

Causa parentelæ pietas, quâ Aeterne Redēptis *Exa. 20*
Naturâ iussam vociferante facis.

Ipsæ præis, legi quæ suos das primus honores, *Deut. 5*
Dum fieri nobis quod cupis ipse facis.

Quid mirum, si quam terris plenissima virtus,
Iam variet cælis plurima stella Deam?

Iusticiæ dilecta tibi fuit orbe Genitrix, *Pf. 44.*
Displicuit casto corpori iniquus amor.

Inde Dæi te lætitiæ liquor usque perungit,
Et nescit socias vinctio tanta tuas.

Et meritò tuus hic Deus est, qui lāguine cretus *Ibid.*
Diua, tuo; pastus lacte, tui tuus est.

Ecce tui merces ventris, clarissima Virgo, *Pf. 126*
Fit quæ hæres Dominæ tanta propago tibi.

Quam timuit, pia Nympha, tuâ caro, mundus
ab umbrâ?

Fugit & intactam noxa vel vna animam?
Hoc Turris firmata facis, munimine dives, *Cant. 4.*
Et propugnaclis ædificata poli.

Mille tibi pendent clipei virtutis, amoris, *Ibid.*
Quæ quæ alijs sparsim spicula, cuncta tibi.

Quis capiat te, Christe locus? quis venter ob-
umbret?

Apta tabernaclo quæ Caro, Spōse, tuo? (cis,
Sol M A R I A est: hoc Sole tubar cœleste quies. *Pf. 126.*
Procedens thalamo blandule Sponsæ tuo.

F 3 O So.

Allego. O Solem! te nulla potest maculare vel umbra,
ria. Clara ab obumbranti Pneumate nube cares.

Ibid. 1. O Solem! omnigenis Natus dat lumina Natis,
 Sed tibi præ cunctis lumine Natus adest.
 O Solem! tibi obesse potest corruptio nulla,
 Est tibi subiectum nobile, nil & obest.
 Nobile: ab æterno dilecta manebis in ævum,
 Nil tibi, quæ profers Cuncta, nocere potest.
 O Solem! tua dona reis communia præstas,
 Dum miseris per te Gratia, vita datur.
 O Solem! quæ tota cales ardore superno,
 Atque tibi profugos igne, calore foves.
 Nil mirum. Sol Virgineâ requieuit in aluo,
 Cuius ab infuso lumine Sol, MARIA, es.

Pf. 84. O fœlix thalamus! miseræ quo gloria terræ
 Surgit, & hanc nimio faustus honore beat.

Ibid. Iustitias, mitesce Rigor, blandæ oscula Paci
 Figite, in amplexus pergite, Numen adest.

Pf. 93. Ne scuito, severe Deus, miserere creatis.
 Obuia sit miseris gratia, Mater adest.
 Sic factum, Natusque piæ dat basia Matri,
 Et redit afflicto gratia diâ solo.

Pf. 84. O fœlix tua Terra, Parens! fœlicior orbi
 Fructus! erit Domino palma benigna meo.

Pf. 113. Isterilis, latare tuo Matercula Nato,
 Cœlestemque habita regia Virgo domum.
 Mater es, at sterilis; Natum sine semine nixa,
 Amplexus, veneris nescia, casta paris:

Inc. 1. O Domini ter firma manus! ô brachia! vires!
 Quas Deus ostensas Virgine Matre facis.

Exitus

Exitus, introitusque tibi seruantur, Iesu; Ps. 120

Quos munit superi dextera mira Patris.

Dextera, virtutē faciens, dans dextera robur, Ps. 117

Aligerūm exaltans te super, Alma, choros.

Nō morierē, Parēs, superest tibi vita, superites Ibid.

Lingua, tui narres vt sacra dona Dei.

Magnificet magnum tua mens bona Virgo

Tonantis

Letificetque animam Spesque salusq; tuam Luc. 1.

Iure facis: respecta Deo demissio Seruæ est,

Lusit & in paruâ Virgine Patris amor.

Fructus amoris adest: cōfert generatio laudes

Cuncta tibi, omnimodâ voce beata sonas.

Nil mirum: Dum magna Deo concessa potēte

Dona videt, nulli danda, nec apta homini.

Sanctifica sacrū Domini, Stella aurea, nomen,

Cuius in abiectos gratia fine caret.

Hunc Pater alme time; Natū timuisse iuuabit,

Viuet & haud vacuus in trinepote timor.

Perge Dea, immensas Domini vt dent brachia

vires,

Dispergatque suâ mente superba. cane.

Tu veri Dea testis ades, quæ parua Tonanti,

Mille recusatis grandibus, vna places.

De fungis tibi nullus amor, non cura superbis,

Hosce, Deus, priuas ordine, sede moues.

Diuitibus bona clausa facis largiris egenis,

Et saturum à faustis ens rationis alet.

Te decet ætherei, Genitrix, clementia cœli,

Quam saturet rosei gloria summa Patris.

F. 4

Ame

Pf. 35. Ambrosia, auricomæ te nectar inebriet aulæ ,
Et locet excelso gratia plena throno .

Israël exulta foetâ de Virgine gaude ,
En Puer hacce tibi suscipiendus adest .

Isa. 9. Et Puer, imperij, clarus virtutis honore ,
Magnificæ Princeps pacis, amore datus .

Ibid. Robore conspicuus, sacellâ Pater ipse futuri ,
Quod sibi diffuso sanguine miris emet .

Israël exulta; puerum is te suscipit, orco
Eripit, hæredem te facit ille Puer .

Hoc pietatis opus, causat miseratio dotem ,
Quam ratâ obûbratâ Virgine, Pneuma facis.
Nec dubita; dedit hæc Abrahæ, perispecta Da-
uidi ,

Cuncta nec immensum sæcla latebit opus ,
Nec dubita; canit hoc Genitrix mirâda Tonâtis
Cuius adest verax corpore, surgit humo .

Ps. 84 Sed dolor! exoritur, Virgo, tibi causa doloris
Aspera, tollendus funere Natus abit .

It pius in duram populi pro crimine mortem,
Pergit in ipsius barbara flagra Stygis .

Scandit in excelsam privâdus lumine trabem,
Inde abit in Patrias Patris Imago manus .

Linquenda es misero orbe Parens, privanda
benigno

Pignore, nec solitis ex saturanda rosis .

Luctus adest, Natoq; vale dandumq; snpremû,
Et superest demptâ, Pronuba, Prole dolor .

Hora ferox mundo! quæ Pignora diuidis tuo
Disposita, & nullo dissoluendo die .

O gra-

O grauis ignitz, languenti & amore Parenti ! *Cant. 5*
 Cui similes Natum iacula nulla dabunt .
 Et potes hoc māluete Deus? nō maior amoris
 Copia? non melior cura Parentis adest ?
 Sic pie Virgineam Deus obliuisceris Arcam ?
 Sic mala stat tantis retribuisse bonis ?
 Illius es blandos toties expertus amores ,
 Dum daret amplexis basia mille genis .
 Dum sacra virgineo grēmio, dū lacte foueret,
 Volueret & teneris corpora panniculis .
 Dum gremij regeret trepidātia mēbra calore,
 Et praeſepe leui pelleret illa manu .
 Dum fugeret, sacrūq; sinu pia Pronuba Pignus *Simi-*
 Suscipiens, hosti terga petita daret . *lium*
 Quid demum? cui ter denā benè sedula messe *conge-*
 Præbuit alliduo cuncta necēssa colo . *ries.*
 Non sic amissos gemit integritatis honores , *1.*
 Dum rapitur temerā casta Puella manu .
 Non tolet vmbrosis adēd tabescere syluis , *2.*
 Dum viduus cassā coniuge Turtur obit .
 Sic squallet, patulis careat si frondibus arbōr , *3.*
 Mœret & irriguis si caret amnis aquis . *4.*
 Ut rutilo sine Sole dies, sine sidere noctes , *5.*
 Sic sine dilectā Prole, MARTA gemis .
 Si iacet, omnigenis scateat nisi floribus hortus , *6.*
 Et plorat Natos florida Caltha suos : *7.*
 Si sordet viridi lugens sine gramine pratum , *8.*
 Pallet & amissis horrida, spina rosas :
 Auree si radios deploras annule gemmæ , *9.*
 Fœtet ab epoto vas, cadus, vrna mero :
F 5 Non

Non mage tã charo Genitrix castissima Nato
orba, plues vultu flumina tota tuo ?

Non mage, dũ chari cernis fera vùlnera Nati,
Diffusus in gemitus rore fluente novos ?

inc 2. O meritò sacrate Senex, hoc lumine Nato,
Mentio de gladio fit tibi dura malo.

bid De gladio, qui maternos transibit in artus,
Inferet atque animæ vùlnera lenta suæ.

bid. De gladio, qui secreti sua spicula cordis,
Atque orbi mentis publica fella dabit.

Ast, pia Virgo Parens, tremulæ patienti menti
Sit rata, propositis vera medela malis.

Ne dubita, dabit alternas materna quietes
Cura; dabit tristi gaudia certa animo.

inc 19 In cruce dulcisono Matrem dignabitur Ecce,
Mollia dum fandi tempora ligna dabunt.

Nutrit adoptivum Domini tibi turba Ioannẽ,
Vt vice sit nati filius iste tui.

Filius innocuo decies mansuetior agno,
Candidior Cigno, felle columba carens.

Nec dubita, nati officium pius illẽ subibit,
Atque tui, vt propriæ cura Parentis erit.

Cum dolor irrepet, cœlesti voce fugabit,
Et dabit afflictis gaudia mille genis.

Ebibit è Nati cœlestia Pectore verba,
Queis sciat æthereis corda leuare sonis.

Virgine Virgineæ servatur Virgo Parenti,
Virgine servanda est Virgo, pudore pudor.

inc 4 Virginitas illi per tres est cognita menses,
Dum Nati castris nomina casta daret.

Testis

Testis es. Vxori quando sese ipse maritum *Iois 1.*
Esse volens, nuptæ nuntia nocte dedit.
Audierat, dilecte veni, sequere Alme vocatē, *Mat. 4*
Et præfer thalamo gaudia summa breui.
Gaudia, te teneo nunquam gustata palato, *1. Cor.*
Sed nec ab humano concipienda animo. *2.*
Nec mora, non Patri verbū, nō oscula Sponsæ
Sola volens, Christi fame mundus abit.
Mansit in extremā, reliquis fugientibus, horā
Nec Domino mortis terga timore dedit.
Et cur præ reliquis Nato hic in amoribus? nō *Iois 21*
Quod Domino compar virginitate fuit?
Hunc Natus tibi disposuit sacra Virgo Ioannē,
Vt Nati vigiles suppleat ille vices.
O pietas! charam curauit vita Parentem,
Nec fuit instanti funere cura minor.
Quanta putes cælis Christo sit cura Parentis, *Cant. 8*
Quando procellosā plurima valle fuit?
Quanta? ruinosā cœlos dum scandit eremo
Pronuba: Nati hūmeris nititur ipsa sui,
Læua tuum, sacra Virgo, caput circumdat Iesu
Te fouet amplexu dextera chara suo.
O duo, magne Deus, diui signacula cordis
Vrs, & Amor! miræ ô brachia mira manus!
Vis noua, Virgineam intactā seruasse Parentē!
Rarus amor, dextræ consociasse tuæ!
Quam Virgo præclara tibi sunt brachia, quādo
Hisce sedet Matris robur amorque suæ?
Vim cœli sacrata manus, circumdat Amorem
Matris amor, Signo brachia corque patent.
Quam

bid. Quā lāpas succensa tibi est, qua Prolis inardes,
Diua, rogo? flammis, ignibus illa præt
In flammā hāc si nimbe ruis, nō obruis: vnda
Fluminis irridet Virginis vnus amor.

bid. Murus es, ô Mater, validæ sunt vbera turre
Bina tibi; his cæli nititur aula iugis.

bid. Optatam toties reperisti filia pacem,
Quam facis enixo Rege, MARIA, palām.
Non fuit hanc reperisse tibi satis: ingeris orbi,
Communemque Reis omnibus Alma facis.

Luc. 11. O venter tibi, Diua, potens! ô faustior alius
Omnibus! ô costis vbera fausta tuis!

Mat. 10. Mellifluus niuco requieuit corpore Christus,
Et portata tuo viscere Porta fuit.

Hæsit ab intactis Proles tibi lactea mammis,
Pastaque sidereo nectare vita fuit.

Vita alit æternam vitali nectare Vitam,
Quæque Deæ complex vbera, Nate trahis.

En Sphæram noua Sphæra nouam complecti-
tur, arcto

Clauditur immensus Circulus Orbiculo.

O Sphæra! cuius Circum (que) ferētia nulquā
Scribitur, at Centrum cuius vbique viget.

Sed tanti quæ magne Deus, quæ causā decoris?
Cur tenerâ regnat Virgine tantus amor?

Tota columba tua est, maculosa nescia labis,
Nix mera candidulo tota colore nitet.

Exech. 18. Nil primi tibi, Nympha, nocet nigra culpa Pa-
rentis,

Non ab Euz morsu dens tibi Diua stupet.

Quid?

Quid? patricinio gaudes Eua lapsa **MARIA**, *S. Iren.*
 Inque secundâ habitas Virgine Virgo prior. *lib. 5.*
Nil mirû: Malè suasa necē fers pristina **Virgo**, *adu.*
 Tollis at incursum Virgo secunda malum. *hæres.*
Turbaras iustam vāsana superbia lancem : *cap. 11.*
 Hanc facis antiquo, paruula Virgo, loco.
Vix frueris factâ Virgo infaustissima luce, *Gen. 3.*
 Et cadis à malo sollicitata leui.
Sollicita Matrem Matris mala noxa secūdā, *Allego.*
 Parta stat insidijs danda repulsa tuis. *ria.*
Est her adest, Regique placet Regina superno, *Esther.*
 Pergit & Assuero fundere vora suo. *11.*
Prima ancilla præit, proprię Submissio mentis,
 Cuius amabilibus nititur Alma humeris.
Vna subit casti verecundia cand. da cordis,
 Ne queat obscænam verrere vestis humum.
Frons spirat formosa rosas, oculoque nitente
 Celat ab instanti crimine mœstum animû.
Ingreditur, solioque videt cœloque sedentem,
 Regalique stupet veste, thronoque grauem.
It furor ex oculis. Iustus furor in Protoplastos,
 Venditaque à morfu semina longa malo.
Corruit à rigido perturbatissima vultu,
 Atque humeris famulæ nititur ipsa suæ.
O amor! accensos demissio visa furores
 Tollit, & iratum mitigat vna Deum.
O honor! à solio surgit, palmamque labanti
 Porrigit, à casu seruat, Adæque malo,
Non pro te, bona mater (ait) sed pro omnibus *ibid.*
hæc lex,

Pop.

Ponitur hic reprobis non tibi Casta, rigor.
Te decet è reliquâ selectam vivere malsa
Et peregrinâ humilem conditione frui.

Te, cui nascenda est æterni Patris Imago,
Cuius ab assumpto sanguine sanguis ero.
Carne tuâ mihi dâda caro est; tibi māsio multo
Menie paranda vtero est, exitus atque tuo.

Te, cuius gremio capiendus Splēdor Olympi,
Cuius ab audito fulgure terra tremit.

Pf. 84. Te, cui iustitiae placidæ dabit oscula paci
Et dabitur misero perdita vita Reo.

Esther, sup. Te, cui fidereum contingit tangere sceptrum,
Collaque sunt virgâ candida digna mea.

Te, cui me inscribā, Genitrix charissima, Natū
Teque beatifico Matris honore celam.

Luc. 2. Iussa para, deimitte, voca, factumque videbis,
Stabit ab obtutu lingua manusque tuo.

Ergo meæ quoque præualeat Styx reprobæ
Matris?

Pf. 12. Ergo mihi hanc pariter præualuisse feram?

Quid? fuerit quondam scelerati hæc filia Ditis?

Quid? fuerim reprobâ concipiendus humo?

Exprobret ille; fuit nostra hæc quâ nasceris
alius?

Qua Caro fis, quo fis sanguine, nosteris est?

Exprobret; in sanctâ requieui, Christe, Parēte

Mancipiumque mihi Mater amica fuit?

Luc. 8. Quin (mihi quid tibi Christe Deus?) dixisse
uabit,

Inque tuâ iugis Christe Parente nihil.

Hoc

Hoc poscit Genitricis amor, diuina potestas ,

Accumula sse bonis, eripuisse malis . ,

Hoc Matri pie Nate facis, fecisse decorum est,

Sicque Puer pulchrâ Virgine pulcher ades.

Condere cōstituit Numen mortalibus oibem , *Allego.*

Seque creaturis exhibuisse bonum . *ria.*

Pergit in effectum bonitati iuncta potestas , *Pf. 118*

Primaque formandis omnibus hora venit .

Principiū lux clara Deo es; quæ præuia cunctis *Gen. 1.*

Gaudia formandis, exule nocte, facis .

Hæc lux es, præclara Parens, quā crimine viso

Dextra prælegit omnibus alta Dei .

Quā lucē? bone Christe; tuæ quā proxima luci 1.

Quæque creaturis omnibus vna præit .

Hæc primā nō hora prior, nō mēsis, & annus:

Sed facit in rutilo finis honore sacer.

Quā lucē? piæ Christe: suo pulcherrima in ortu 2.

Vt matutino tempore stella micat,

Quam lucem? cum sola Dei sis fulgida mater , 3.

Omnibus ingenitâ nobilitate præis .

Quā lucem? reliquis præit actiuissima formis , 4.

Dum parit immensum parua virago Deum.

Iuerat æthereâ Paranympheus missus ab Aulâ *Allego.*

Vt Sponsam Nato quæreret orbe Dei . *ria.*

Ito bonis Ausibus vitreas Eliezer ad vndas , *Gen.*

Hiscæ sedet Domino chara Rebecca suo . *24.*

Chara, tuis potū tribuēs puerisq; Camelisque, *Ibid. 1*

Aptior armillis, nuntie, nulla tuis .

Fonte sedet tantumq; manet sacrata Prophetâ

razbeat vt rauæ flumina grata siti .

Flg.

Ios. 4. Flumina! si solam capias hoc flumine guttam,
Toller in æternos guttula sola dies.

Ibid. Nulla tuo terrena sitis nascenda palato est,
Hoc perit à potu flumine tota sitis.

Hoc præstant tua verba Deus, hoc mystica
Virgo.

Quando Deum gremio concipis, ipsa facis.

Luc. 1. Hoc fiat tibi, Diua, dedit, dum poplite flexo
Consensum Aligeri vocibus Alma dares.
O bone consensus! fiet quod Pronuba potis.
Dum Verbū Carnem carne Matera dabis.
O fiat perdulce tibi! verbum instat amori.
Dum verbum verbo se facit ipse tuo.

Se verbum: nō vaticinā quod voce Prophetes,
Aut nudis cecinit nuda figura Iouis:

Gal. 4. Non verbū, quod sicca suis mōstrauit Imago.

Ios. 1. Dum regerent veterē sicca elemēta nomū:
Sed verbum proprio Baptista quod indice
monitrat.

Quod luat immundi crimina cuncta soli.

Sed verbum, quod carne viget, quod sanguine
viuit,

Ios. 6. Viuat vt hac Carne, hoc Sanguine pastus
homo.

Audiit hāc Patris radianti abs Sidere vocem
Filius, & fiat gestit ille nouo.

Gen. 1. Viderat à FIAT formatum surgere mundum,
Forte reformandus per (fiat) inquit, erit.

Allego. Nouerat afflictum furibundo turbine pontum
via. Atque procellolis fluctibus vsque quati.

Qui-

PROSECVTIO.

Quia scit aiti si me propter tam saeva procella
 Orta sit, & nautis ira tremenda suis?
 Quis scit an iniecto requiescant a quera Verbo?
 Forte incarnatum non ferat vnda Deum?
 Forte tuum timeant trepidantia flumina Natum,
 Dandaque sit misso hic Pignote plena quies.
 Me Pater hoc me mitte mari, contenta MARIA est,
 FIAT adest, Verbo virginis vna patet.
 Forsitan alternam mutet fervore quietem
 Pontus, & a missa pax bona Carne Mari.
 Sic factum; missusque mari Dem ipse, sacrata
 Virgo, tuo; nunc viscere factus homo est.
 Atque homo, qui saluos faciat quersana periclis,
 Et certa exposuit hac maris vnda neci.
 Dixerat Abrama Dominus de semine multo,
 Semine sideribus, pulueribusque pari.
 Scito peregrinum tamen hoc toto orbe futurum,
 Dum colet hanc terram stirps miseranda suam,
 Serviet indomitæ tuæ gens afflictæ Tyrannæ,
 Et luet impositum fertile semen onus.
 Attamen adveniet vixdum generatio quarta,
 Quando iterum in terram sit reditura suam.
 Secreta Dei! surgit Generatio, Virgo,
 Quarta tibi; reditus spes, pia Nympha, boni es.
 Prima ruinoso generatio caput Adamo,
 Quando patris, matris nescius est ab humo.
 Altera fatalem de costâ suscitât Enam,
 Fida, viro sexum nescia feminei.

Iona 2

Mat. 6

Allego.
ria.

Gen. 19

Gen. 1

Costa,

G

Costa, viro clamans medias vxori amores,
Quando pedem decei hanc, nec caput esse suo.

Tertia communem sequitur generatio normam,
Quando viri consors semina rupta parit.

Quid superest, nisi Quarta tibi nivescens Virgo,
Qua viri & amplexus nescia casta parit?

Isa. 7. ECCE Isata tuum pura completur in aluo,
Quando virum Virgo concipis, orbe parit:

O sante perfecta mihi Generatio Quarta,
Qua reparas lapsi tristis fata soli.

Iam Patrie vivis amor, iam poplite late
Fas erit: Terram placidare mecum.

Ps. 26. In Terram, quam visa calis, quā vivitur aenum,
Miraque quæ Patri munera visa facit.

In Terram, quam suspiro peto lumine, raurā
Voce, fatigato pectore spero mecum.

Sic Terram, Deus alme, tuam benedicis, & auges,
Et fecram aethereo rore, Benigne, facis.

Allego. Et Terram te iure, Patens benedicta, vocabo:
Quidquid enim terra convenit, hocce tibi.

Vilis humus reliquæ elementis infima servit,
Et solidum Pecori parva sternit iter.

Sicca sitit, nullo de seje humore riganda,
Attamen irrignam lympheque, Solæque facis.

O quam te memorem Virgo! quā laude corāscam,
Quando places alto filia parva Deo.

Parva subalterno species specialis in orbe,
Dum Domini ancillam te, Dea summa, facis.

Ioh. 19 Quā constās tibi nymphea animus? quā Pneumate firo
Dum plenam Aligero das sine fronte fidem? (miv,
Quam

Quam constant, dum Virgineo persistis in dolo;
 Damnaque Virgineis artibus vlla caues?
 Quam constans; Simeoneo dum faucibus ab ense
 Blanda Cruci fixo femina, Virgo, facis?
 Quam constant; dum proelectos ducenda per annos
 Non solo offendis lumine, voce Deum?
 Ut merito, dum de vitis, Anguste, recludis,
 Nulla Dei Matris mentio chara tibi.
 O siccam! cui non veneris, non fomitibus ilum;
 Vinit at in casto corpore castus amor.
 Nec sterelis tamen illa minere: completur amore
 Diva, & ab umbranti Pneumate mater adest.
 Adfuit omnipotens celesti rore benignus,
 Festiva & Fructu candida Terra fuit.
 A Fructu, cui prae cunctis speciosa venustas
 Traxibus, & formâ hu splendidior prior.
 A Fructu, quem per dulcem mihi faucibus ordo,
 Quando tacit supera semina sacra Domus.
 A Fructu, rebrobi quem mira redemptionis mundi;
 Copiaque effusi multa cruoris habet.
 Nox erat, alger erat, rorem quando astra dedere,
 Obuius i Sponso quilibet, ecce venit.
 Nec tamen aethra radiat praeclarus amictu,
 Sed regit omnipotes fusa lacerna humeros.
 Rex totius aethrae velatus dimicat armis,
 Pugnat & in serui Conditor ipse toga.
 Pugnat in antiquum celata fronte Tyrannum;
 Et populi pulso Duce soluta facit.
 Et miserum, Christe, Pater dignetur Iosu
 Nominis, qui populo vita, salusque tuo es.

S. Aug.
 de na-
 turæ
 gratia
 cap 36
 Ps. 112

Ps. 84.

Ps. 44.

Cant 2

Luc. 8.

Ps. 129

Mat.

23.

3. Reg.

22. Ph.

2.

Eph. 4

Luc. 1.

Mat.

G 2

Hinc

Expli

catio-

nes. 4.

nomi-

nis le-

su.

Cant.

4.

Allego.

ria.

Ios 8.

Hinc Saluatorem te Ecclesia, Christe salutat

qui missa è mundo crimina corde facis .

Inde salus mundi es; qui funibus hoste recluso

Efficis vt certo tramite liber eat .

Inde salutare es, Libani quod monte regressus

Summa coronato vertice dona paras .

Musa, quid in terrâ digito describat lesus

Idque inclinato vertice, musa doce .

O digitum! ô Domini quater admirabile robur!

Quo quod ineffandum est, omnipotente facis .

Inclinas te, Magne Deus, dum Virginis aluo

Nasceris, & misso Sidere carne lates .

O trini tria scripta Dei! liber admirandus!

O anigma, sacri ô litera mira libri!

Da vires Æterne Deus, da Scriba tremende ,

Sit tua fas metro pingere scripta meo .

Pater

scribit

tria.

Tu liber es, sacrata Parens, tu Terra Creantis

Digna reclinato vertice digna manu .

Scribe potens Pater, vt natura limina contra

Fœta sit, & sterilis, Virgo, Parensque Dea .

Naturam supra: puncto quod Christus in vno

Viuisicus fiat Virgine verus homo .

Naturam præter: quod in hac simul in momento

Gaudium, & immensus vixerit vsque dolor .

Et dolor, à passis miserando crimine flammis ,

Sensaque ab intuito gaudia mille Deo .

Cant. 5

Dormit & euigilat tibi cor, veneranda Genitrix,

Dormit in amplexu, sed miseris vigil est .

Filius

quoque

tria,

Tu matri quoque scribe Puer Sapientia Patris ,

Curque Dea lateas corpore, Nate doce .

Scribit,

*Scribit, ut infestam celauerit arte Sathanam;
Ne foret excelsi consilij ipse capax.*

Scribit, ut humani generis delicta reformet,

Cogit ut in planas aspera colla vias.

Scribit, ut erectus fatali monte Sionis

Pradicet vltoris mollia iussa Dei.

Neu desis quoq; Pneuma Dea, Nympha-Ignis obūbra, *S. spiritus*

Clementesque Deus Virgine scribe stilos.

O mirum! verbum Dominus facit abbreviatum,

Dum se supremus deprimis, ima legit.

O stupor! aetherei saturus imagine Patris

Virginis in vili clauditur orbiculo.

O Amor! ingenti clarissima gloria Patri

Pergit in afflicti vulnera mille soli.

Ut vermen te, non hominem de iure queraris,

Opprobrium temeri, Christe, iocumque feri.

Hac animi sint sculpta tuo vir gnare salus,

Quaeque Dea Terrā sculpta, resculpe tuā.

Luc. 3.

Pf. 2.

*etiam
tria
Isa. 10.*

Pf. 21.

PROSECUTIO,

Perge style, ut niueā procedat Virgine Natus *Simi-*
Matre, Parens Nato fulgeat, eia roce. *lia.*

Fonte fluit riuus, procedunt germine flores,
Viuat & à dulci neſtare, melle ſapor.

Fōs MARIA es, fōs Virgineā ſignatus in aluo, *Cant. 4*

Nempe tuam decorāt candor & algor aquā.

Cādor, ab æthereo pleniffima Nympha fauore;

Algor, ab intempero corpore virgo tibi eſt.

G 3

Quid?

Pf. 49. Quid tibi procedit mirū Magno impete flumē,
Viuiticans valuas, Vrbs benedicta, tuas.

Exach. 36. O flumen! letare miser, tibi pergitur vnda,
Vnda lauans maculas lerno fœde tuas.

Hanc mundam superinfusam telluris iniquis
Spiritus, vt culpæ diluat omne malum.

Chrif- tus vo- O flumē! sitis ardor abi, sitis improba Numeni,
catur Delitij, mensæ, carnis, honoris, agri.

flumen Improbe, fac missas damnosū fluminis vndas,
ab 4. Viuiticoque Deo flumine sume, bibe.

Si sterilis tibi sit mundani pectoris hortus,
Hocce riga **MARIA** flumine, focus erit.

Ecc124 Ecce Dorix, & Aquæ ductus quæ sidera mittunt;
Prata tibi irriguis ebria prestat aquis.

Isa 4: Si cibus est anima, mudane, coquendus nani,
Visque voluntati te sociare Dero.

Gen. 27. En aqua reficiens, his fercula condice vndis;
Pulmentoque Deus comedet iplotum.

Isa 14 Vescitur hoc, nec diu vili benedictio danda est,
Nisi seruet Domini seria iussa summo.

Quid porro de flore Deo? de Germine Nato?
Dulcis ades vati Iesule, Mater ades nomina

Isa. 53 Nobile es, ô cœli præses castissimum, germen,
Radicem hanc sciens Terra dat, orbe parit.

Sanguinibus Flos iste tuis procedit, in alto
Germinat, & saluâ Virgine, Iospes abit.

O germen! quæ materiem sacra suppeditaſti,
Quam regat ipsius splendida forma Dei.

O Florem! quæ grana tibi? quis fulgor amoris
Quantus odor? quantis palceris in folijs?

Sunt

Sunt ea trina tibi: superi natura Parentis,
Est natura animæ. corporis vna tibi.
O Deus! Fermentum hoc sacratâ abscondis in aluo, *Luc. 13*
Inque satis celat casta farina tribus.
Fermentatur eâ, Pistoris pinxitur arte, *10is 6.*
Fitque bonus famulis Panis inutilibus.
Grana vides: sapit, ex culto valet intellectu, *1sa. 18*
Consilio fortis prævalet, estque pius.
Cuncta scit, & Patrem hunc quodam timuisse *Luc. 2-*
iuuabit; *1/a. 18*
Pneumatis hæc illi contulit vna quies. *sup.*
Quis tibi, Flos benedicte, color? stat & ordine
triplex,
Candidus, est viridis, queis rubicunde subis.
Candidus à niveâ mære est, rubicundus amore, *Cant. 5*
Et viridem stipes, virga, corona facis.
Perge anime, ornatumq; vide diademate Regē, *Cant. 3*
Atque dole pressum flore trilice caput.
Et quis odor bone Spōse tibi? sūt punica mala,
Pomorumque tibi, Rex, paradysus adest.
Testis amor; amor in finē progressus, abyssō *10is 13*
Altior, & gelidis valdior ardor aquis. *Cant 8*
Hoc amor in Verbo latitat, quod carne reclusū
Mille reis seruat præmia, mille dapes.
Hoc misit Pater orbe facis, vis Virgine nasci, *Pf. 106*
Saluet vna lapsu credula corda malo.
O Verbū quod cor nobis, Dea, nobile ructat! *Pf. 44;*
O Pium, & omnimodâ commoditate bonū!
Passuum, actiū, neutrū est, cōmune, reponēs,
Esse grammaticis legibus vsque finit.

- Ps. 148** Fulget in effectis actiua potentia rebus,
Quando Dei Verbo cuncta creata palam est.
- Ps. 21.** Quā passiue Deus? quando te, Christe, dolorū
Opprobrium plebis asseris esse virum?
Neuter homo-Deus es: naturā inducus virāq;
Es Deus, es homo; nec solus homo, aut
Deus es.
- Mat. 1** Communem te dona probant, solisq; caldres
Cōmunes reprobis, Christe, probisq; facis.
- Rom. 2** Communem vult flāma malis, iustisq; corona,
- Ps. 61.** Dum gallinæ albæ filia nulla tibi.
- Mat. 25.** Hoc miserum docet *Ite*, docet perduco *Venite*,
Ludit ouis stellis, hœdus in igne gemit.
- Mich. 7.** Deponens ô dulce genus! dum *Ardeus* Auctor
Deponit Domino crimina cuncta meo.
Ipse luam, cui tam facilis non mica Magistris,
Et gemat in gemino nomen inane rogo.
Nō pateris pie Christe, crucē cōscendis, in illā
Mortuus es morti tota ruina meæ.
- Mat. 13.** Inuentū quæ porrò Parens, tibi, quæ thesaurū
Lingua canat? pretio, munere, sine caret.
Pax inuenta tibi, misero quam porrigis orbi,
Quando aperis cunctis sidera turda reis
- Luc. 1.** Diues apud superum reperitur gratia Numen,
Destruis & Nato propitiante necem.
- Cant. 3** Dilectum dilecta renes multò ante petiitum,
Et frueris Nati dotibus Alma, tui.
- Luc. 10** Thesaurum! quem mille Abrahæ, petiere Da-
uides,
Nec fuit inuento munere posse fuit.
- Is tuus

Is tuus est, Dea mira, tibi hâc lucerna parauit, *Luc. 19*

Et dedit euersâ sedula scopa domo.

Virgo tuus lucerna oculus, submisso scopa est, *Luc. 11*

Quæis inuenta tuâ perdita Dragina domo.

Perdita per primos cerebro turgente Parêtes,

Virginis est humili recuperata sinu.

O sapiens Regina! vias iustissima prauas

Prou.

Temnis, & est odio vita superba tibi.

8.

Vita, cui stygio numen titione resistit,

1. *Pet.*

Ne fluat in tumidum gratia diua caput.

5.

Arrogo? detestor tibi, Nympha: Bilinguis

Prou.

Ore dolos cudo? sum peripsema tibi.

sup.

Ast qui consilio, qui robore, iure, timore

Magnanimus, prudens, eminet: is tuus est.

Quid mirum, dum consilijs, Astræa moraris, *Ibid.*

Nec nisi præclaris interres ingenijs?

Hinc, nisi pe te Rex clarus diademate regnat

Iussa que subiectos legifer æqua docet.

Per te quæ Regum genuisti Pronuba Regem,

Hinc Dominis Domino tu prior vna tuo.

O Dominû! velut exsuccû pluuiâ hūida vellus *Ps. 71.*

Ac vt arenosam perpluis Imber humum.

O Humus! à Fructu nimis exaltanda sacro, *Prou. 8*

Quando Adamas pretio stat prior ille tuo.

O Sapis, hanc quisquis roseo dignaris amore, *Ibid.*

Et matutinis hanc meditaris Humum.

Ps. 61.

Illa reciproca dilecto dilecta satisfac,

Dignaturque suos mater amore procos.

Ditat ineffandâ redamantia pectora dote, *Prou.*

Thesaurumque bono munere Diua replet. *sup.*

Natum

Natum adit, incultâq; nouenis mensibus aluū
Exhibet, & siccis vbera fucta labris.

Nate ait: hæc te mēbra rogāt, est frater in orbe
Diligit, & mihi te, me tibi, Nate, cohit.

Mat. 7 Languet, & infestis circūdatus hostibus arctâ
Forlan aberrabit, carne trahente, viâ.

ibid. Da sapiat, latæque pius dāns nuntia portæ
Possit in æthereos scandere faustus agros.

Et tantos quia culpa frequēs suspēdit honores,
Interpone meas, blandule Nate, preces.

Quid natus? Dilecta Patris tibi iugor amore,
Cassa mihi tua sit reddere vota nefas.

Quidquid aues, pulsādo petis, querēdo reposcis
Annuo; sunt precibus addita quæque tuis.

3. Reg. Viuat amore tui frater, culpisque resurgens
Celsa tui consors Numinis astra metat.

Sic fiat, vatisque tui miserere MARLA,
Vt valeat precibus tendere in astra tuis.

Sit finis: nec enim in tanto scio litæ finem,
Quando Patrū superest scribere sensa mihi.

PROSECUTIO.

O Patres, quam mira datis præconia Dinae
Lector, opus nimium est singula, pauca dabo.

Tu primus sis græce Pater Mellite Ioannes,
Et præfare sacra fata beata Dea.

Chrys. *in suâ* O ait, ut dignum, ut iustum est, et Gloria terra;
Glorificasse stiliu, magnificasse seculi.

Te, call

Te, cæli terræque Dei sine labe Parentem,
 Saluatorem animæ quæ facis esse mea.
 Te, cui præ Cherubim cæli data gloria maior,
 Et Seraphim nimio Mater hupore præu.
 Fasse Eohrem, quid Christiligena de Virgine censes,
 Quoq; ues cics Dinam nomine, Dine doce.
 Aduocata tibi, rigida dat vota Tonanti,
 Conciliatq;e anima Sidera surda tea.
 Sic Andraæ, reconciliat subliminibus ima
 Virgo Parens, calamo teste, sacrare, tuo.
 Dimplemam Bernarde fidem; cur Virginis vsu
 Sit mihi sitque tibi molles scriba doce.
 Virginis hoc, inquit, manthum mandare memento,
 Quod cupis iratum poscere quisque Deum.
 Alium est: hunc si influxit charu alma, redibit;
 Et fuer in uacuam hac sollicitante animam,
 Nec breuiata tibi, Deus, est emmensa potestas,
 Qui dare quod geçu, Matrû amore facis.
 O prudens! hab aqua dattu dignoscere isto,
 Quando cui daturum hanc uis, bone, muneribus.
 Currus es, ô Genitrix, cæli qua dote repleta
 Curris adoptiuus distribuenda reis.
 O Prudens! si forte manus sint sanguine-plena,
 Si super innocuo munera sumpta tibi:
 Fors obliuio fapora ponant tua crimina donis,
 Siquis indignus suo mens scelerata Deo;
 Hinc modicum quod ferre parat; offerre Parenti
 Perge, Dea manibus porrige vota sacris.
 Hec Nato suo suo placet, sine fronte requirit,
 Regedit à voto forsillo usque suo.

Iytur.
 ad pro
 fas.

S. Eph-
 rem in
 homil.
 de B. V.

S. And
 hieros.
 ser. de
 nativ.
 Mar.

S. Bern
 ferm.
 de uat.
 Mar.

ibid.

ibid.

Isa. 1.

Pf. 14.

Bern.

Ibid.

O me,

Idem · O medium! hac Bernarde Deam digneris honore,
hom. su Ducat vi in finem quæque creata suum.
per mis Aspice in hoc, qui dote poli felicior ardes,
sua. Qui geris in vario carnea bella solo.
 Qui luis exiguo remanens peccamen in igne,
 Vincula reus soluit, dat dupla dona sacris.
 Musa, Damasceni tenerâ de Virgine laudes,
 Quæque Dea dederis pramia, Christe, cane.
3 Da- Facta creaturis Domina est, ait, omnibus vna,
mase. Quando Creatoris facta MARIA Parens.
lib. 4. Si Dominus tu, Christe, mihi; si Rexque, Paterque
desid Si Regina mihi non, Dea, sisque Parens?
orthod. Cur Regina mihi non, Dea, sisque Parens?
cap. 15 Quis ex ossibus tuis, estque Caro de carne Creator?
Gen. 2. Ergo Dei carni quod datur; hocce tibi.
6. Os sublime redi; MARIA Miracula pange,
Chrys. Quando hanc miraculum scribis, itemque probas.
apud Quid maius te Mater, ait: quid celsius exilat?
meta- Sola soli superas, sola suprema poli.
phra- Sanctior an quisquam te? Non Patriarcha, Propheta,
stuem Est nec Apostolica te legione prior.
ibid. Non Martyr, non militia cælestis alumnus;
 Unica corporibus, Spiritibusque preus.
S. An- Miraculum ô! modo quod Deus est, hoc Virgine main;
selm. Quodque Deus non est, hoc MARIA minus est.
hom. Hanc pete qui castam satagis traducere vitam,
3 de Cuique placet nullis se maculasse malis.
Mar. Hac duce fictilibus, besaurum abscondere vasis
Chrys. Fas erit, & niueo virginem adesse Deo.
sup. 1ac 1, 2 Cor. Hac duce; quâ natâ terram gaudere peroptas
 Aureli, & manibus plaudere iure suis.
11. S. Aug.

TERRAM

Terram, ait; à tantâ radiantem Virgine: quando

Candida Flos campi lilia casta parvis.

Nate Deâ, Natura tibi mutatur Adami,

Culpaque primigeni lota Parentis obit.

O Floram! si quando parvis, dolor aufugit vltro,

Quando parvis lato lata referta Deo.

Non tua: sunt prima hac tristissima fata nouerca,

Qua trahit in miseram semina danda necem.

Tu prodes, tu mundo infers generosa salutem,

Dum mutas humili fata superba sono.

Audyt illa Deo: terra es, transibis in illam,

Hinc defunctorum vallida mater eru.

Hoc audis quoque sacra Parens, nec pellere fato,

Quin sacra viucentium Mater es, atque manes.

Mater in assumptam minime vertenda famillam,

Quam cœlis Nati suauia mille manent.

Non decet his terris animatum stertere Cœlum,

Sed decet auricomæ gloria summa poli.

Ut quid enim morrem scaperet quam Vita repleuit?

Nou potius Nato viueres ipsa suo?

Si gemitus peperit, venetus concepit & expers,

Mors fremat in tantam flagitiosa Deam?

Candida qui poteris corruptis tangere membra,

Scaper ab infuso membra repleta Deo?

Hinc reprobus morâ nulla tibi, Dea cœlica, terris,

Plana tibi in superos ac via recta thronos.

Mirari Caluine? Deum dixisse memento,

Vita ministrantem qua mihi danda manet.

Proh. pie Christe! tibi iunctus si sede minister:

Non aderis potius Mater amica tibi?

serm.

18. do

SS. 16

ibid.

Ibid.

S. Epi

ph. lib.

3. he

resi. 78

Cant. 1

3. Da-

mafc..

orat. 2

dormit

Deipa-

ra.

ibid.

Ibid.

Iois 12

Immd

Immo ades, alma Parens, Nato cum corpore praesens.

Quod lacuit corpus corpore corpori adest.

Ille lacrimas, tu praebes vbera Nato,

Vbera demulcent vulnera; dona rogant.

Stat Mater, & miser: dat dona rogata concitus

NATI a Vulneribus, MATRIS ab Vberibus.

S. Ber. Iure quidem infusus respondet gratia donis,

serm. 1. Atque charismatibus gloria nulla datur.

de aff. Praeterea hoc orbe tibi data gratia maior.

B. Ma. Virgo: polio compar gloria plena datur.

Eximio respondet bonos immensus amor;

Quando pole qua das vota, potiusque probat.

Luc. 1. O praeclara tuo quondam sustinere Nati!

O fausta aethereo viscera plena Deo!

Beda. Viri beata tibi: nascenda nempe ministras

lib 4m. Facta Deo; Verbum sanguine, carne iunctis

Luc. 2. Hocce parvum est; dat plura facere custodia minoris,

42. Quam facis aeterno non perire die.

S. Aug. Non carnem quia sola Caro, quia Nympha crearem

sera 10. Dat cruor: hac solum parte beata sonas:

in loem. Vna beatæ, Virgo, Patri completa voluntas;

Quando Dei cunctis annis imperas.

Ibid. Hoc verbum quia custodis quo, Diva, creata es;

Quodque tibi factum est; sospite flore, Caro;

S. Cyr. Berge Cyrille, bilarem celebrata Virgine Catullo

Alex. Effice, da Domina premia digna mea.

hom. Sit tibi laus sacra Mater ait, in falgida terra

cont. Gemmula Virgines sola corona chori;

nestor. Lampas in extincta es, fidei vigor orthodoxa;

Arca Dei nulla dissolvenda manu.

Mater

Mater es in Domini venientis nomine, quando
 Patre Benedictum fons benedicta paris.
 Per te sancta Trias grege sanctificatur ab omni,
 Est & adorata gloria honorque Cruci.
 Demonibus fuga mira Dea es: te Virgine freta
 Tendit in amissos denia terra polos.
 Conteris idolum, reuocas Ecclesia in vlnas,
 Quos malus in stygias compulit error agros.
 Templa strus facis, immundus baptisma parari,
 Et venit in veniam te miserante reus.
 Quid multis? pe te tenebris Lux vera sedenti
 Fulget, & umbrosa Teda corusca via.
 Si vates pentura canis, & Apostole genti
 Vera refers; Ma R. A. numine uterque facis.
 Mater es, & Virgo, laudum sine fine tuarum
 Finit abest, linguas eloquiumque latent.
 Mellice restis ades, tanta cui gloria Nympha
 Mille metus hinc, hinc gaudia mille parit.
 Nonne metus? quando nuncum si prae dico corpus
 Matris: adest nunc plurima Virgo Dea.
 Nonne metus? humilem si quando dissero; multos
 Corde humiles, mita mente praesepa viros.
 Nonne metus? si qua pietas hac Virgine regnet,
 Et aeternam etiam his terris gratia crebra viget.
 Vnum est, quo similem visa est nec habere se quontem illud.
 Gaudia quod Matris Virginis alium habet.
 O alium? lex sola tibi haec, non danda secundo,
 Qua quod & indicium non capis, vna capis.
 Nec satis haec; sed que radiat per compita virtus,
 Illa tua, Genitrix, singula mente micat.

Cyrill.
 Supra.

S. Ber.
 serm. 9
 de ass.
 Mar.

Ibid. O puram! nitor Aligerum discede, MARIA
Cede, latet cuius viscere Patria Amor.

Cant. 5 O hamilem! cui non decorus, non fomes honoris,
Stillat ac e niueâ plurima myrrha manu.
O pulchram! cuius nimio Rex cœcus amore
Patriâ ab aeterno vellitur accubitu.

Cant. 1 Accubitu legit inde tuos, nardiq̃ue vigore
Percitum, in teneram proflit orbiculum.
Iam Nati accubitu frueris, Regina; supernis
Plena bonis Nati dextere freta tui.
Afflicto comperta tibi, Dea, gratia mundo
Nota sit; exultibus fulgeat illa poli.
Fac veniam, Regina, reis, roburq̃ue pusillis
Ingere, sit rabido tura procella fredo.
Sit tibi in afflicto miseratio, Diva; nec vnus
Qui tua festa colit munere cassus eat.
Augustine redi, Domine præconia pange;
Sensa q̃ue dic aus de Genitrice tuo.

S. Aug. Gaudet, ait, subitamq̃ue stupet se Filia matrem,

Serm. Matrem ab obumbranti, fossito carne, Deo.

18. de SS. in Fœmineam super ô benedicta Virago, cohortem!

med. Quando viri ignarus Vir tibi Diva latet.

Hic fidei fructum. Nocuit serpentis honore

Tacta Eua; tu Aligeri famine victa faues.

Ibid. Ut merito angelicam qua posthuma gloria Matrem
Permanet, hancce sibi promeruisse struas.

Aureli, laudare Deam, celebrare beatam,

Matri & optatas perge votare preces.

Ibid. Magna Parens, ait; anne tibi præconia quisquam,
Aut valeat chatitis intra referre data?

An queat humanum laudes tibi soluere semen,
 Digna^{que} Christigeni premia visceribus?
Sola sciunt tua tranquillam commercia portum,
 Et viget assensu mortua terra tuo.
Assensu, Paranymphe, tibi quem Sponsa reclusit,
 Quando parem verbo se facit illa tuo.
Vota damus Regina tibi; sed parua, sed arcta.
 Sed macra, sed meritis inferiora tuis.
Sume tamen, pia Virgo, pio candore profecta,
 Excusentque tua crimina nostra preces.
Vrna Dei es; admite preces hanc Mater in urnam,
 Vrna saluifero quies ab antidoto.
Ingerimus per te si forte quid; hoc excusa,
 Gaudeat ut votu mens tibi fida suis.
Sume quod offimus; dona quod Nympha rogamus;
 Inque malo medicas vlcere pande manus.
Lapsum spes vna. Deo, es, spes sola reatus,
 Quando iuuen expectant premia nostra decus.
Sancte Parens pia sis miseris, succurre pusillis.
 Et noua fac vatum gaudia flebilibus.
De populo sit cura tibi, de fratribus ardor,
 Absque tuo Clerus munere diues eat.
Faminei pariter non obliuiscere sexus,
 Deuoti sexus, atque pudore grauis.
Sentias immisum, Virgo, sibi quisque iuuenem,
 Qui rutilum nigra te lubar orbe colit.
O fiat quod magne regas Auguste, quod imis
 Cordibus augustam poscis ab orbe Deam.
Iam MARIE conciuis ades, iam fame Dina
 Diues es, & Sponsa fronte potire tua.

Luc. 1.

Aug.
supra.

Id. ib.

H. 172

Ergò delorosa MARIÆ qua valle dedisti
 Vota; Pater; cœlis non refricare sine.
 Sollicita, Natoque Deam, Natumque Parente
 Da faciles reprobo, propitiosque jolo.
 Sic laudum, sacratæ Parens, heic meta tuarum;
 Dum portus pelago non patet vlla tuo.

PROSECUTIO.

Ps. 28 **V**T merito confundatur, pegatq; retrorsum
 Inclita quæis odio Nata Sionis adest.
 Nata, venenosis tremor, vnicus Hæreliarchis,
Offic. Rom. Quos necat intuitu sola MARIA leui.
 Iuste Deus, blasphemorum cernicibus obsta,
 Et concide graui colla superba manu.
 Colla, refraganti temerè confusa cerebro,
 Quæis, nisi quod naso perplacet, òne pili est.
 Omne pili: licet expresso sacra Pagina verbo,
 Tradat & assiduâ Mater auita manu.
S. Aug epla fundã cap. 4. Firma manus! varium quæ dirigit Augustinũ,
 Quando illi scriptis es manus æqua libris.
 Vt nitidã vafra spina Rosam corrodit? adunco
 Vt ferus in Florẽ hãc furcifer vngue furit?
 Vt ridet data iusta sacræ præconia Matri
 Bataus? vt roseæ frender in ora Deæ?
 Exerit vt tripede hæc sceleratam ad præmia
 linguam?
 Matris vt in cycladem fellea sputa vomit?
Has spinas maledicta parës, hos heresis vngues
Gignis

E Gignis, & è ficu colligis hos tribulos. Mat. 7

Hos sentes, has vna parit merita labruscas,
Virus vt in Dominam lancinet hydra meâ.

O si hos crudeles mediâ mors pallida nocte
Ancipiti tollas pectine, falce metas!

O si spiniferos demergant æquora dumos,
Dum parerent rabidos orbe gemente lupos!

Si gelidum frigus Matres cum prole necasses!
Non facerent roseæ tot probra falsa Deæ.

Quin abit in medios crudelis carduus ignes,
Ne **MARIÆ** rutilum destruat vngue decus?

Ah! vtinam cœptæ nescisses embrio vitæ Mat. 26
Limina! si fœtum mors rapuisset atrox!

Sriptius indomitum mala quam hæresis intel- Sap. 4
lectum

Verteret, à nimijs occubuisset; aquis?

His catulos aluisset atrox infantibus Vrsus!

Clauissetque rogo præcipitante diem! (bis,

Nô tãtis gemeret lacrymis pœnè obrutus or-
Reginæue poli vulnera tanta forent.

Vreret haud temeros æterna infamia vultus,

Nec luerent risam viscera frixa Deam.

Frixa perennatis æterno sulphure flammis

Vt luat æternos lingua trifulca rogos.

Quin leue tectorum fœnum, quantocyus igni Ps. 128

Sit cibus; aut vulsus areat ante suos?

Fatalis mala fœna manus mete; fruge careto,

Quisquis ab his speras vbera faulta lupis.

Desit arista tibi, qui colligis hisce maniplos, ibid

Et patere in vacuo plurima damna sinu.

H 2 **Q**ui

Ibid. Qui transit, non ille tibi benedicat iniquo,
Qui iacis in puram putida probra Deam.
Immitis tibi Christus eat, Salvator & absit,
Chara cui in nullo fulget honore Parens.
Si lapis, heretice, in nostris trāli impiger agros
Desere & infausti denia castra Ducis.
Vnica, apostolica hæc, catholica, facta sequēdo
Sis Pastoris ovis non maculosa tui.
Pastoris benedic Terram, celebrato MARIAM,
Teque clientelæ, perfide, crede Deæ,
Ipsa suis præcibus Nati te in regna iuvabit,
Et clausa hæreticis sidera paila dabit,
Monstrabit se Diva tibi niueissima matrem,
Illi si natum te prece, mente facis.

Peroratio. Tu porro, sacrata Parens, miserere morum,
Sis & ab auxilio Mater amica tuo.
Mater, in elumbes, vitio dominante, clientes,
Pergat ut in rectas devia turba vias.
Si vitio quandoque malas laxamus habenas,
Et sequimur latæ commoda parua via:
Si membris fitis obscæni dominatur amoris,
Et regit effrænes aurea cura manus:
Si cerebrum vāsana febris, si gloria vexat,
Febris honorato non nisi sana gradu:
Si facilis turpes auris propendet in haustus,
Et vaga præcipiti mens petit arua pede:
Si famet instuctas vinoso gurgite mensas
Venter, amat varias lautaque lingua dapes
Plumoso si forte quies nimis alta sepulchro,
Cur temeros artus bruma vel vna ligat:
Si pu

Si pudet enerui pigros torpescere menti ,

Et superis molles sacrificare vias :

Attamen æquorei non obliuiscimur Astri ,

Singulus at MARIÆ dat sua vota dies .

Speramus tibi, sacra Parens, tibi suspiramus ,

Hæret & in ineritis anchora nostra tuis .

Hæret & in charo, Regina pijsissima, Nato ;

Hoste facis fratrem hunc, agniculumq; lupo .

Quis pereat cui Stella maris, cui cultus IESVS ?

Cui sit in ore Parens, sitque in amore Puer ?

Frater is est, est illa soror: tu fratre, sorore

Diues es: exquiris munus? vterque dabunt .

Nil fratri fraterna negat dilectio: munus

Quod soror abs aliâ flagitat, hocce refert .

O Fratrem! qui chara meæ trahis vbera Matris ,

Ducis & humanis omen ab exuijs .

Oscula da fratri, patiar reduuius in vlnas

Currere, quas patulas Crux benedicta facit.

Crux, humeris portata tuis pro crimine serui ,

Et portans humeros, Sponsæ benigne, tuos.

Si foetet maculata luto mea Patris imago ,

Et fugit Auctorem mens nimis atra suum :

Elue contractas Frater charissime sordes ,

Primaque sacratæ nix data surgat aquis.

Despiciet me nemo reum; candore micabo ,

Viuiorum & Domino sede placebo meo .

Hoc fiat mihi Matre tuâ, Christe inchite, cuius

Carnè satus, pastus vberè Frater ades .

O Soror! ô reprobi spes optatissima mundi !

O scipio, abluto præsidiumque gregi .

H 3 Deficijs

Deficit ecce tuis annona clientibus; vrget
Sacra Dei charitis praesidijque fames.

Gen. Imus in ignotam stomachis latrantibus Urbem,
12. Et fugimus miseri pascua macra soli.

Pascua, pro ficis tribulos, pro gramine sentes,
Proque botris fungos dantia prata leues.

Pergimus in distans titubato tramite regnum,
Quo neque cognatus, nec quis amicus adest,

Nos latet instantis temeros vernacula terrae,
Quam nisi laudando mens vacat alta Deo.

Nos in honore Dei muti, in leuitate bilingues,
Dum nisi scit varios garrula lingua dolos.

Mat. Nos, quibus exosum producunt ora verbum,
12. Et iuramentis obuia lingua fluit.

Ibid. Rex ferus est, & in externos crudelior hostis,
Quando luunt rigidos verbula stulta rogos.

Mat. Ira subit, manibusque iubet, pedibusque ligato
22. Ocijs in stygios praecipitare lacus. (est,

Mat. 5 Nulla salus hoc igne patet; squalore manendum.
Dum quadrans Domino sit soluenda iugo.

Quid facimus? furit alta fames, hoc orbe mi-
grandum est,

Culpa grauat, scrupis mens fremit icta suis.

Mat. Quid facimus? tenebris oleum non sufficit altis,
25. Spernit & attritam nuptia sacra rogam.

Sup. Quid facimus? Deus horretur, grauis ira time-
Ira nisi aeterno non saturanda rogo. (tur;

Lut. 23 Collis abest qui fida reo det tegmina tergo,
Et cadere in tremulum mons negat vique

caput.

Quid

Quid facimus? pia vita deest, est nullus amicus

Qui queat iratum conciliare polur.

Burſa, parens fugit, vxor, honos, cum fratre
iuuentus

Transit, & à carne, à sanguine nulla ſalus.

Tu face blanda Parens, dextrâ præte de labâti,

Et ſit in auxilium mens tibi prona meum.

Tu face mira Parens, iratum collige Numen,

Et verte à populo proxima flagra tuo.

Germanam te dic miferis bona Virgo ſororē *Gen.*

Nosque voca agnatos sanguine, carne tuos.

Te nobis bene propter erit, Rex parcet iniquis

Vertet & in molles lumina torua roſas.

Viuet amore tui ſtygijs anima obuia flammis, *ibid.*

Et tua fidereos gratia pandet agros.

Gratia, quâ ſupero fulges gratiſſima Nato,

Et frueris votis intemeranda tuis.

Nec tibi ſollicitaſſe ſat eſt: ſuccurris egenis,

Eſtque clientelæ ſedula cura tibi.

Inclita damnando proſaris Syndica mundo,

Et facis auxilio proſpera cuncta tuo.

Regis honorato ſtas iugiter in conſpectu,

Et frueris Domini vultibus vſque tui.

Ergo tuo ſi quando coram ſtas Pronuba Nato *ſer.*

Blanda; dum ſandi tēpora Numen habet:

Diua recordare ô noſtri, bona ſuggere verba,

Et ſatage irati frangere tela Dei.

Tela, per aſſiduas hominum ſæuiſſima noxas,

Dum ſua menſuræ talio iure datur.

Si gladium fortalſe ſuum vibrauit, & arcu *Mar.*

H 4

Sæuior *ſf. 7.*

Sauior interitus horrida vasa parat :
 Si furit ardenti succinctus tela veneno ,
 Stringit & vltrices in mala corda minas ;
 Ps. 45. O ades, & mihi fera spicula conde vaginâ .
 Armaque terrifici contere, frange Dei

PROSECUTIO,

Destrue fatalem placato Numine mortem ,
 Et subeat famulus calica vita tuis .
 Fluctuat agrote lacrymosus languor in orbe ,
 Tolle infirmorum vulnera cuncta Salus .
 Plurimus antiquo peccator stercore foetor ,
 Perge manum miseris aurea Stella reis .
 Regnat in afflictu lacrymosus cordibus angor ,
 Vnge dolorosas vbera Mater acui .
 Christigenas sine fine premunt, sine fronte procella ,
 Auxilium mortuis te face pignoribus .
 Certat, & austeros Ecclesia pugnat in hostes ,
 Naufragumque facit Belgica Cymba metum :
 Cymba, tot horrendis Sanctorum consita plagis ,
 Dum iacerent sacri semina prima gregis .
 Creuit in immensam perfusa cruoribus Urbem ,
 Factaque sidereo est Vineam chara Deo .
 Vineam, ab innumeris caelo sapidissima Bacis ,
 Quas alit ardenti cum pietate fides .
 Ps. 76. O fatam! plantata vagum replet vnica mundam ,
 Floret ab Austriacâ Vineam tuta domo .
 Ibid. O rutilam! regis excelsos umbra aurea montes ,
 Atque Dei Cedris nobile regmen agit .

Palmas

Palmes in icarium variè distenditur aquor ,
Et parit ignotis pignora mille polis .
Quis memoret quas alma domi producat Olivas ,
Quando peregrinis est pia climatibus ?
Hanc lacerae sylvas aper. depascitur vlrò ,
Et furti in sacrum, sautor Visus agrum .
Hanc miserum qui transit iter vindemiae omnis ,
Tollit & templis muner a quaque tuis .
Munera, Nympha, tuo abs tritavis legata decori ,
Quando tui viguit delitiosus amor .
Ingemit inuenos veltorum flebilis ausus
Belgica, sub nudo stant sacra templa Ioue .
Diruta deplorat rabidis cœnobia palmis ,
Et vacuâ turri nidificare feras .
Itur in innocuos armato milite Mydas ,
Et Monachus victis mœnibus exul abit .
Dalmatica in letos puerorum frangitur vsus ,
Alba puellarum posteriora tegit .
Cortina leuibz faciunt velamina bertis ,
Et mœreticulis dat Pluuiale decus .
Non manus in calices, in pastophoria crimen ,
Quando sacra heretico scrinia grata placent .
Diripit, vxori creat inde monilia, mensas
Instruit, & lato gutture vina bibit .
Quod superest, auct metces, archiuâque gazis
Ditat, & hic faustum veste, epuloque creat .
Sed faustum breuiore die; succedit egestas
Integra, subsequitur, pocula dura sitis .
Et fitis, & stygis nimis intensissima flammis ,
Dum mensura malo reddatur ingenio .

Et fitis

- Luc.** Et sitis, à solo non consolanda vapore,
16. Dum fugit aternos gutta vel vna rogos.
 Tempia Dei sunt, armamentaria belli,
 Urbis & annona tegmina fida parant.
 Excubias agit his miles: quæq; ante Tonanti;
 Nunc Cereri & Marti nobile munus agunt.
Ironia Scilicet; antiquos spernit Domini Aula decores,
 Et templi hæreticis non placet ullus honor.
Pf. 83. Qua pie Rex dilecta canis, deserta vocemus
 Atria; sit sacris nausea liminibus.
Pf. 78. Tempia Dei fiant putribus custodia pomis,
 Et lacero inspiciant tegmine nuda Iouem.
Luc. Sit bombix ditis soboli, sit purpura vestis,
16. Cingat & hæreticum clara corona caput.
1. Mac. Auratis, Machabæe, ornans sacra tecta coronis
4 Desine, dum Batauo nil tua dona placent.
Exo. 3. Exue non fædas contracto puluere calces,
 Dum petis ardentem magne Propheta rubum.
Gen. Terribilem Isacides, viso tantum Alite, terram
28. Ne clama, aut cæli portam, atriumue Dei.
Pf. 25. Sperne domus Domini rutilos, David alme, decores,
 Quemq; habitat cæli Gloria, temne locum.
 Denique nil templis nisi nuda elementa super sint
 Quando decent procures, Bataue, pulchra tuos.
Pf. 150 Præteriere dies, chorda, quæ timpana Numen
 Cymbala, laudarent organa, plectræ, chori.
 Ista leues animent choreas, dum forte puella
 Par puer ut ligni mobilis umbra salit.
 O rubor! in sacri fines deuenimus omnes,
 Quando Dei templum non pede distat baris.

O pudor! hoc vendi tabacum, hoc & adusta vorari
Vina, hoc scortari secula nostra gemunt.

O furor! est Procerum templum tibi vilius aulis,
Conditor; est sacras pingere culpa domos.

Dic anime; inuesti sunt apta cubilia pullo,
Possis vbi & natos ponere passer habes.

Sed Regum vix vna domus datur inclica Regi;
Exulat at sacris Musa & imago locis.

Hareseos belli fructus! pessumdatur olli
Empta, Parens, Nati sanguine villa tui.

Perfice quam laceri plantauit dextera Cbrisli,
Sicq; Deo vt cura vinea Virgo face.

Visitet hanc pretio Numen maiore coemptam,
Ne pereat stygio dilaceranda cani.

Has gentes quæ bella volunt, quæ cæde triumphant
Dissipa, & in proprios coge migrare lares.

Coge, per hunc, certum qui dat precibus successum,
Virgo, tuis; Nati quam prætuit imus amor.

Ierusalem ad pacem quæ sunt te Diua rogamus,
Vt sit parthenicis copia multa procis.

Pax fiat virtute tuâ, virtute Tonantis,
Cuius ab osse, à carne osq; caroq; viget.

Ille saporifero dotauit fercula vino,
Seque pium ad Matris tam pia vota dedit.

Vertit aquam in bibulum, miseratâ Matre, liquorem,
Fecit & insipidis gaudia plena cibis.

O redeat nostris, Genitrix, hæc gratia sacris,
Dum malus est bellis exule pace sapor.

Feruet in electâ pacis sitis arida gente,
Et sicco emoritur Belgicus ore Leo.

Pf. 83.

Pf. 79.

1 Cor. 4

Pf. 67.

Pf. 12.

Alleg.

ria.

Isa. 1

Allo

- Dant.* Ille Leo, valuit tantis qui nuper in hostes,
32. Quando repellebant millia dena duo.
Ibid. Alca conuersa est: sapuit, nihil intellexit,
 Nec mala sædis fragis proxima vidit agris.
 Refrinxit Mariaque decor, Redimentis honorque,
 Iuit & virum cordibus exul amor. (hosti,
 Hinc lacryma, hinc batauo Dominus nos vendidit
 Fœlici que (dolor!) praelia Marte gerit.
Ibid. Angimur, & multum miseri concludimur oris,
 Quando sibi portum vix fugitiuum habet.
 Nil nisi pignorum superest aqua cruda misellus,
 Dans anima humectato pectore cruda necem.
 Is liquor est nostras, potu cruciamur ab illo,
 Dum quo plus pota plus sitiuntur aqua.
 Conuiuius vinosa tuis, Dea, mensa recessit,
 Quando tui regnat rarus honos, & amor.
 Ergo tuis miserere Parens castissima Belgis,
 Et dare concretis pocula perge labris.
 Pocula, mutatum lymphis complexa Lyaum,
Ps. 76. Mutet ut Excelsi dextera celsa vices.
 Ciuiles compesce minas, dispesce furores,
 Stupra, rapinarum crimina, tolle neces.
Ps. 44. Diua, bonum cor eructet cum sœnore verbum,
 Et Scribe calamo sit tibi lingua prior.
 Lingua, velox humiles Nato recitare libellos,
1. Reg. 1. Noctaque mortificum flectere lingua Deum.
Ps. sup. Ne tibi prognato dubites opera omnia Regi,
 Dicere, quæis specie est obrutus ille iuua.
Luc. 1. Dic FIAT, dic gestatos tot mensibus artus,
 Altaque tam longa corpora melle colo.

Die

Dic gladios in cede Dei, dic Matris amores,
Quando dabas teneris vbera plena labris.

Luc. 2.

Quando doloroso gestabas mortua Nati
Membra sinu, gelidis oscula multa genis.

Nate, (inqui) caret optato pia Belgica vino,
Nec nisi, morbosis hydria constat aquis.

Bella strepunt, rigat arua cruor, dat vulnera cиви
Civis, & in proprios incolae pugnat agros.

Pugnat, & expugnat; succumbit belgica Virgo,
Ni prosis votis propitiande meus.

Eccles.
36

Da pacem dilecte reis, da prospera servis
Tempora, sit voto portus amica meo.

Luc. 16

Sustinet arboreas Ecclesia belgica guttas,
Ut libet extremo cœlica dona labro.

Dona, quibus sine pace nihil foret æthere potiri,
Quæque beat summo pax veneranda bono.

Eccles.
1bid.

Mercedem cum pace mecum da, Nate, ministris,
Et comple misero præstita vota solo.

1ois 14
1bid.

Vota, quibus non mundanams das Inclite pacem:
Sed legas crocei fœdera diua poli.

Eccles.
1bid.

Hac ouibus repetita facit promissa Prophetes
Sæpius, & verbo sustinet hoste tuo.

Ne populo det verba tuo; sit praco fidelis,
Ni velit angelico stigma ministerio.

1Cor. 6

Tu pacis Deus es, paci quæ iusta reuoluïs,
Nec tibi in afflicto est mensque, bonumq; animo.

1serem.
29.

Pace satius dominante mihi es, cessantibus armis,
Vnius in magno Caesaris imperio.

Luc. 2]

Hanc cecinit te vix nato tuus Aliger orbi,
Dum noua lugubri nuntia ferret humo.

1bid.

Impe

Ioñ. 14. Imperat alternos sermo postremus amores,

Quando lupus Agnus carnisficandus abis.

Ioñ 20 Vix tumultu rutilum suscepit gloria corpus,

Quando tuis pacem Fratribus imperitas.

Ioñ 13. Discipulos imò, Nate, tuos dilectis signat,

1. Ioñ 3 Si non affectum lingua, sed acta probant.

Acta probent: regat indomitos pax vera tumultum,

Tollat & horrissonas mars ferus orbe faces.

In roscâ fraternus amor, dilectio gente

Regnet, & excusso turbine plena quies.

Hostiles disrumpe metus, expelle timores,

Belgicaque intrepido floreat arua gradu.

Luc. 1. Illa tibi, illa mihi toto deseruet auro,

Viuet & intactos incolæ quicunque dies.

Iustitias, pietasque meæ erit alma clientibus,

Ibit & in niueas turba vocata vias.

Pro. 8. Hisce tibi, hisce mihi gratum conuiuere seruis,

Nate, erit; & niueis delitiæ præcui.

Gratia præcedet, succedet gloria cælis,

Quam dabis agnatis ad bene facta meis.

Hoc mihi fac, præclara Parens, hoc Nate Parenti

Ne nega; & afflicto porgite vterque solo.

Iud 7. Angitur impenso saluanda Bethulia lytro,

Allego. Datque ruinarum dissipanda minas.

via. Hostis habet muros, animas incessit egestas,

Cælicaque, obsecris fontibus vnda deest.

Thron. Vnda, refocillet stygium fons viuis ut æstum,

1. Ne luat æternos torrida lingua rogos.

Thron. Si pretio cœmenda foret! si peruia nummo!

3. Sed negas ætheræ trux inimicum aquas.

Vita

**Urbs trino legione gemit conclusa, Holofernas
Imperat, & pugili milite bella gerit.**

**Milite, millenis instructo in nostra sagittis
Vulnera, perpetuis vix saturanda rogis.**

**Infidias facit inde caro, inde superbia vita,
Dimicat, inde oculi vis male sana furis.**

**Membrorum lex caeca meos Dominatur in artum,
Viniq̃ue, repugnatâ mente, libido facit.**

**Quod volo, non hoc patro bonû: quod at horreo prauû,
Approbo. & inuertas mens facit atra vices.**

**Est stimulus nequam, valido colaphisor ab Orco,
Suadet & horrendos carne sequente, lacus.**

**Infelix nimis ô homo sum; quis corpore mortu,
Neque tenebrosis expediet laqueis?**

**Qui dabit ingenuas contra tot spicula vires?
Quatu auernales conteret umbo minas?**

**Tu fece, Gloria Iherusalem, decus Israël, orbis
Splendor, & in populo spesq̃ue, salusq̃ue tuo.**

**Tolle tumens proprijs Holoferni sinciput armis,
Ebrisq̃ue in proprio corda cruore natent.**

**Sume comam, mucrone feri, conophaea columnis
Aufer, & à trunco corpore victor ades.**

**Comprime tartareis rabiem, sacra Nympha, Tyranni,
Qui petit infesso corda voranda gradu.**

**Fac plenam cum mente, Parens, cum corpore pacem,
Tolle minas, hostis spicula. frange metus.**

**Frange metus, sacra tartareis formido, ministris,
Et repetat Stygias Aëthis iniquum aquas.**

**Te Belgis MATREM facito, monstrato SOROREM,
Mentibus auxilio sis, nîi corporibus.**

1. Jois.

2.

Rom. 7

ibid.

2. Cor.

12.

Rom.

sup.

Judith

sup.

1 Pet. 3

Se Nae

*Se Natum quoque Beleg tuum, facietque clientem
Linguaque Reginam, vltiaque tota colet.*

MVLIER AMICTA SOLE.

EPIGRAMMA.

Bisse procul, vanos exornans purpura Reges,
Et tyrio vestis murice tincta fuge.
Hic aliud vtilis genus amicat inuicti,
Et superans speciem cocce superbe tuam.
Irradlat cunctis Mulier Titante amicta
ignibus, & Phœbi lumine cincta micat.
Angeles miraris, tiubas homo? mitte stuporem.
Quando Dei dulcis Virgo, Parensq; Dea est.

Luna sub pedibus eius.

ALIUD.

Ingere, tot censui Titius, tot comparat arua
lacunillas & nummule pontus, humusq; subest.
Impars hic, regna ipsius emit; quam astra, polosq;
Et quidquid mundus est terrena palmas siles.
Cur sola o humilis Vierge, cur concana Luna
Calce terens rides omnia: nempe Dea es.

In capite eius corona stellarum duodecima

ALIUD.

Magnorum diadema solet circundare Regum
Tempora, sapphyris, atque adamantis nitens.
Sunt qui chrysolitis sunt qui caput usq; beryllis
Cingunt: auricomis tu, Dea, sideribus.

*Deus fidelis & absq; ullâ iniquitate; intentator
malorum est, ipse autem neminem tentat,
unusquisq; autem tentatur à concupiscentiâ
suâ abstractus & illectus: deinde concu-
piscencia cum conceperit, parit pecca-
tum. Peccatum verò cum consum-
matum fuerit, generat mortem.*

Deut. 32. & Iacobi 1.

Contra nostri temporis hæreticos:

H Em Deus! in iusti disquirere limine ini- *Pro. 2*
quum

Pneumate Dauides vaticinante vetat.
Si scelus hoc: quali demum sint funere digni,
Quis furit in niueum fellea lingua Deum?
Impietas batavo nusquam dominatur in orbe, *Irenæ*
Quando scatet sanctis sanctula terra viris.
Non fuit à pulso batavis nisi filia Clero
Sancta; fuit nullum hoc orbe videre scelus.
Sed nec erit: quando totos Hollandia sanctos
Occupat, & superæ sanctula mēbra domus.
Nullus huic nisi sanctus humo debetur: in astra
Braccatum constat scandere quisquis obit.
Et nisi Relligio Sanctis præcluderet aures:
Mortuus hæretico frater adesset ope.
Ingesseret vacuo diuina repotia cordi,
Et daret irato mollia corda Deo.
Nil mirū: has peccata latent & crimina terras
Quando;

Quando Dei imperio surgere prava docent.
Quicquid agunt nigri, totum hoc Deus opri-
me patras,

Insinuantque humeris horrida facta tuis.

Melae. in c. 8. ad Ro. Aequè opis esse tuz lacrymosi flumina Petri,

Ac ludam laqueis incubuisse suis.

Aequè opus esse tuū Semei, crimenque Davidis,

Ac Paulum tenebris eripuisse suis.

Galla. Job 1. in l. 1. id l. 3. in l. c. 22 c. 6. id l. 1. in l. c. 70 18 Beza de pr- de l. co. cast. aprior. 22. Prava Deo rident solum permittier: addunt

Perfekte fieri crimina velle Deum.

Nec fieri tantum: toto decrevit ab ævo

Fiat vt affixo tempore quodque malum,

Quin Sathanæ, & pravis hoc mandat menti-
bus, vrget

Cogit in iniunctos pectus abire dolos.

Nec mandasse sat est, voluisse, pulisse: creari

Nequitia summo, vult media ipsa bono:

Proh Hollande! Deū qualē mihi putide vëdis?

Quam rectis animo, sit bonus iste Deus?

Iste Deus, qui vult laqueos? qui cogit in ignes?

Cui ratio pravi nulla, bonique fiet?

Iudiciū quā frōte, teres, Deus improbe, mūdo,

Dum decreta tuum flamma cremabit opis?

Quin potius cellis depellis Numen ab æstus?

Dicis ab æterno cuncta steterisse, die?

Quin potius causis dominari fata secundis?

Fœtidū, ab cœtu aut nobile quoduis opus?

Esse nihil Superis terrena crepundia cur?

Aut vetus antiquā viuere sede chaos?

Hæc leuiora forent, veniæ sed limina nescit

Enj

Eris vnum, verum, falsificasse bonum.
 Sed sterne in reprobis vāsane tenebrio lustris
 Qui sapis in recto talia monstra Deo.
 O melius mihi Numen adest, meliore tuetur,
 Dirigit, inflectit corda creata modo.
 Et quānam in lustrum, cadat actio praua fidelē? *Deut. 32.*
 Quā rīmā in fidum repar iniqua fides? *Rom 9*
 Non Deus es, cui culpa placet, cui ridet iniquū, *Rf. 5.*
 Iustitias tuo disigis, atra spuis. *Rf. 44*
 Exosum Domino prauū cor, abomine plenū, *Pro. 12*
 Et forte mūeo lemita curua Deo. *Pro. 19*
 Munda malo tibi sunt Numen coeleste tuendo *Abac. 7*
 Lumina: in immundos flectere clara nefas.
 Dent Baalam natos, holocaustis, igne trucidēt, *Ier. 19.*
 Edificent vanis fana profana Dijs:
 Non ego, ait Dominus, populo hęc mandata
 creant;
 Aut ipse in cordis scrinia culpa mei.
 Perdisco populo surgit, tibi fursur, ab ausu, *Q/c. 13*
 Nec nisi in obtutu vita, salusque meo est.
 Si cadis in fœdum titubato tramite funus, *Ecc. 19*
 Memis & euertit lurida culpa niues:
 Non timeas; superis ad facta implanor ab astris
 impia; commissi est vnica causa Deus.
 Forte putes reprobos exposcere sidera fūgos? *Ibid.*
 Reris an hęc dorum stercus olere polis?
 Rere Leonino tentari quiuīs ab orco, *Iob. 10*
 Nec refer in castum carnea bella Deum.
 Est Sathan, est mūdi fragilis vaga carnis imago
 Sensibus exoritur vana chymera tuis.

Ezec. Nil Domino nisi vita placet: tentamina ne scit,
 13. Solum examen ei vindice honore sedet.
Gen. Si tentat, prouetus adest. Patriarchia præsto est
 22. Et subit inuictam iusta corona fidem.
2 Tim. Ludit, an illudat: teneros explorat amores,
 4. Et celer auxilio subuenit ipse suo.
Simile Cernis vt infanti Genitrix illudat amore,
 Et probet electi viscera chara sui:
 Pergit ea & natum camera, sedique relinquit
 Celat & infantem verba, genatque suum.
 Hæret in effugijs lectumque foramine lustrat,
 Et gaudet teneros delitiosa dolos.
 Se natus vertitque, agitaturque, videturque, doletque;
 Horret, & optatas soluitur in lacrymas.
 Inclamatque vbi Mater, vbi es: cia vbera Nato
 Porrige, fas gremio membra locare tuo.
 Non hinc Genitrix, absentia corpora fingit,
 Hæret & in madidas lumine fixa genas.
 Impatiens Natus clamores fletibus addit,
 Inclamatque suos voce oculoque sinus.
 Tum Genitrix fictis risibilibus exsultat antris,
 Et volat in Nati brachia chara sui.
 Infigit, dulci que genis dat suauia fronti,
 Suauia præterito candidiora die.
 Sic Sathanæ Numen, mundi, certamina carnis
 Dissimulans, homini prælia parua sinit.
 Prælia sidereo longè charissima Patri,
 Quæ Natis patitur deliriosus amor.
 Dissimulat, mutusque pias apparet ad vndas,
 Aut opis indigeat si tribulatus, adest.

Fortis

Fortiter audēdū est, vires, animusq; probāda 2. Co. 1
Vt pariant capiti cœlica ferta tuo.
Vim patitur, pugiles alti victoria regni *Ma. 11*
Comprobat: ignauos in Stygis ima sinit.
Cū Christo tremit hic, antiquū pugnat in Anguē
Quem cœli quondam nobilis arua manet
Ast tu qui hic molles risus atque otia quæris,
Et iacis in mitem crimina cuncta Deum:
Qui facis hic certam dubio cessante salutem,
Pneumate, te pœnas decipiente dabis.
Pneumate, qui clavis præcludit lumen ocellis, *Isa. 30*
Rectaque in illustri corde micare negat.
Qui placitis vanas saturat sermonibus aures, *Ibid.*
Erroresque suis, Iudice Vate, videt.
Huic typus est, multę Genitrix cui copia frādīs, *Simile*
Dum satagit Nato fingere verba suo. *ex Tho-*
Sterruit in multos lecto suadente calores *moro*
Filius, in rigidas destitit ire scolās. *in eius*
Horret, & à charis timor illi natibus: altas *vita*
Mulctari virgā nouit atroce moras. *ca. 12.*
Plorat, & oblatis renuit dare labra placentis
Odit & inuitæ limina dira scolæ.
Quid Genitrix? illi sapidos mox fabricat aſtus,
Virgarumq; procul disycit vsque metum.
Nate, ait, ex sanguis animo dispunge chimaeras
Nullus vbi metus est vis tibi stulte metum?
Ito scolās, nec enim serū est, vix septima pulſū
Hora dedit, constat lectio, tempus adest.
Est bonus, & veniæ facilis, paruaq; Magister
Non vindex noxæ; plectere magna solet.
I 3 Et

Et ferū esse velis: quid tū? bene fare, modestū
Te face, conceptas frons reget alina mentas.
Nuperus in mentem feruor, studiūque sedebat
Strenuitas, docto themate charus eris.
Hæc Genitrix: & an insignes dabit improba
pœnas

Segnities, nullo stat reputare pilo.
Interea pergit Natus, finique scolarum
Tardus adest, pœnas dat bona virga suas.
Tum putat: ô Matri si credula corda negassem;
Non staret Vibex clunibus ista meis.
Sic miseris Larnia illudis, sic spiritus Orci
Inspiras vacuis sulphura corporibus.
Morio, sic croceos braccatus scandere cælos
Vestitusque putans; tartara sæua petis.

Rom. 8 Quæq; niger promissa dedit tibi Spiritus: olim
Esse nouercantis fella dolebis A. 12.

Mat. 7 Quælibet à proprio fructu dignoscitur arbor,
Et proprios fructus Spiritus ater habet.

1. Ioh. 4 Forsan auernalis cuculus tibi ludit, & albâ
Veste tuos magicâ fascinat arte oculos.

Forſan vt ægrotis quæ dulcia amara videntur,
Deſipit infectæ nobile Pnœumæ gula.

Fortè oculo luſco vel caligante quod atrū eſt,
Candidum id obtutu cernitur eſſe malo.

Sup. 1. Diſce loquax: ſi quando ſacro ſentire Tonâre
Mens tibi: in æquitie, hoc in bonitate face.

Ibid. Simplicitate tui ſatage hunc exquirere cordis,
Sit tanto vt ſimplex hospite digna fides.

Et nunquid meritò cogentem in crimina, facti
Plectis

Plectis vt auctorem Papiniane mali ?
 Si Deus illicitos cogis, compellis in ausus;
 Non mihi, sed fiunt deuia facta tibi.
 Non ego tartareo crucier, non vrar ab igne,
 Sauiat in proprium lympha, rogusq; Deum.
 Et quâ dira mihi decernes fronte Redemptor
 Tartara: qui cogis in scelus innocuum?
 Vt cernes stygias dominari corpore flammâs,
 Qui facis vt regnet corpore flamma meo?
 Adde, boni laudes, virtutis ferta mereri
 Qui sacra quæ Numen iussa dat, vsque facit.
 Hoc posito, tali pergens in crimina fræno,
 Nonne voluntatem Numinus insequitur?
 Si facit: hunc humilẽ dicas, nõ Geusa superbũ
 Qui gerat imperio mollia corda Dei.
 Ergo Stygis cessate minæ cessate furores,
 Quâdo humiles fugiũt tormina vestra viros
 Et quæso, mouet immotum quæ causa Tonantẽ *S. Fulg*
 Cogat vt in vetitos cerea corda dolos? *lib. 1.*
 Forte putes dulci perfundi nectare cœlos, *ca. 12.*
 Dum vorat illapsos fœda cloaca viros? *ad mo-*
 Quin odio his cum peccato peccator habetur, *nim.*
 Candidus est nolens stercora nostra Deus. *Sap. 14*
 Forte putes volitis vti bona sidera nãuis, *Pf 5.*
 Vt feriant iustâ perfida terga manu?
 Esse voles iustum hoc? monstrum ô crudele!
 tyrannis
 Integral iustitiæ hoc nomen inane mihi est.
 Quid? iustum esse potest alienâ crimina pelle
 Plectere, ab arbitrio cœptaque & acta tuo?

Si furere est animus: in propria corpora facta
 Et patere innocuo tergora sana reo
 Iustitia hæc plexis crimen non iuvenit acuta
 Sed scelus ip̄ niveis artibus ipsa facit
 Forte putes vetitos Numen producere casus
 Regnet vs̄ optatis gratia diua locis?
 O fera barbaries! cœlum crudele! Creator
 Sæuus inhumanis artibus orbe Leo
 Est ita, dum crudele tonas Auguste, probas ubi
 In facto misero se voluisse bonum
 O Vtinam putrido sana optans pectora Gethse
 Det prius, integra vulnera malle cuncta
 O vtinam obsequiū hæreticis sacrare parant
 Seruitioque animos conciliare sibi
 In glacies charos, fradam pellatue clouam
 Aut agat in medios, igne furente, regos
 Extrahet, officio miseris succurrer amico
 Laua emplastra feret, dextera tollit aquis.
 Nōne bonos, domini hæretici, creditis amicos?
 Nonne pias miseris magna tulisse manus?
 Audio clamantes: bone vir, stāt integra cuncta
 Suppetias alij ferro, maneto domini
 Non tali auxilio, non huius egemus amoris,
 Talis ab immixti profluit hoste fauor.
 Athee, de Domino prius quā de hoste recludis
 Fingis & obsequia hunc iure negata tibi.
 Forte putes roseos adeat noua gloria cœlos,
 Si duce in obscurum Numine scurra cadat?
 Si luat inuersos coitus Calvinus Auerno,
 Quis Domini imperio succubuisse gemit?

Tam

Ironia

Tam noua si cœlis volupe est, si gloria ridet,
 Debeat illicitas scire, patrare vias?
Infinitus adest Domino thesaurus amorum,
 Diuitias brachij nulla creata sciunt.
Suscipit alternum violento fame mundum,
 Omnipotente creet astra secunda manu:
His locet infastos faustosque, vt mēs dat, Adamos,
 Figmentoque Deus ludat in orbe nouo.
Myriades hominū plaudāt iubilētq; nouorum,
 Dentque Creatori plectra decusque suo.
Maturina suum laudent noua Sidera Regem, *Iob. 38*
 Atque recens iubilet filius orbe Dei.
Nōne noui Domino melior noua gloria mūdi
 Quam reprobis nigro torre petitus honor?
Nonne suum satius Numen laudasse iuuabit,
 Quam blasphematum Dite spuisse Deum?
Anne Redemptori poterit iurasse placere?
 Mille Patri diras, mille dedisse minas?
Blasphemasse sacro mentito gurgure Pneuma?
 Blasphemasse pij vulnera dira Dei?
Icariota malis arbor nisi fœta racemis,
 Horrida perpetuo sulphura Dite luc.

210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

**Domine nōne bonum semen seminasti in
agro tuo? vnde ergo habet Zizania? &
ait Dominus: Inimicus homo
hoc fecit. Matth. 15.**

Congaudet simili simili, sylvaque palumbi
Non volat inculta iuncta columba domus.
Est honor illustri rutilum descendere stirpe,
Etque Patrum Natos clarificare de cui.
Calvino quoque stemma placet; zelatur honores,
Abnegat, & natis crimina stare suis.
Sanctificare pecun, fidum sibi nititur omne,
Et Batavum tergo condecorare suo.
Et tergo, quod ab ingenuo stat stigmate clarum,
Dum Noxi odunū exciperetur agri.
Exciperetur, ob horrendos malē carnis abusus,
Naturam exueret dum pecun hocce suam.
Erubuit totus stygias infamis in artes,
Esse studens scelere pallia quaque suo.
Notum erat, & Franciū redolebat Nehulo terris,
Scita erat & cunctū fœda libido viti.
Similo Quid faceret? felis medijs ut stercorea granis,
Apolet aut medio depisuisse loco.
Celat ut emissas aggesto, pulvere serdet,
Et simulat Domina cuncta serena sua.
Sic quoque damnatis operit sua crimina, factis
(Furcifer, & nigros diseret orbe dolos,
Sacrata se scurra facit sine fronte cohortis,
Mentiturque suo non malum inesse gragi.

Qua-

Quotquot inane autos mentis guttere casset

Pelleat : ha sancti nomen inane vouet.

Nomen, ad inani jatus explorabile fructu,

Quem pecus omne, capto praeutilante, facit.

Scilicet horrendum tegit impia fistula casum,

Quae trahit in casset credula corda suos.

Acquisitus hic est populus regni que Sacerdos,

Sancta cohors, lectum sideribusque genus.

Caluinismus enim est Christi praeuibile corpus,

Emit eum e massa perditionis agrum :

Thesaurum hac reperit gleba, spon(am)que marito

Ipse sibi hanc nimio raptus amore dedit.

Hortulus in regno Hollandia clausus in vndis,

Fons fludius, Domino chara columba suo.

Hanc Pastor cognoscit ouem : cui vocis ut audit

Murmur, adest; vigili stansque cadensque pedo.

Hanc vocet infernus frustra, carnisque latebris

Non dederit digitum sancta caterua suum.

Nec imitaret solo prauidit chara creando

Pignora candidula candidiora die.

Dic stander : num sponsa polus rugosa ? Tonantis

Corpus iners ? albo nigra columba Deo ?

Fellissuus fons ? gens ficto sermone vocetur ?

Aut ouis electo sit scabrosa gregi ?

Hu Christi corpus radis Parasitus inumbrat,

Et beat inuocata nuptia sacra nura.

Decipit his stupidos, Sathanâ suadente figuris,

Persuadetque, alijs qua minus ipse capit.

Sic, Caluine, tuum duplex Ecclesia sensum

Exsuperat; terra prima, secunda polus :

Argta.

harat.

1 Pet. 2

Mat 13

Eph. 5.

Cat. 4.

Jois 10

Eph. 1.

Argta.

Cathol

IIIa

Illa triumphatrix radijs, & nectare gaudet;
 Illa procelloso militat usque solo.
 Illa Dei spes est, merito praecunte, ministris;
 Illa suos mortis sanguine carne grauat.
 Pugnat adhuc in aeuernalem variâ arte Tyrannum,
 Duraque mundania bella dat illecebris,
 Si pugnat: suspecta manet victoria; quando,
 Christe, animas famulos in fera bella tuos.
 Si pugnat: dubitare potest de funere; quando
 2. Reg. Euentus bellis scit superesse duos.
 11. Ergo Deum dum fortifici das munia belli,
 Forte putas solos belligerare bonos?
 Bataue, de veteri censum facis testamento,
 Nutrierit nullos an Synagoga malos.

1. Reg. Tempora nonne malos aluerunt illa Saelles?
 15. Nonne dedit Moysi murmura castra seror?
 nu. 12. Nonne malas caelis peperit Synagoga labruscas,
 2. Reg. Dum faceret natum praelia iniqua Patri?
 15. Dum propria inferret vim sacra libido sacro?
 13. Tolleret Vria corda, toramque David?
 2. Reg. Et David, inuentum ad Domini sacra viscera seruum?
 11. Et Domini sacro ritè perantium olea?
 Ps. 88. Forte neges istos Synagoga membra fuisse?
 Si tum isti: cur non bo. s. in orbe malum?
 Mar. Electi pauci, plures in castra vocati,
 20. Non cuius dabitur celsa corona viro.
 Usque tibi plenum faciat Scriptura ruborem:
 Accipe castrorum nomina scripsera Dei.
 Luc. 3. Area praecurso resonat conferta Ioanni,
 Lateant palea critica missa leui.

Est ager electo varians Zizania grano,	Mat.
Quo ferit hostili nox aconita manu.	13.
Piscibus hanc vocitas capiendis, Christe, sagenam;	Ibid.
Vale bonos claudis, sed reprobos reprobas.	
Est sata complendo celestis vinea celo,	1sa. 5.
Pendet huic vna plurima spina loco.	
Est palmes cui primivineis cum fenore rami,	1ois 13
Et nil praefrondis fronte secundum habet.	
Affinitas hanc Christe gregi, cui & haedus, & agnus,	Mat.
Quem sua mercedem flamma, polusve parit.	25.
Errauere Dei cunctis in montibus agni,	Ezech.
Colle cucurrerunt impete carnis oues.	34-
Est domus: ostendit hinc aurea vasa supellex,	2Tim.
Inde abacus caeno sictile prodit opus.	2.
Magnifico Domini vas hoc inferuit honori,	
Opprobrio dauos afficit horret leues.	
Virgineo hanc similem decadi vis, Christe, cateruam,	Matt.
Qua varium sponis obuia fert oleum.	25.
Pars sapuit, portaque feras hac claue reclusis,	
Damnosumque sibi Nescio stulta tulit.	
Est tamen, his similia caelestis insipientibus aula est,	
Quem sacra nuptorum gaudia visa negas.	
Batuae quid sentis de Paulo? Ecclesia in vlnis	
Electum hoc Superis vas latuisse putes?	
Est ita: se Christi testatur Apostolum; in illud	Gal. 2.
Se renuit proprio Marte venire decus.	
Est tamen exclusas metuit sibi sidere valuas,	1. Cor.
Quaque alijs fecit prospera, surda sibi.	9.
Est tamen ancipiti cohibet pugnancia menti,	Ibid.
Membra iuga, & domito corpore castus ouat.	

Si fas

*Si sciperes, illam indueres, pigra exule, mentiam,
Nec tibi ab his, faceres adhuc et causa dolam.*

*Ps. 18. Si sciperes, tibi ab occultis finit, ac alienis
Regis ad, exemplum scerpulus usque forer.*

*Ad. 20 Praterca nunquid reputes has arse sterisse
Quois in se reficcas munia, Paule, grega?
Et tamen adrangis quosdam peruersa loquentes,
Et fore praeclius mox oue, dente lupos.*

*Ibid. Dic mihi, conserbis reptobum hanc a Namine lectum,
Verientem obliu mox saur cerga Deo?
Dantique peruersos indicit hic error abasus,
Ut meruo sanctus deperiat agri.*

*Nascitur indomitus Canonum contemptus ab hircis,
Dum cure in mores despuisse nihil
Pralatur a obolo, ducendus Episcopio inlo est,
Dum eadet in nullo actio praua viros.
Dum habet propria securus, quisque salate,
Nec poteris fuis quis eecidisse bonis.*

*Tit. 1. Quid roget, emendet, quid corrigat insula sanctis?
Quis arueris, causis Officiali agar?*

*Ironia. Pellatur eodem teus exconuincio bulla;
Sintque rata in portu fauora, rapta, Simon,
Permancant, nec enim sancta prombere cohortis
Candidatos geusar irrita bulla potes.*

*1. Co. 5 permancant; & in incestu fortasse reperi
Non poteris Sathana tradere, Paulo, reos.
Non; etiam si solius des funera carnis;
Saluam animam vt Domini saluet aeterna dies.*

*Mat. Genus haud rem est; fratrem ne corripe fratrem,
Imperium Domini despice sancto tui.*

Si quoy

Si quoque te non audierit, ne Ecclesia noscat:

Ibid.

Fortè voles sancto carceris arma teo.

Impune temero spernatur Episcopus ausu,

Luc. 10

Nec luat is tempti verbera saeva Dei.

Et tempti, dum te sperni, pie Christe, fateris,

Ibid.

Quando Sacerdotis quis spuit imperium,

Quid multis? terit athereos mens improba mores

Et lacerat sacra dogmata sacra domus.

Efficit ut qualis populus, talisq̃ue Sacerdos;

Ose. 4

Et q̃ue gregis curam nil medietur agit.

Vt merito hæreseos monstrum hoc Constatia damnes,

Christigunumq̃ue pijs sinibus exul agas.

Conc.

Permane at, ne tali obeat bona Belgica peste,

Const.

Et luat amissa noxia damna via.

sess. 15.

Ergo tibi ut certu referam responsa sagittis,

Resp.

Hac de ore de sponsa, fonte. palumbe tene.

ad arg

Elegi paucos Dominus, multosq̃ue vocavit,

hæretic

Plurim. q̃ue in dubio semina seuit agro.

Matt.

Sacra quidem: sed ab hostili corrupta veneno,

22.

Quaspiis manibus dum pyra & vnda coram est.

Matt.

Curtatur virum, Stygium pugnatur in hostem,

11.

Communisq̃ue gregi regnat virumq̃ue fides.

Sap. 51

Sacramenta bonis communia, suntque malignis,

1 Co. 9

Alterimq̃ue alter pragraue portat onus.

Gal. 6.

Oratur, festum pecori celebratur utrique

Prius adstringit carnis utrumque dies.

Hic ager, hac domus est, grex, vinea, barde, sagena,

Quis videas iustos, comperiasq̃ue malos.

Hinc monet ut stadij satagat comprehendere cursor

1 Cor.

Paulus, & in brauij præcipitare decus,

sup.

Hinc

Matt. Hinc cæli violema manu regione pōitur,
11. Nec nisi virtuti semita dura patet.

Matt. 5. Sunt coniuncta fide Capiti, baptismo membra,
Communiquē malo hic sol, oriturque bono.
Alternat vaga vita vices, agnumque leone
Comperies hinc, hinc ovis stare lupum.

Act. 9. Forte minarum hodie in electos qui spicula Saulus
Spirat; nū, orato Numine, Paulus erit.
Nec cuiquam his terris odium finale recludunt.

Ios. 2. Sidera; dum noxas trastina gutta lauat.

Exach. Pecantur mors nulla placet; conuersio cordi est,
18. Ut nouus, exploso crimine, viuat amor.

Esai. 11 Finis babes ligni requiem, aeternumque fauorem,
Aut odium; ut meritis vitā abeunte seret.
Tunc sequitur, sanctosque decus, prauosque ruina,
Agnus ouat stellis, lūdas in igne gemit.
Igne, cui horrifonis crescunt fera tormina flagris,
Viuat ubi aeterno lurida flamma rogo.

Matt. Agniculus Sponsi longè felicitior aulā
25. Ibit in aeterni gaudia summa Dei.

1 Cor. 2 Gaudia non conspecta oculo, non sensa palato
Cæcaque terrigenis gaudia Principibus.

Hac Domini pia Sponsa, poli soror, vna columba,
Hac ovis hostili non rapienda manu.

Charus ager, Thesaurus hic est emptusq; redēptusque,
Conclususque nigris hortulus ille lupis.

obiect. Verum, ais, hanc arcē memorant sacra symbola sanctā
Ergo sacro regnat corpore nulla lues.

Resp. Censeo: sed digesta tibi pandecta legantur:
Inuenies vrbis mania sancta tua,

Compo

Comperies sanctos, araria sancta tribunos;

Sancta scies temetâ non violanda manu.

Sic quoque, dum sanctâ hanc audisti esse memento

Quam gremio eripiant robora nulla Dei.

Quam pluvia, cassi feriant toto impete venti,

Et regat immota vi animosa Petra.

Omnis fundavit Deus hanc in sacula terram,

Inclinent validam hanc secula nulla domum,

Sancta quoq; est; quia sanctorû hac dominari in arce

Sanctus, & imperio hanc, Christe sacrare, regis.

Sancta; quia hanc sacrata regunt documenta Carinâ,

Et vocat in sanctas qualibet ara vias.

Sancta; quod hic sanctus sequitur bona semina fructus

Surgit & e sacro vita sacrata iugo.

Sancta; quia hac sanctos genuit tot sancta nepotes

Mater, & auricomis fidera clara poli.

Sanctus; quia hanc extra sanctum nihil esse recludes,

Nec dabitur superis digna vel umbra loci.

Sint satis hac tibi romanam qui diligis arcem,

Cuique fides toto sufficit vna solo.

Disce salutare, spe non moriente, timores,

Et per opus factum certifisaro tuum.

Sin qua tibi hac bellanda satis, nec plura morabor,

Errorique vides loca lustra tui.

Sin mediocris ceptis hanc male habeo tenebris,

Ut dupla tartareo sulphura Dite luas.

27. 77

2 Pet. 2

K

Si manu

*Si mandatis non seruatis ad vitam venire potest
per solam fidem qua sine operibus mortua est:
quomodo verum erit, quod eis, quos ad sini-
stram positurus est dicit Dominus: Ite in ig-
nem æternum?*

*Et: quia etsi alius alio iustior, alius alio sanctior
&c. nullus eorum alienabitur ab illâ domo,
ubi mansionem pro suo quisq; accepturus est
merito. S. Aug. lib. de fid. & operib. cap.
15. & Tract. 67. in Ioannem.*

DEsipuit quondam hæretico cum stigmate vulnus,

Quod dedit obscenæ gallica terra cuti.

Sed sapuit simili ludens Venus horrida sexu,

Et placuit maribus luxuriasse marem.

Nec Nouiodunis insaniuisse fat; olli

Sed quoque Genææ charus Adonis erat.

His docuit Calvinus oues frænare flagellis

Corpus, & optato membra domare iugo.

Nec minor insignem Zelatur Beza magistrum

Nobilis Aureliæ, Parrhisijque procus.

Non illi satis vxori conuiuere lectæ,

Sed fuit Auberto Candida iuncta leui.

Matt. Se castrare fuit stultum his virtutis amore,

59 Virginem & oblati abstinuisse viris,

Ven

Vendere perfectâ propter bona plurima vitâ, *Matt 19.*
Cunctaque ter nudis linguere pauperibus:
Hinc animas odisse suas, hic viuere fletu, *Iois 12*
Et miseros domitâ carne videre dies:
A cruce luxi sequis sibi querere pōdus in armis *Luc. 14*
Postque vdm nudâ currere carne Deum.
Charus ijs nimis est cœli hic The saurus: amarēt *Ironia*
Dotibus argento his inferiore frui.
Charior hisce prioris Adę quam causa secundi,
Dulcior & spinis carnis imago fuit.
Hæc monachis, Papistarum debentur ouili,
Ludat vt in rasos ferrea virga viros.
Et fructu meliore sui sapit hæcce Magistri
Concio, quando avidâ carpitur vsque manu.
Quâdo, suaue licet, humeris expellere pondus
Perplacet, & nullo membra grauare iugo.
Hinc mala pauperies Batauō contēnitur omni,
Viuat vt auricomos cœtera vita dies.
Cresce Batauicis vacuo placet orbe puellis, *Gen 22.*
Et decet H illandos multiplicamini agros.
Vt minimū, non sit sterilis sine coniuge virgo
Nec sit ab immundo casta puella viro.
Iste cacangelij fructus: cui carnea spinis
Virga prior; domini læta dolore Venus.
Et cur multiplici abstineat quæ virgo cubili?
Non malit proprio soluere iura toro? *Ironia*
Cui animæ miserum satagat cōuiuere corpus,
Et miseram in miseros præcipitare dies?
Consilium docti sequitur pia virgo ministri,
Isque trahit magno dogma magisterio.

**Quoduis opus iusti temero sunt mēstrua Caluo,
Nec bonitas factis cernitur vlla pijs.**

trgta. 14. Kemnitio resonant graueolentia stercora; iustū
aret. Insimulat niueum Saxo pudoris opus.

f. 13. Nec temere: bona qui faciat nō scribitur vnus
Corruptum studio est quemque videre suo.

f. 142 Iudiciū, Dominiq̃ fugis Rex sancte tribunal
Atque times meritis reddita iura tuis.

Cur quāso? cœlo non iustificabitur omnis
Viuus, ait; iustos terra nec vlla dabit.

isa. 67 Immundos omnes vestros Iſaia fateris,
Iustitias vestras menstrua foeda vocas. (nēt,

Mat. 7 Nō potis vt prauā bona semina ab arbore ma-
Quando parit nullum mater iniqua bonum.

Gen. 6. Nonne putes primo Natis corrupta Parente
Corda, viam quando nec caro sola tenet?

Perge, ait: an Christi meritis iniurius audes
Fundamentū aliud ponere quam positū est?

Si potis es proprio penetrare in gaudia marte,
Quid fuit æthereæ Sanguinis vsus Ouis?

Imperfecte liquor! tanto gratis impete fuisse!
Quando latro lytro fit comes ipse suo.

Ergo coadiutor Domino Romane fuisti,
Quando dedit patulos sanguinis ære polos?

Lue. 17 Dic Luca, superis si seruus inutilis exstem?

Pſ 15. Anne egeant nostri dic David alme bonis?

Rom. 6 Paule, tibi nunquid cœli data gratia clavis,
Quæ referet superæ limina diua domus?

Rom. 8 Hoc censes cum cassa tibi stat temporis huius
Passio, nec superis assimilanda bonis.

Cum

Cum sonat æternis minimè condigna diebus,
 Quæque atomo pariat præmia summa leui.
Nonne putes meruè *meritum* Romane repelli,
 Quando dat huic nullum litera sacra locū?
Virus id è sacro deprompsit Aranea flore, *Ronsio*
 Ferre parans *merito, demeritoque* necem.
Et meritò, qui promerito mala stigmata dorso
 Senferat, & sacro corpora membra iugo.
Nonne suum hoc aptè velauit stercore crimē,
Demeritis meritù stigma polumque negans?
Iure facis, pigrosque fori zelaris Amyntas *Ironia*
 Queis violant pigros otia pigra dies. *Matt.:*
Te quoque in heriles conduxit nemo labores *20.*
 Nec data feruori sunt sua iura tuo. *ibid.*
Quid si sudores cultissima Vineæ iustos
 Fraudet? & æstium pondus inane tibi?
Si fore conuento careant marsupia nummo?
 Si redeant operi præmia verba suo?
Hinc Batauos māsisse domi iuuat, inq; theatro,
 Axillisque pigras supposuisse manus.
Ergo Deus, si quando operas tua Vineæ poscit, *Allegoria.*
 Et superest validâ terra colenda manu:
Despice batavicz tam pigra animalia terræ,
 Et lege romanos in tua rura viros.
His vires Patris addet amor; denarius æstum *Matt.:*
 Perferet, atque animos perbreuis hora *supra.*
 acuet.
Succedet mercedis honor, requiesque labori,
 Gloriaque exiguum summa beabit opus.
Dic Balathro; si sudorem subit aurea merces.
Non,

Nonne putes studio hanc quæ meruisse suo?

Simile Si fodit incultum solers tibi banus horum,
Nonne petit lucrum vespere lata suum?

Si renuis : te iure citat, prætoris in ædes
Cogit, & expensis litigat ille tuis.

Causidicus iustam legis dictamine summam
Urget ; & euicto iudice victor abit.

Perfide, terrenus censet si talia iudex
Munia, iustitiâ sit minor hacce Deus ?

Mat. 5 Hanc pie mercedem promittis Chrille labori,
Quam multam roseis adstruis esse polis.

2. Tim. 4. Hanc tibi seponi confidis, Paule, coronam,
Et certaminibus debita terra tuis.

Pf. 118. Hanc aggressa tibi dat iustificatio mentem,
Rex, & curriculo dat noua vota tuo.

Hebr. 11. Hæc facit afflictis Moysen conuincere malle,
Quam fragili carnis commoditate frui.

Strenuus in dandum tendebat lumina munus,
Et dabat illecebris hoc duce terga suis.

Gen. 15 Hæc merces tibi magna nimis, Pater alme, re-
posta

Naturæ ridet iura, & ab ense micat.

Sap. 5. Solaris iustos, Sapiens : mercede futuri
Erigis in casus pectora fida malos. (tus,

Ier. 31. Alma Rachel, nimios prohibe pia lumina fle-
Est merces operi retribuenda tuo.

Ps. 101. Iure tuis operata vetas deperdere Virgo,
Ut merces solidum plena coronet opus.

Nonne tuos, Caluine, rubor se fundit in artus,
Quando vides operi præmia iusta bono ?

I rubor,

I rubor, & nimio pestē hanc cōfunde pudore,
 Viderit vt dignum fidere laudis opus.
Paule ades, & dignos Domini testare coronis, *2Thes. 1.*
 Quos probat in palsā clade Tonantis amor, *1.*
Tentauit Pater, inuictos variā arte probauit, *Sap. 3.*
 Inuenitque suis pectora digna bonis.
Iure sacer miti grates lupe soluis Olympo, *2Cor. 3.*
 Qui Nati socium te facit esse sui.
Hoc duce Sanctorū, venerāde vocaris in urnā, *Cōl. 1.*
 Illorumque sacro nomine dignus abis.
Iuste caue, lotamque Dei ne pollue vestem *Apoc. 3.*
 Sanguine, sit pretij sedula cura tui.
Fructus adest, gradiere stolis ornatus ab albis,
 Quem fecit niveo digna lacerna Deo.
Fac bona qui terrena fugis, nec defice recto, *Gal. 2.*
 Tempore succrescet messis amica suo.
O felix pietas ! cui stat promissio duplex ; *1.Tim. 4.*
 Vita tibi præsens, vita futura patet.
Qui suffers tentata, bono sis iure beatus ; *Iac. 1.*
 Nempe manet dignū digna corona caput.
Horum abs te sit lobe fides, cui lingua fidelis, *Iob. 1.*
 Nec fluit in temeros mens stabili ta sonos.
Vt meritō simplex recto lauderis ab usu, *Iob. 22.*
 Qui timeas superi iussa sacrata Dei.
Vt meritō Numen similem tibi perneget orbe,
 Qui stygis insultus simplicitate premas.
Szuit in armentū Sathanas, natosq; , domosq; ,
 Sauciat horrendis corpora vulneribus :
Sed Dominus dedit, absque tulit tibi sufficit ; *Orci*
 Terrificis sacer hic præualet umbo malis.

Ps. 16. Scrutatur Dauide Dei malus ardor amores,
Et Venus æthereis dat sua bella rogis,
Mox cœlis examen adest: superata rubescit,
Tendit & euictas trux Cytheræa manus.

Ambusto non regnat apex, non fomitis atri
Mica; fugit gelidas carnea flamma niues,
Ps. 17. Immaculate Deo, grauis obseruator iniqui:
Cura cui est Puras iustificare manus:

Ibid. Pergito, iustitiâ hanc Domini mēsurâ tequetur
Dotabit niueam gloria multa animam.
Retribuet tibi qui lumbos virtute reuinxit,
Quo tribuente via est immaculata tibi. (do
Hæretice hic sordes, da stercora, mēltruâ, quâ
Non maculata sacro stat via sacra viro?
Iustitias bona retribuunt, an Sidera stercus?
Nonne vides nitidas Regis adesse manus?
Musa mihi Christo dilectam concine lucem,
Luminaque à rutilo differe docta Deo.

Mat. 5 Hanc homini lucere iubet, tenebrisq; præire,
Delerat vt nigras deuia turba vias.
Augustum zelabit opus, lucemque sequetur.
Lux facit, & intactas pax sine fine niues.

Pet. 1 Nonne tibi frater fatagit, firmissima sacra
Petra Domus, certum dans pietate sonum?

Mat. 5 Nonne bonos satis esse Deo fuit? at perfectos,
Perfectoque pares nos iubet esse Patri.

Matt. 19. Consilium iuueni perfecti suggerit zui,
Si socium nudo se cupit esse Deo.

Gen 4. Dic age cur reprobi despexit dona Caini
Numen, & oblatas legit Abelis oues?

An

**An quia stercus vtrique datum? i male scurra,
tenebris**

Mergere, qui sanctū stercore mergis opus.

Hebræos lege: comperies perplurima Abeli *Heb.*

Munera, & augustam, fratre fremente fidē. *11.*

Inuenies sperata Dei bona nulla Caino,

Vt dederit miseras dextera auara nuces.

Vixit huic nō ære salus, non sindonis ymbrâ,

Sed fuit æthereis anchora fixa polis.

Si mala patrare hic potuit, nec fecit; honori est

Hinc bona, sed Domino quæ stabilita suo.

Bataue, quē te sacra vocet Scriptura requiris?

Arrige consilijs ingenium omne meis.

Arbores: in fructus sapidos in cōmoda Christo *Mat. 7*

Poma stude, Domino sis bona bacca tuo.

Sin minus: horrendū mortis feret ascia casum

Et dabit horrendo pabula sicca rogo.

Ficus es: addatur vacuæ ficulneæ frondi,

Luc 23

Nec tibi sit folio gloria vana leui.

Matt.

21.

Sin minus: optatam si quando famelicus escā,

Christe, petens, illi prandia nulla vides:

Ne fore fucato pergens maledicere ramo,

Areat æterno nil paritura die.

Et toto vt Caluine, tuas Catholica nugas

Splene Parens Natis risa der, orbe abigat:

Matthæi scrutare caput benè perlege quintū,

Binaque scrutatu posthuma iunge pari.

Inuenies vt pauper ei, laudetur vt hospes,

Mat. 5

Frater vt à fratris pace beatus eat.

Vt sit ab hostili patiens foelicior vngue,

K 5

Et re-

Et redeat lacrymis gloria sacra pijs
Vt cadat in mites cœlorum portio mentes
Vtq̃ue sit in casto corpore casta salus.

Vt magnū iunxisse suis facta inclita verbis,
Iustitiā & Scribis non micuisse parem.

cap. 6. Vt vani temnatur amans quis iustus honoris,
Sordeat & dextræ gnara sinistra manus.

Vt doceat septena Patrē bona poscere Natus,
Et ieiuna polis labra placere probet.

Vt binis hoc orbe nefas seruire magistris,
Et mammonis opes ætheris aula spuat.

Iustitiem vt, cælumq̃ue epulis præamanda dici

cap. 7. Dandaq̃ue mensuræ cœlica mensa tuæ.

Vt verbo non passa leui, sed sidera factis,
Sitq̃ue per angustam vita petenda viam.

Vt non, qui Dominū Dominū clamore fatigat
Corde neget, sacris sit saturandus agris.

Quam super hiis mihi calua feres Hollandia
glossam?

Audebis temeros ista vocare iocos?

Vlterius: Si, Christe, Patris dignaris honore,
Luce beas agnos; carcere plectis apros:

Matt. Quæ cœli, quæ causa Stygis; nisi nudus & hospes

25. Quæ, nisi lqualosus carcer, & atra fames?

Quæ, nisi quod miseris agnus subuenit? egenis
Clauserit oratas hædus avarus opes?

Quæ; nisi quod nudo hic donauit pallia tergo?
Isq̃; fuit carni bos, canis, hydra suæ? (gauit

Ibid. Causa palā est: dedit vnus aquas, alterq̃ue ne
Ille fami panem sustulit, ille dedit.

Non.

Nonne vides oculate malis, vt regna, baratrum

Fas meruisse bono, demeruisse malo est?

Nonne vides vt par adeat sententia vtrūque?

Nec minor in stellis, quā rigor in lacrymis?

Nōne vides vt dextra bonis, sic laeva malignis?

Serta parata ouibus, flagra parata lupis?

Clarius in gemino proficiscere sine Ioannes;

Vnde ouis, vnde ~~medus~~ stella, lacusq; doce.

Qui bona fecerunt, in vna lumina surgent *1016 6*

(Inquit) at in prauos ludicis ira fremer.

Dic aine, an fordes Aquilæ, sint mēstrua virtus

Nonne vides reprobis iusta, benigna bonis?

Augustine redi, binas in Iudice palmas,

In reprobis flammis,serta probisque doce.

Mandatis si quis (ait) remptisque, repulsisque; *lib. de*

Et iolā felix belluo, i curra fide

(Imo fide, quā sancte vocas sine scēnore mortē)

Est potis in validos nudus abire polos:

Quā Iudex cervice rogos, quā fronte sinistris *oper. cap. 14*

Proferet æternæ tormina dira Stygis?

Nec, Iudex æterne, fidem reprehendis iniquā; *Aug.*

Sed bonū, & omissum corripis hostis opus. *ibid.*

Sed corruptores cœlestis corripis Ignis, *1 Cor. 3*

Immitesque animæ per mala facta suæ.

Genia ades, Aurelij mihi detege stercus in auro

Et vide, an huic laudi sit tua calua fides.

Ass caluā ter mute pudor tege, cōprime frontē

Fœtidaque infami stercora mitte viro.

Infami, qui stercoribus sacram oblinat Aulam,

Virtutisque suum tollit in orbe iubar.

Infam;

Infami, qui sorde niger, qui stercore foetens
Optaret simili quemque micare luto.

Infami, cui sodomico stant Gallica dorso

Lilia barbaricis vsta libidinibus. (quam
Sed stomachū facit Hollādo, quod Pagina nus-

Sacra refert Meriti nomen inane leuis.

O mendax! ô tartarei patris inclite fili!

Discitur ex isto fabula multa loco.

Scripturas scrutare: scies vt sacra citetur

Litera, dans Meriti iusta cuique suis.

Vt bona det cuicumque locum miseratio vitæ,

Eccl. 16 **Nec linquat Meritus sidera clausa tuis.**

Quid pluribus? Calvine graui conuicte pudore

Afferis ex nostrâ scribere parte Patres.

Sed Patres nimis altè (inquit) dureque locutos

Qui dederint ficto plusquam habeat Merito.

Sic leuitas loquitur: leuitati promere virgas

Perplacer, & telo pellerè tela meo.

Parua tibi Patrum cura est. Quæ cura tuorum

Geusa mihi? fors te fallis & esse Patrem?

Nonne tuos iactat plenis Hollandia buccis

Calue libros? nūquid te colit Anglus auum?

O puer, ô nostri soboles, ô posthume sacli

O Nouioduni publice scurra fori.

Vix primas tibi tartareæ dat prima salutes

Virga Stygis; primus dat tibi iusta furor:

Vix mutat cum plebe suos Hollandia Reges,

Vix didicit Cænæ prandia macra suæ:

Vix Patrum vāsana fidem repressit auitam,

Vix obijt plagij testis, Inique, tui:

Et Pa-

Et patrem hunc Hollande vocas? cui credas
la fidat

Posteritas? fidei det cui certa fidem?

Et Patrem; cui sit potior quàm mille Parentum

Vnica vox? cunctis doctior ille scolis?

O stultos! ô barda suæ monstra auia mentis!

O idola suo quolibet ingenio!

Ad Patres, Hollande, tuis benè consule natis, *Dent.*

Maiorumque tibi viuat ab ore fides. 32.

Traditio est quàm voce iubes, scriptoque teneri *Thes.*

Paule, necans Calui somnia stulta noui. 2.

Vnus es, Angustine Pater: cui mansio summi

Multa Patris *Meriti* fertur aperta bonis.

Fortior est, inquit, Paulo Petrus; Anna Ioâne *Tract.*

Iustior; is Titio simplicitate præit. 67. *in*

Maior huic Salomonis inest sapientia: vitâ *locum.*

Sanctior est cunctis vna MARIA viris

Non refert: superis est māsio plurima regnis, *Ioë 14*

Est & in immensâ multa corona domo.

Non refert; superâ non excludetur ab aulâ *Aug. ib*

Quilibet; est *Meriti* mansio quæque suis.

Sit finis nunc Geusiacos lacerare boatus *Ronsieu*

Mens auet vt spissis nuntia dent tenebris. *ad Arc.*

Ac primum. Procul à sensu Scriptura citatur *gta.*

Sacra suo; ludis voce, sed arte carēs.

Inspice quos scurras doceat Scriptura scelestos *Ad 1.*

Nulla quibus *Meriti* gutta, bonique fluat.

Comperies, sit vt insipiens, cui corde putatur

Esse polo nullus vel regere ima Deus.

Comperies batauos vt vaticinetur ad agros,

Liberté

Libertinus vbi ferta, Denique negat.

Comperies vt de te vno Scriptura loquatur,

Cui prior æterno est mēs, cerebrūque Deo.

Ad 2. Cū Paulo David acta timer, flagra ludicis hor-
Mādat & in mites cor animāq; manus. (ret
Occultum timet ille malum, timet as alienū,
Quod quamuis alius perpetret, ipse luis.

Ad 3. Personam loqueris sentate Isaia malorum,
Legis & incusas nuda elementa tuæ.
Legis, in admissas nequientis surgere culpas,
Quam per nascendi vulnera quina Dei.

Ad 4. Arbor es errantis doctor, Caluine, fufurri,
Qui iacis in stupidum femina falsa pecus.
Semina, quæ tosto suaferunt lilia dorso;
Quæ tibi vt exitium; sic batavisque ferent.
Te Christus, reprobatoq; tuos, fallarie, fructus,
Mittit & æternis teque tuosque rogis.
Heic foetus lata praua malos, heic foeda luctis
Stercora mansuetā non remouenda manu.

Ad 5. Corruptā de carne tibi sit, Bataue, sensus
Cōmodus, & cunctos non premat ille viros
Aut patiare sacrum mentiri hic Pneuma Noë-
mum,

Quod placitum hīc Superis à pietate canit.

Ad 6. Nos emit Saluantis amor, nos sacra redemit

6 7. Passio, mundauit fusus amore cruor.

1 Pet. 2 Quis dubitet? crucis exemplum, vestigia Passi-
Censeo Christigenis esse imitanda pijs.
Censeo quæ Christi desunt implenda cruori,
Et data vulneribus pharmaca iungo meis.

Ebibō

Edibo dilectæ medicamina cocta saluti,

Itque comes lacrymis lacryma nostra Dei.

Quæ voluit mandata mihi seruata: quousque *Matt. 1*

Per licet ingenium, per animamque sequor. *22.*

Et carpes, Hollâde, sacri sacra dogmata Libri?

Non legis in Paulo talia? nonne Petro?

Me Domini seruum, telluris inutile pondus *Ad 8:*

Gratulor, Auctori fungû, atomumque meo.

Sed seruû tamê, in Domini qui totus honores

Efferor, & laudis præmia spero mei.

Cômêdat Scriptura humiles, cômêdat amores

Regna det vt famulis Numen inutilibus.

Venundor gratis, alme Deus, mihi gratia præ- *Ad 9.*

stò est,

Argento redimor non, pie Christe, meo. *Isa. 52*

Sed quia iustisequis promittis præmia seruis;

Hinc bona munifici credo videre Dei. *Pf. 26.*

Et bona; quæis impar fateor cû vulnere tēpus, *Ad 10.*

Et superat passas gloria danda cruces.

Sed nimix hoc pietatis opus; cômendat amorē

Numinis, & magni brachia magna Dei.

Commendat seruire Deo, seruire benigno,

Qui reddat fluxo præmia sūma malo. (quo

Lustus abit, succedit honos, honor integer

Totaque finitum gloria claudit opus.

Hæc bonitas tua, Christe, mei est; qui in pau- *Matt. 23.*

ca fidelem

Dignaris tantis lætificasse bonis. (quando

Improbilas hæc, Geusa, tua est; qui falsa se-

plectendum æterno te gemis exitio.

Si fa-

Si sapis, Hæretice ; in nostros transi impiger
 agros,
 Et Sponsum rosæ te face in orbe Crucis. ●
 Euehet in summi *Meritum* te regna Tonantis,
 Et Calvinistis sidera clausa dabit.

Leetori Candido.

AD intelligentiam sequentis Poematis aduertat pius
 Lector: quod quoties S. Scriptura de duobus tantum
 locis post hanc vitam restantibus loquitur: intelligen-
 dam esse de extremis, non autem aliquo intermedio. quod sci-
 licet homini æternaliter supersit pro meritis gaudendum in
 cælo, aut pro demeritis ardendum in inferno. Ac proinde ni-
 hil contra Purgatorij, loci intermedij. & certo tempore fini-
 endi, quod mille alijs locis clarissime adstruit, nititur verita-
 tem Quod contra modernas hæreses egregie notandum. Et
 sic intellige Auctorem Hypognost. apud S. August. lib. 5. dum
 dicit: Tertium locum penitus ignoro &c. Intellige præter cæ-
 lum aut infernum.

Si quis

Si quis superædificat super Fundamentum
 hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos,
 ligna, fœnum, stipulam: vniuscuiusque
 opus manifestum erit: dies enim Domi-
 ni declarabit quia in Igne reuelabitur;
 & vniuscuiusque opus quale sit Ignis
 probabit. Si cuius opus manserit quod
 superædificauit: mercedem accipiet.
 Si cuius opus arserit, detrimentum pa-
 tietur: ipse autem saluus erit, sic tamen
 quasi per ignem. 1. Cor. 3.

Contra nostri temporis hæreticos.

Cantharus assiduo Luthero creber in vsu
 Exitit, & sapido mensa referta mero.
 Vineæ Saxonica pernox habitabat in ossa,
 Magna saburrato flumina ventre dabat.
 Hinc mare tam vastum diffusa vrina creauit,
 Et bona Purgantes stinxerit vnda rogos.
 Vidit & effectum Calvinus ritè probauit,
 Hinc negat ancipites vrere corda focos.
 Néue putes calua mentis paradoxa: sacratio
 Comprobat euersos Codice stare rogos.
 Candida Purgantes nescit Scriptura caminos,
 Quando docet nullum dogmata ficta caput.
 Dextera nota illi est, pariter stat nota sinistra,
 Nulla sacris scitur tertia palma Libris.

Argta
hæret.

Mart.
23.

L

Pandit

Pandit amor cælos, stygios parit ira furores,
Ludit ouis stellis, hædus in igne gemit.

Mar. ult. Ite pigro virgas, iusto parat astra Venite,
Perfidiam remanent damna, salusque fidem.

Luc 26 Lazarus in gremio solatur, auarus auerno
Termina ab epoto dat sitibunda mero.

Job 5. Heruidus in vitam surgit, dat morte ruinam
Iudicioque malum vindice flagra luit.

Dic quâ parte Tonans expurget, quando duabus
Constat ei plures non superesse manus?

Eccl. 11 Si cecidit ad Boream, si labitur arbor ad Austrum;
Permanet, & motus abnegat illa novos.

Eluit admixtas vitæ hac mors pallida culpas,
Nec tenues atomos altera vita manet.

Hoc sale purganti Calvinus tui in igne,
Nec cadere in manes vult ea tela probas.

Argta. Sed doctrina tibi Catholica, Geusa, repugnat,
Cathol. Quæ Domini hos verbis eruit esse locos.

Fortè tuus pecus Hollandum pernobile mammis
Album obit? an vafro quivis ab orbe puer?
Sordida non tenui vestigia pulvere? noxa
Nulla levis verbi forte patrata manet?

Matt. 12. Et tamen exactum persolunt otia pensum,
Nec levis in iusto risu inultus abit.

Pro. 24 Septenòsne fugit periusta Hollandia lapsus?
Forsthan hos casus Belgica sola luit?

Apoc. 21. Forte tua in niueas penetrant mendacia sedes,
Clausæ quibus cæli limina Diue canis?

Eph. 5. Non maculosa iacet speciosi Sponsa Tonantis,
Isa. 38. Frontis ei vitiat ruga nec vna decus.

Qua veſcit in ſuperos nitida eſt, eſt ſancta triumphos *Apoſt.*
Semita polluto non penetranda pedi. *21.*

Immo nihil ſpurcum roſeas intrabit in arces,
Nil de contracto pulvere, ſorde nihil.

Et quoties tamen incautos mors anxia tollit,
Noxa quibus levis eſt, & veniale malum?

Noxa Dei aeterno minimè pleſtenda furore,
Quando luunt rigidas crimina ſola manus.

O quoties! dum præcipiti caro preſſa catharro,
Claudit furtivum ſtansue, cubansue diem.

O quoties! dum nocturnas mucrone per umbras
Stringitur hoſteli per ſua corda manu.

O quoties! dum qua turris præcelſa Siloë *Luc. 13*
Labiſur in temeros præcipitata viros.

O quoties! dum mille mea ſunt noxia vita,
Et tegit inueſtem fictilis vna animam.

Fictilis, ad ſolum medio tollenda calorem;
Fictilis ad ſolam diſſoluenda febrim.

Compoſitus vili ſubito ſit pulvere pulvis, *Gen. 30*
Et cinis in cineres, prodijt vnde, redit.

O mala conditio! ſœnum caro, gloria ſlos eſt, *Iſa. 40*
Robur aqua, bellum vita, figura nihil. *Iok. 7.*

Ergo mihi talem veniali crimine ſœdum
Pone repentino tolliet orbe malo.

Quonã animã banc vis Geuſa loco? nõ æthere, nec orcos
Nam niſi purgatus hoc capit; ille malos.

Nec malus hic, nec purus adest: nec dignus æverno eſt;
Ergo nec eſt dignus, ſorde manente, polo.

Hinc medium mihi Geuſa locum noluque, veluque
Annue, qui purget crimina, ſœda laſcet.

*Ps 65. Et medium qui purget aqua, qui torquent igne,
Dotet ut oprato torta refrigerio.*

*Hebr. 4. Hinc fieri à miti vitij purgamina Christo,
Hocq, loci albari crimina Paule doces.*

*Isa. 4. Iudicij viget hoc, ardenti spiritus igne,
Abluat ut reliquum corpore Sponsa lutum.*

*Ma- Fullonum his sacra herba loci, conflatili auro
lach. 3. Ignis adest, utatq, flamma, Leuita, tuus.*

*ibid. Colabit tenax remanentia vulnera cribro,
Argentoq,ue is hoc igne redibit honos.*

*lib. 20. Nonne recensitis, Pater Augustine, Prophetis
do Cin. Purgantes crebo colligis esse locos?*

*cap. 45. Viderat augusta reueratum sede volumen
Apro. 5. Aquila, mox falsis lumina misit aquis.*

*Dignus erat cœlu, terrâ, non vnus Averno
Soluere conclusi vincula stricta libri.*

*Dic, palpe; nisi Dite probos residere iuânes
Crederes; an fieret mentio Ditis ei?*

*Nil opus indignos Ciniflonum dicier vngues,
Quis pateat clausi pagina sacra libri.*

*Phil. 2. Dulcisono aligerumq, hominumq, in nomine Iesu
Atque infernorum flectitur omne genu.*

*Disseret, num tanto Dominum dignatur amore
Styx mala; ut hoc nomen mente, genuq, colat?*

*Non potius nomen stygus hoc deuouet vndu,
Horrida blasphemâ sulphura voce vomens?*

1. Cor. Baptismos memorans casis pro luce cruentos

25. Paule, probas venia morte abeunte locum.

Eccles. Sin minus hoc: circumpositas, sacrate, sepulchris

30. Cur epulas laudas, asimilasq,ue bonis?

CH

Cur facis imperium nato de pane sepulcri,
Et cupis hoc lautas stare, Tobia, dapes?
Cur statuis solis iustorum has stare sepulcris?
Nōne quia à reprobis auxilium omne pili est?
Cur reuulsi vesi hi peccantium corpora ferclis,
Ni quia prauorum stant sine mole preces?
Cur? nisi quod passi speras suffragia ventris?
Nōne det ut quoque dux? ut faciatq; facis?
Ut facias inopes defuncto viuus amicos?
Nōne ut ei, dum fors deficit, astra parent?
Prouida ni foret hac Animarum cura salutis:
Nōne meros velles talia fercla iocos?
Iudicium Regis sceptrum, diadema coronat,
Nec leuis in multo crimine poena places.
Ibitur in flammis, algens transibitur vnda,
Qua refrigerio pectora totta beent,
Natorum virgis, inuiset verberare culpas
Numen; erant factis iusta flagella malis;
Delicto par plaqa suo procedet: amori
Disponet rutilum virga paterna decus.
Carcer adest, commissa luit, summamq; quadrantem
Eluit, & mittit tergora versa polis.
Iudicium Domini sacrata palatia poscunt,
Atque Dei prodit iusta gehenna domo.
Hinc tibi prospectum est, humeris, benè consulis auro,
Quando tibi cunctum, lobe, timetur opus.
Et merito: dum delicto non parcitur vlli,
Plectitur at iusto vel leuis ira Deo.
Hinc quoque presenti catius, astutusque dolore es,
Dum mundo potior quam tibi Dite dolor.

Tob. 4.

ibid.

ibid.

Pf. 98.

Pf. 65.

Pf. 82.

Deut.

25

Pf. 22.

Mat. 5

1 Pet. 4

Iob. 5.

ibid.

Mat. 9

Iob. 10

- Gen 4. Flammew, Ambrosi, Paradysi anitor ensis,
 Ambr. Efficat excubys anxia corda suis.
 serm. Sordidula intacti suspecta dat atria cœli,
 20. in Nec nisi per gladios regna patere Dei.
 Ps. 118 Perge faber, neu ligna tua, neu scena tabernæ
 2 Cor. 3 Congere: quin gemmis aurea tecta tege.
 Ibid. Igne vigent aurum, parius, sapphirus inultra,
 Exerit in stipulam robora flamma leuem,
 Ibid. Spes tamen est saxo tenui, lignoque porosa,
 Quando redit viuo hic saluus ab igne faber.
 2. mac. Clepserat idoli varius donaria miles,
 12. Fecerat & legi pectora versa sua.
 Dent 7 Vidit, & irato raptores fulmine plexit
 Numen, auens hosti corda necata suo.
 Ibid. Ingemuit, casisque pio subuenit amore
 Sacrificâ ludas crimina carne leuans.
 Matt. Ignaro sceleris veniam Matthæ recludis,
 12. Prafracto venia spem, pie Christe, meris.
 Ibid. Blasphemos præsens sæclum non diluet ausus,
 Eiuroque negant sæcla futura manus,
 Nónne, proterue, fidem clamat Scriptura peremptam,
 Purgantiq̃ue parit dogmata clara loci?
 Qua tibi frons? quam contuso stant lumina vultu
 Cæca tibi, vt tanto cæcus in igne fluas?
 Si superest demptâ culparum gratia vitâ,
 Nónne mihi causâ Calue superbe cadis?
 Ps. 65. Si petit æthereos peccator ab igne triumphos,
 Nónne triumphantem hoc, fursur, ab igne putes?
 Si venia à meso vitarum stamine restat,
 Quo velis hanc fieri, Vipera saua, locor

Anne

Anne polo? solidum cui nil nisi cernitur aurum,
Nulla cui macula guttula, mica leuis?
Anne styget horrori cuius non portus amoris
Nulla cui tenuis gutta, bonique datur?
Ergo tibi carcer placeat, Caluine, secundus,
Cui bona spes, Graco teste, saluque patet.
Ignem in magno fluuius, Vasane, timore
Sit tibi, qui pedibus profluit vsque Dei.
Per fluuuium hunc expurgantes intelligis ignes,
Augustine, nigri tormina iusta mali.
Ignem probanda canis delicta Hieronyme; mixtam
Iudicii atrocem vis bonitate manum.
Non lacrymis; manes precibus vis Magne iuari,
Extinguiq; hilari dura flagella stipe.
Defuncto Sacrificium Cypriane negasti,
Qui dederit Clero munia vana tuo.
Scribitur expresse Purgans tibi flamma Basilj,
Qua cruciet lento corpora pigra rogo.
Gregorio durum è vitâ hac in Numinis Æther
Scandere ab intactis scribitur esse focus.
Quanta tibi defunctorum Augustine, Ioannes,
Cura fuit? scriptis monstrat vterque libris.
Atque libris, quos De curâ post fata gerendâ,
Et Purgandorum conditione vocant.
Quò cura hac Caluine tibi; si pœna vacat? si
Dormit in extremum mensque, caroq; diem?
Quo cura hac, si vel cœlo, vel mortuus orco?
Danda sit eternis cura vel vna loci?
O rabies! tantis Patrum non credere votis,
Atque vsum Matris ludificare sua.

Apoc.

21.

Luc 18

Orig.

hom. 6

in Exo

6. 8. in

seruit.

lib. 50,

hom.

hom 16

super

Isa.

Cbrysf.

hom.

41. in

t. ad Co

lib. 1.

epist. 9.

in cap.

9. Isa.

Myss. in

or. pro

mort.

O furor! in tantâ Scriptura fallere luce,
Nec velle, aut veri posse videre iubar.

Bern. Sanctorum viros precibus, quater impie, fraudas:

serm. Manibus Ecclesia sic quoque tolle preces.

66. in Cant. In cunctorum hominum Christum proscribe cateruâ,

Ibid. Desunctoque tibi par quoque viuus eat.

Audijt in similes fallax Aërius ausus,

Purgantis tenuens torrida castra loci.

her. 52 Hæreticum hunc proprij, Pater Augustine, fateris

tom. 6. Dogmati auctorem, consilyque noui.

lib. 1. Ethnice, sacrata mastix insane Parentis,

Mast. Quo te Christigeni veris adesse loco?

18. Quo? ter vt Hæreticum, Erronem displodimus omnes,

et Iou 1 Indignum pecudis pelle, Geraque vale.

Quo? cui stat reprobos Erebo reuocare furores,

Et facis Æsopi dogmata sancta sales.

Dogmata veridico toties repetita Magistro,

Tanctorumque vsu lecta, probata Patrum.

Ronsio Quid superest? nostra dedimus firmamina mentis:

ad arg. Nunc vmbone placet pellere tela meo.

baret. Scripturas allegauit iamiam octo viginti,

Quattuor è grecis, tot latysque Patres.

Et lubet insano mentiri, Geusa, cerebro

Scriptura textus non superesse mihi?

Sed quia veraci nescis imponere nodo,

Respondet solidis friuola canda loci.

Ad 2.3 Quod reliqui est: vix responso dignabimur vno,

4. Ec. Cum pereat telis Hæresiarcha suis.

Iou 5. Disce Procax, non Scripturas, sed promere sensum

Scrutariisque sacri Mystica sensa logi.

Cum;

Cumque tibi sensu genuini norma patebit,
 Æthiopi albando te studuisse scies.
Ergo: quod in dextrâ ludu, quod Gensâ sinistrâ,
 Quodque hado quod oue est; Ite, Venite tibi:
 Explicat extremos hominum sacra Pagina fines,
 Et ponit meritis pramia bina suis.
Opprobrium prauis, laudes dat fidere iustis,
 Signat & aeterno pramia stare die.
Hocce quid ad nostras tenni pro tempore pœnas,
 Quas liquet extremo deperisse die?
Lazarus ascendit, descendit Auarus: virique
 Permanet immotus sorte, dieque locus.
 Quem videas à mundi obitu purgarier, igne?
 Dirutus, expunctus, euacuat us eris.
Transitibus tantum seruit, venialia purgat,
 Fitque viatori dulcis in astra via.
Ergo, viatorum viatet dum nullus: inani
 Staret iners, vacuus crimine, sine locus.
Hoc est quod Lucâ resonat: quod in Augustino
 Miraris tanto, Calue, supercilio.
Hoc miserum docet Ite; sonat perdulce Venite,
 Nec tangunt puncto termina parua leui.
Hoc notat infelix Boreas, hoc fertilis Austro,
 Quæis inuersa Arbor lumine capta manet.
Mors grauis antiquas infligit originis iras,
 Restat in actio pœna secunda malo.
Furta minuta, leues plectit Purgatio risus,
 Quæque homo non lacrymis eluit orbe suis.
Communis mors prima homini cuicumque: sed isto
 Quodlibet à merito plectitur igne malum.

Ps. 65.

Author
 hypog-
 nost.
 apud S.
 Aug.
 lib. 5.
 Eccl. 12
 1. hom.
 Ad 10.

Si perfecta tuas lauit contritio sordes:

Nulla animam albabunt tormina; certa metes.

obtio. Si fors obijcias veniam post fata negari,

Febr. 6 Nec remanere malis vlla remissa viris:

1. 10is Est ita: sed tali veniam Scriptura recusat,

3 Cui metis extinctam crimine mors animam.

Qui petit aeternas directo tramite flammis,

Quas dat mortali iusta sinistra malo.

Confiteor; fors ista tua est, Caluise, scelestos

Plena cui claudit crimine vita dies.

Nulla tuos, Blaspheme, manet Purgatio manes,

Quos mala perfidia culpa, furorq, necant.;

Nulla; sed aeternis totus demergeris vndis,

Vt subeant risum fletus, amara bonum.

Hac frui amas? Fidibus scapulas obuerte; serenam,

Quam Charis informet viua, teneto fidem.

Vita fide viuet, veniales flamma reatus

Tollet, & Haereticis sidera clausa dabit.

In Ec

*In Ecclesiâ Catholicâ (ut omittam sincerissimam
Sapientiam &c.) multa sunt alia quæ in eius
gremio me iustissimè teneant. Tenet consen-
sus populorum atq; gentium, charitate aucta,
vetustate firmata; Tenet ab ipsâ sede Petri,
cui pascendas oves Dominus commendauit,
usque ad præsentem Episcopum, successio Sa-
cerdotum; tenet postremo ipsum Catholica
nomen &c. Ista ergo tot & tanta Christiani
nominis charissima vincula rectè hominem
tenent credentem in Catholicâ Ecclesiâ. Apud
vos autem (loquitur Manichæis hæreticis)
ubi nihil horum est quod me inuitet ac te-
neat; sola personat veritatis pollicitatio &c.*

Ita S. Aug. epist. Fundamenti cap. 7.

Quas, magnè Basili, temporis ploras tui
Confusiones, mentium dementias;
Et quos diebus Hæresis luctus tuis
Lacrymante vultu peperit, his orbem obruit,
Et tristiore perculit terras malo:
His in gemitibus sæculum nostras natat,
Animamque victa tædio infœlix agit.
Est crimen, inquit, ab hæresi quod sæuiter
Punitur vnum, lora quod solum luit.
Traditio reus est, illa iure cedere,
Illa exulare patrio debet solo.

*S. Bas.
epist 17*

Non

Non temporales hostis impugnat gradus;
Non propter aurum, propter excelsi decus
Sublime honoris, propter argentum furita

Ibid. Sed est paterna hæreditas, thesaurus est
Communis orbi, sana Belgarum fides,
Traditio sacra est; dimicare, insurgere,
Et itare in armis hæreses contra iubet.

Ibid. Precationum clausa lacrymatur domus,
Altare nudum Numinus cultu vacat,
Doctrina cœli cessat, est panegyres
Videre nullas, corda nocturnis nihil
Recreantur abs hymnodijs, fidelium
Cessat beata mentium exultatio;
Quando Synaxim vnicâ in fide, in domo,
In charitate, in vinculo pacis sacram
Communicantes rore gaudebant poli,
Et *Angelorum* mente velcentes *Cibo*
Integriori, in conscientia bonâ,
Et germinante Virgines pasti *Scyphe*
A leptiformi dona capiebant Deo,
Hæc Anglicans, lector, hæc Hollandicis
Oborta terris gemimus: his Vates sacer,
His Pastor oris, Præsul, his Episcopus,
His Præco solidæ veritatis exulat.

Panem requirunt paruuli, *Cibum* petunt
Vitæ feracem: feruidos sitis premit,
Sitis Dominici fructuosa *Sanguinis*:

Crem. 4 Et fractor, & largitor afflictis abest.
Hæret palato lingua lactentis, sitim
Sufferre nescit, ardor arentem necat.

Locus

Locus salutis destinatus, gratiæ
Aptus rogandæ sternit immundis viam
Corporis, adusti, tabaci & inſitoribus.
Quæ virtuoſas cathedra ſuadebat vias,
Spirabat alti ſedulas laudes Dei:
Nil niſi ſuſurros prædicat, nihil niſi
Detractiones, quæ (honoratas licet)
Laceret, cruentet Præſulum, & Cleri vias.
Franguntur aræ, Eccleſijs *Myſterium*
Exterminatur inclitum; frangi cruces,
Flammis vorari Cœlicorum imâgines
Licet videre; luſtiorum corpora
Agri in cloacas, proijci in mare caſpium;
Et cuncta ſacro Roma quæ ducit loco,
His ac anilès cernimus ſperni iocos.
O impiorum facinus! ô furum ſcelus!
O ſæuiores ſacrilegi Ditis manus!
O perduelles, impij ô proles Patris!
Vnde hic abuſus? Vnde flagitium hoc atrox?
Hoc vnde crimen? vnde? de *Muri* venit
Neglectiõne, de profundo ſomnio,
Dum peſtilenti ſemine obſcuri tuos
Cæcatus agros; dum profanis cordibus
Cœli volucres dogma rapuerunt pium.
Sic diſſipare filiz *Murum* Sion,
Vt Vrbe prædas ageret in captâ ſuas,
Tentauit uſque ſæuus Acherontis Leo.
Tentauit, hiſquæ proſus oris eruit.
Tentauit, hoc at Belgio ventum tulit,
Vrbiquæ præualere fuit huic nefas,

Matt.

13.

Luc. 11.

Tren. 2.

OVm

O Urbem ab altis turribus fortissimam
IESV, & MARIA! munit hanc Natus domum

Pf. 126 Custodiendo: Munit hanc urbem Parens
Natum precando; voce profligat leui
Ferocientes in tuam fidem Hæreses,
Et validiore cohibet insanas manu.
Sed dissipato, Belgium, hoc *Muro* tibi;
Exterminatis (aio) *Traditionibus*
Quid cogitandum? quid? minarum fulmina,
Infausta bella, sempiternam dirutâ
Fide ruinam. Quid? dierum pessimos
Dies videbis. Plurimi surgent tibi

Matt. Hinc Antichristi; sævient inde Inferi,

24. Et præualere mœnibus tandem tuis

Matt. Nitentur vltro. Fulgidam missam dabunt

16. Sine fronte *Missam*: paruulis *Panem* auferent,
Tren. 4 *Panem* Angelorum, tristibus solatium,

Pf. 77. Hæreditatem filijs, dotem toro,

Pf. 15. Pignus futuri mentibus iustis boni;

Tollent redempto cœlicum Regem gregi,
Vnctumque pellent Sede Proregem suâ.

Sic, Geusa, factum vidimus, sic hoc modò

Fieri dolemus. Crescit indomitis furor

Rabiesq; monstris; viribus *Murum* hunc novis

Demoliuntur. Stemus aduersum viri,

Stemus gigantes alteri, simus boni

Hoc protegendo semper in *Muro* canes:

Dum stabit, vrbi nullus est nostræ timor.

Eph. 2. Et cur timeret? nititur Christo *Petrâ*,

Apostolorum clauibus, verbo *Dei*,

Et vç

Et veritatis columen, ac fundamen est.

1. *Tim*

Et cur timeret? gentium paret Duci,

3.

Electionis dat ratam Vasi fidem,

Cum dicta tam, quàm scripta Tradentis tenet.

2. *Thef*

Et cur timeret? mille myriades Patrum,

2.

**Habet & Auorum, qui profuso sanguine
Sereniorem hanc, Belga, signarunt fidem.**

Pf. 43.

Hanc nuntiauit prolibus Pater suis,

Et aure propriâ natus inflatam bibit.

Si bella fidei suscitât tumens luis

Tibi fidebus Hæresis, Catholicam

Si fascinatis ominatur pellere,

Si pestilentem venditare sensibus

Professionem: sustine, missum face

Animo timorem, totam in auxilium voca

Antiquitatem: Principes, Reges, Duces,

Comites, Monarchas, regna, mundi lunites,

Quos veritatis perculit nostræ sonus,

Et in vnitatem dogmatis coërcuit;

Inclama in arma, viribus vires rege,

His temporales præliare in hæreses,

In singularis dogma prauum sæculi,

In angulum orbis. Mille pro nouo tibi

Patres iuueneco senties, pro perfido

Sacros Ioanne Præsules, auos, anus,

Duces, Monarchas, Principes, Prouincias.

Si iustioris vsus est arbitrij:

Sperne hos nouellos, hos prioris calcei

Fragiles Magistros. Consule Hipponis iubar,

Tertullianum, Cyprianum, Origenem,

Chrys

Chryſoſtomumque, pete Arcopagi decus;
Magnū Gregorium, Firmianum, Hieronymū,
Ambroſium, Oſorium. Nazianzenum Patrem,
Conſule Baſilium, Caſſianum, Hilarium,
Primum Leonem, Proſperum, Athanaſium,
Ephrem, Irenæum, Soſomenum, Prudentium,
Alioſque mille voce concordēs pari.

Deut. Interrogatis ſat dabit Pater tuis,

31. Et veritatem Maior intactam dabit.

Pro. 12. Antiquiores terminos ſcriptos tibi
Conare præterire nunquam, Belgium,
Patribus relictos ſæculo à longo tuis.

Zech. 8. Narrationem mente Seniorum tene,
Nec ab hac ad vnum perge dumtaxat pedem.

Jer. 6. Audi Prophetam, dum vias tuas ſuper
Te ſtare mandat, ſemitis intendere,
Antiquiores noſcere, in ſtratis pio
Paſſu ambulare, priſtinos calles ſequi,
Animæ quietem ſi voues veram tuæ.

Hebr. Sin: fluctuantis æmulum te paruuli
13. Scriptura ridet, dogmatum vento leui
Circumferendum; forma quæis diſpar fiet.
Sin: diſſecandum re peregrinis docet
Variſque monſtris, aurem quæis ſit caput,
Pedes lutoli, ferreum pectus, femur
Fictile, ab inani cernuum cunctis bono,
O veritatem! fare qui Prouincias
Habitas rebelles; vnde diſſectæ tuis
Tot, tamque Sectæ plurimæ? pronuntia
Quæ fiat, vt cum cenſet hanc pater fidem;

Reclat

Reclamet vxor? damnet vtrius soror?
 Erroris omnes arguat Natus? suam
 Horum propter dogmati famula domus?
 Quot suntque capita, sint tot his terris fides?
 Cur? paruulorum more stulti fluctuant,
 Et arundineto ventus hoc leui furit,
 Vt in has in illas flectat instabiles vias.
 Cur? cogitatis leuiter affixi suis,
 Et vanioris gloriæ tacti stylo
 Se doctiores, iustiores, omnibus
 Capaciores autumant; nulli fidem
 Fidei reponunt, seque sapientes sibi
 Imaginantes; stultiores, deuij
 Idolum adorant ingeni quiuus suum.
 Cur? nulla fatuis norma, nulla regula;
 Modusque nullus. Legitur à clauis Dei,
 Anibusque verbum, legitur à iuueniculis,
 Nautis, subulcis, bauiis, sardonibus:
 Et legere quisque quod potest; hoc & potest
 Sibi explicare, desuper glossas dare
 Extemporales, prædicare, hoc & super
 Comenta facere, facere discursus super
 Sublimiores, & sapore ab indito
 Hoc esse scire ipsissimum verbum Dei.
 O me misellum Flandrico Natum solo!
 Cui tantum ab æuo contigit nunquam boni,
 Nec dabitur vnquam; quando Belgas Spiritus
 Deserit, at almos batavos illuminat.
 O si batavicis Numini me nascier
 Placuisse oris! magnus à cunabulis

Rom. 8

ironia

M

Doctor

Doctor fuisset; non fuisset vsus hic
 Tot lectionum, tot scholarum & artium
 Ut ad sacratos sternerem viam logos:
 Nunc explicarem, nunc aperte noicerem,
 Libasse primis horror hic est quæ labris.
 Ardelio, lumen percipis? ioci scopum
 Non experiris? facere risorem iuuat,
 Ridente quando vera sæpe dicier
 Nihil repugnat. Esse sic omnis probat,
 Qui turbulentum hunc viderit, peragrauerit
 Discretus orbem; verba qui fanaticis
 Aliquando dederit, scandalo saluo, viris.
 Contrà; fidelis Belgij statum inspicie,
 Fidem intuere, examina festos dies,
 Ieiuniorum tempus, horarum modum,
 Templorum honores, rituum solennia:
 Eadem Polonis cuncta, Germanis, Scotis,
 Francis, Hibernis, Italis, Chinenſibus,
 Videbis Indis; orbe nec toto est dari
 Vel Christianum, cuius in puncto vnico
 A Christianis sancta dissideat fides.

Officia
 Pontifi-
 cis Ro-
 mani
 in Ec-
 clesia
 Catho-
 lica.

Vis nosse causam? corpus est, habet Caput,
 Habet monarcham qui regat, qui corrigit,
 Et in ordinatas dirigat gregem vias.
 Est Pastor; elcas visitat, sanas suis
 Ouib; relinquit, saucias prato mouet.
 Oeconomus est; seruariet pacem iubet,
 Dissidia tollit, dirigit gressu pari
 Commissum ouile, charitatis vinculo
 Obstringit omnes, muniorum diuidit

Fre

Fratribus honores, & regendi pluribus
 Dat portiones Corporis, v. olli placet.
 Ianitor Olympi est, clauibus domum regit,
 Quas à supremo rector accepit Deo. *Matt. 16.*
 Clauam sinistrâ sustinet, si forte quem
 Contentiosum, subdolum, pacis domus
 Et vnitatis sit reum scissæ dari:
 Hunc arbitretur, increpet, verbis, flagro
 In vnitatē redigat, à cœpto auocet:
 Aut monita nihili, flagra ducentem pili
 Vt publicanū, vt æthnicum. vt membrū putre *Matt. 18.*
 Ab vniuerso prorsus excludat grege.
 Est Architectus; regulam fidei fouet,
 Normamq; morum: tempore hæc certo vetat,
 Vult ista fieri, poscit vt caulæ salus.
 Est Imperator; iure subiectos regit,
 Et iure scripto sæculis à pluribus
 A laureatis vitâ & ingenio viris.
 Nauarchus est; Saluantis obseruat ratem.
 O Nautis! altam hæc tendit in portum, sacros *Allegoria.*
 Fauentē vento velo aperto adit polos.
 Tu, Christe, velum es; cuius adiuti manu
 A valle montes nauigamus in sacros.
 Tu, Pneuma Patris. ventus es qui præuenis
 Infirmiores, gratiâ in ferta adiuuas.
 Vbi quoque funes? nauticus malus tibi?
 Scriptura funes sacra dat, restes facit
 Quis vni-trinum noscimus perquirimus,
 Quis prædicamus gloriæ fructu Deum.
 Tu malus es, *Traditio*, tu quæ sustines

Variosque funes ordine infracto regis;
In alta velum tollis, exponis libros
Subtiliores, portui ratem ingeris,
Et tutiorem sternis in cœlos viam.
Dum *Malus* exstat; funibus superest vigor
Funis resecto seruit at *Malo* ad nihil.
Sic bataue scripti proderunt nihil libri,
Nisi valdiore hos *Traditio* regat manu.
Vin plura bataue? credo nunc certum tibi
Sit murmur vnde sedibus tantum tuis,
Et vnde nostrum tanta pax beet gregem.

- 1. Cor. Quid ni bearet? laude Paulinâ scater**
11. Dum tradita sui voce, vitâ suscipit
Præcepta Patris, iussa dum constans colit.
Act. 11 Quid ni bearet? prædicanti Apostolo
(Dum ciuitatum transit infessus domos,
Et Apostolorum dogma seruari iubet)
Sereniorem protinus morem gerit
Quid ni bearet? Prædicata posteris,
Mar. Non scripta Christus imperat; cunctis suos
16. Disseminari vult creaturis logos;
Et Apostolorum verba, non calamos iubet.
Pf 18. Paret Magistro quisque, terrarum ultimos
Fines penetrant, gentibus sacram intimant
Pf. 125 Cum melle legem plurimâ; mittunt suum
1 Cor. 3 Mœrore semen; fratre fœtas arbores
Rigante plantant; dat suam plantis Deus
Accretionem, fit vago Christi palam
Doctrina mundo, cessat errantum dolus;
Et Apostolorum vocis abs oraculo

Viuen.

Viuente stratus exulat,, nigros petit
Erepfit vnde tartari furor lacus.
Parent Magistro quisque, cum bonos nisi
Ex candidato Spiritus Collegio
Ad scriptiones eligit sacras viros;
St vt Ioanni peruigil Leui comes.
Quas Consuetu det sacrata Ritibus
Scriptura laudes Muſa titubantes doce.
Da Chriſte robur; conſulit Vates tuis
Diſcretus actis, ſcripta quæ nuſquam arbiter
Probat Ioannes; capere ſcribendos negat
Inſtabiliorem protinus mundum libros.
Siſ Paule præſto; diſpoſita veniens doce,
Abſens Corinthis ſcribere negas quæ tuis.
Feſtum putatus excolit Pater diem,
Colit & **M**ARIA; quando duodenni ſacrum
Comites Puello ſupplices templum petunt.
Pro liberando iure *Conſuetudinem,*
Pilate, Chriſto prædicas, operam facis
Vt innocentem Paſcha tueatur Deum.
Aſſequere legis Virgo *Conſuetudinem,*
Si quando purum pura Mater Filium
Sacrans Tonanti turturum diues pare,
Hos altiori victimam ſiſtis Polo.
It aſſuetus montis in iugum Deus,
Et hic ſuperno deſtinat preces Patri
Vt præuium ouibus linquat exemplum ſuis.
Si quando ſanctum mulier extemplò petis
Deuota templum, Numini preces voues:
Velata perge, ſyndone caput induc,

Apoç 4
Luce
Conſue
tudi-
num.

Iois 21

1. Cor.
11.

Luce. 24

Matt.
27.

Matt.
26.

M 3

V109

S. Hier. Vxor ale crines, Angelis nullam face
lib. 3. in Confusionem: magnus ad Paulus iubet,
Matth. Dum *consuetos* imperat mores coli.
1. Cor. Paulum Tribunus suscipit, vincti vices
11. Miscretur vltro, gentis insidias olet
Act. 25 Ferociores; liberam tentat reo
 Festus salutem: *Consuetudo* fauet
 Quâ destinatam præcauet Paulo necem.
 Sacram secundum mysta *Consuetudinem*
 It Zacharias: adolet incensum polo
 Cum latiores Aliger muto sonos,
 Et singularis nuntium Nati canit.
 Quid multa? solâ Paule *Consuetudine*
1. Cor. Contentiosos, hæreses, incredulos,
21. Et pertinaces destruis, mutos facis:
 Dum quos celebrat quos colit ritus fides;
 His oblequendum, his orbe viuendum iubes.
 I nunc rebellis, viue libertatibus,
 Mandata Matris sperne, mores pristinos
 Calumniare, carnis imperio minor,
 Quod illa poscit spiritum, nunquam nega,
 Et nulla menti bella det caro tuæ:
 Contentiosum te sacri ritus probant,
 Te Christiani reprobant membrum gregis,
 Et ditis atro destinant collegio
 Qui vindicantis rideas Sponsam Dei.
 Patres recense Musa, *Traditionibus*
 Quos dent honores hæreses nostras doce.
 Auguste primas posside, mentem explica.
S. Aug. Apostolorum multa scripta literis
lib. 21

Nec

Nec posterorum comprobata calculis
Datur videre: quæ tamen colit quia
Grex vniuersus; tota tenet Ecclesia;
Ab his proinde iussa, ab illis Tradita
Creduntur, illa vera commendat fides,
Traditio sacra est, consuetudo rata est,
Ritus piorum est; amplius quæras nihil.
Hoc tibi Ioannes, bataue, magnus imperat.
Age Cypriane, traditos mores proba.
Non est minoris, inquit ille, ponderis
Quod suggerente Spiritu Patres sacro
Docuere mundum, tradidere posteris;
Quam quod fidelis tradidit mundo Deus.
Tertulliano teste Traditionibus
Apostolorum nostra dimanat fides
Et ab his Catholica consuetudo fluit.
In hoc rebellem prædicas Origenem,
Maxime Basili: quod, locis græcus licet
Erraret alijs; pristinos ritus tamen
Honore coleret debito, iusto gradu,
Coleretque Consuetudinis robur sacra.
Affurge musa, fulgidum Hipponis Patrem
Fac veritatis integrum testem tuæ.
• Cunctare Matris aureum hoc nostræ iubar
Quænam in serenâ nutriant illum fide,
In Christianis colligant vlnis virum.
Sunt multa gremio quæis (ait) fides suo
Me christiana sustinet, sinu fouet,
Et quæis rebelles execror visis fides.
Ecclesiæ sincera me sapientia,

Bapt.
cap. 7.

Sc.
Chryf.
hom 4
in 2 ad
Thef.
Se 1. de
ablut.
ped.

Lib. de
Coron.
milit.

Lib. de
Sput. f.
c. 29.

Epist.
Fund.
cap. 4.

Inuitat vltro; mira populorum trahit,
Trahit vnitasque gentium, concordia
Tot sæculorum, temporum tanta vnitas
Et tam remotis vnicus senius locis,
Consensus vnus, vna regionum fides
Tam diffusarum, iota queis non discrepet
Non alpha solum; firmitas veram probat
Tam sempiterna tamque generalis FIDEM.

Ibid. O vnitatem! ô firmiorem Ecclesiæ
Authoritatem! creuit a Miraculis,
Accretionem sana Spes natæ dedit,
Ibid. Auxit vigorem Charitas interminum,
Et firmitatem Antiquitas plenam dedit.
In Episcopatu sustinet successio,
Inquit, Parentum: quando quam Sedem Petrus
Olim occupauit; possidet eandem sacer
ROMÆ SACERDOS; quando quas oues Petrus
Et paut agnos; pascit & eandem prior
Terris SACERDOS, & gregem Princeps regit,
Ibid. Est nomen, inquit, vnicum CATHOLICÆ
Quod sacra tot inter hæreses Ecclesia
Sibi vendicauit, foederis nomen sui,
Et Vnitatis vnicam certæ notam.

Ibid. Vos sed apud, inquit, horum vbi regnat nihil,
Vbi vera pietas, exulat Christi fides,
Vbi sola veræ forma virtutis micat,
Vbi mera nouitas, plena regnat iniquitas,
Vbi nulla fidei signa viuientis patent,
Vbi veritatis nuda pollicitatio
Sine re, sine bono, sine suo fructu sonat:

Hang

Hanc ad nouellam, incognitam; leuissimam,
 Hanc pestilentem, deuiam, varijsimam
 Fidem sepultam, mortuam inuitat nihil
 Audin minister bataue, quæ de somnijs
 Olim sacratus senserit Praesul tuis?
 Ut vos nouellis spernat? ut *Miraculi*
 Splendore cassos negligat? veram fidem
 A *Charitate* ut lauder? ut Patrum *Thronos*
Cathedrasque iactet? utque *Traditionibus*
 Firmetur altis, gentium *Ritu* pari?
 Pudere dilce si pudor nullus tibi,
 Dum Patris audis aureas voces sacri,
 Quæis Christianam, quæis probet Catholicam:
 Sed angularem, sed prioris sæculi,
 Sed somniatam damnet erroris fidem.
 Sed audiuntur hic Prophetarum soni,
 Qui sensa propriæ mētis; haud Christi vomūt,
 Sacrosque gladijs impetunt *Mores* suis.
 Equare Scriptis *Traditos* ritus libris
 Patet esse abulum: quando millenos dolo hoc
 Annos probauit Papias, cunctos suis
 Ritus, Patresque comprobans pares dolis.
 Quod ille fecit, indies fieri potest.
 Mandata Patrum Numinis verbum vetat,
 Præcepta quando pristinorum reprobat
 Coli parentum, & lubricas prohibet vias.
 His adde Christi monita fulciri impijs
 Hominum statutis: quando quæ iubet Deus;
 Hæc altiore Pontifex iussa eximit.
 Doctrina Papæ Numinis causâ caret,

Argta
 haret.

1.

2.

3.

4.

M 5

Caret

Caret & sigillo: quando quæ mortalibus
Præcepta sapiunt; cultui hæc litant malo.

5. Et hoiçe damna Paule, præterquam quibus
Quod prædicasti perplacet: res *Traditas*
Et plura scriptis credier volunt tuis.
His Anglicanus, lector, his hollandicus
Fretus minister prædicat, plausum gregi
Facit imperito, tartaro socios parit
Queis sempiternos sentiat compar rogos.

Respon Repone muta, stultiores frandium
Cathol Compesce linguas, pelle fatuorum irritos
Sine cuspidē enses, monstra dementum neca.
Et encabit, crede; fructum senties
Qui disputatis arrigis mentem meis.

Ad. 1. Et arrige aures quæso, quid de Papiâ
Et nebulone sentiam, doctos roga.
O fraudulentum! mira non tibi fiet
Hæc, Bataue, praxis: is tuo gregi fuit
Similis Magister, fraude decepit suâ
Incautiores, reque rectâ abusus est,
Ut pertinaci deciperet agnos sono.
An ista noua sint? vester his armis potens

Mat. 4 Legitur Magister, quando Scripturam Deo
Obiecit, exque lapide conclusit cibum.
Et an ab abusu regulam scribi cupis?

Ironia O sannionem! perge quia frequens humo
Abutitur homo, quia Synaxi Mysticâ,
Quia apostatandi causa sunt sapientibus
Vinum & mulieres: Perfa quia Deum colit
Titanis astrum; tolle sic mundo merum,

Tolle

Tolle & mulieres, tolle qui paruo later,
Cereris, Iacchi veste sacratâ Deum:
Sit nummus exul, dissipa Phœbi iubar,
Et cuncta reprobis quæ maiorum occasio.
Hoc axioma, Geusa. mundo noxium est.
Vis dem medelam? suscipe, indubiam dabo.
Seruetur vsus rerum, abusus exulet:
Conclude nunquam ex fine priuato rei
Finem vniuersum: rem bonam malam facit
Intentio mala, finis optimam malus.
Quid ad secundum? musa stultos argue
Qui quæ citantur scripta minus intelligunt.
Scriptura Patres arguit vitulo aureo
Quondam sacrificos, quando deserto suum
Fecere crimen; quos & imitandos Deus.
Proinde prohibet, hisce si cœlum placet,
Fac tertianæ pilulas calante feбри,
Quæis sanitati Geusa reddatur suæ.
O quàm sinistra Legis explicatio?
Nil verba Christi Pontifex contrâ iubet,
Cuius sacratas sustinet terris vices:
Sed voce Christus quæ suis viuâ indidit,
Quæ voce simili posteris Apostoli
Concrediderunt; illa seruari imperat,
Hæc Verba Scriptis aqua seruari iubet.
Nihil proinde Spiritum contrâ sacrum
Molitur almi Pontifex Pastor gregis:
sed quem in sacratis imperat coli libris,
Hunc & colendum Traditio in verbo docet.
Vis cautionem? fere Traditionibus

Ad 2.

Ad 3.

Nil

Nil arbitrandum voce qui falsâ tonas,
Hunc vnde Lucæ, hunc vnde Matthæi librum
Hunc & Ioannis iudicas? Cur non Petri,
Iudæ, Philippi, Barnabæ? Cur non magi?
Cur non Cerynthi, non Timothei manum?

Gen. 16 Cur acta Regum & verba, Sodomorum rogos

Gen. 37 Somnia Iosephi, flagra Pharaonis, polos

Pf. 104 Panem pluentes, lapide productas aquas,

Pf. 77. Nihilo creata cuncta, cælo vindice,

Gen. 1. Submersa gelidis plurimum ob nefas aquis:

Gen. 7. Cur ista, Geusa, vera, cur sacra æstimas?

Cur illibatam sistis his dromo fidem?

Cur non Diogenis, dicis Æsopi sales,

Aut somniatos esse Nasonis iocos?

Cur? causa prompta est. Præstat hoc Ecclesiæ

Auctoritas tremenda, solida veritas

Hos quæ sacratos huius, illius probat

Sine fraude libros: clamat hæc à Spiritu

Dictata sancto, scripta Matthæi manu,

Stylo Ioannis; non Simonis, Barnabæ

Non & Philippi. Clara nimis hæc, Geusa sunt

Et te impudetem & subdolū & balbū probât.

ad 5. Hinc sequitur aliud: nempè *Præterquam* vetat,

Non verò *Plusquam* credier Lux gentium.

Hæc quando scripsit Paulus: exorsus sua

Non est Ioannes, quando vitæ in termino

Scripsisse celsum constat hunc Aquilam suæ,

An ergo, Paule, nulla sit scriptis sacri

Fides Ioannis danda? Galatas anathema

Si forsan Aquilæ scripta suscipiant, facis?

O fran-

O frandulentas hærefes! sic luditis,
 Sic fluëtuatis, sic abutimini Deo,
 Dei que verbo, Spiritu Pauli, Petri
 Sermone, Marci floribus, Lucæ stylo.
 Da plura calame, putidas latrantium
 Occlude fauces, frange quadruplantum logos.
 Se petere Paulus Theſſalonicam probat
 Ut quæ deesse nouerat fidei suæ
 Suppleret illa. Nonne Paulum criminis
 Vis arguendum Geusa? qui supplere vult?
 Qui scripta scriptis, verba verbis addere?
 O Nebulones! vidit Augustinus hos
 Doli architectos, vidit has calumnias,
 Et doctiore prorsus elisit manu.
 Explode tales Belga, crede tartari,
 Sathanæ ministros; Sponsa quæ tradit Dei
 Credenda quæ proponit, & fidē excoli:
 Qui pertinaci hæc felle suggillant, doli
 Damnant patenti, & mero excipiunt ioco.
 Locus peribit, subsequetur fletus, &
 Dolor, atque gemitus; talio vices dabit,
 Quæ læta mœstis, mœsta compenset bonis.
 Vis sapere Geusa? sapere vis Catholice?
 Hoc axioma iugiter, Lector pie,
 Hoc deuiantis Erro capricornus gregis
 Inane adorans ingenj idolum tui,
 Traditaque Matris dogmata irridens tuæ:
 Inquā, axioma hoc, regulā hanc, hanc maximā
 Quam tradit Augustinus ingenio imprimē;
 Hæc altiores mente radices agat,

Si

Si vis saluti ritè consultum tuæ,
 Longumque pœnitere si inuisum tibi.
 Ecclesiam qui noluit Matrem solo;
 Habebit ille non Patrem Numen polo,
 Sed sibi tyrannum cernet à vitâ Deum.

es:]† * + [:50

Ad nostri temporis Hæreticos CONCLUSIO.

- Simil.* **P**urimus oblongos ensatâ cuspide cultros
 Fert, nec eò doctor dicitur esse Coquus.
- Isa. 1.* Putum utique in vilem scoriam transuertitur aurum;
 Et vinum insipidum miscet avarus aqua.
 Exiit auferos Vulpes sibi prouida vultus,
 Insidias volucris dum cata cuncta struit.
- Gen. 7.* Sapè Iacob rigidis apparet vestibibus Esau,
2. Reg. Sapius Vra quis mala scripta gerit.
- 11.* *Rom. 9.* Non omnes Abraha, creti de sanguine, nati;
Ios. 8. Germanos Abraba per pia facta creant.
 Non semen: sed qua radiat per semina virtus,
 Hac Abraba natos, posthuma corda probat.
 Non quoque qui Christum vendit, qui callida verbis
 Verba dat, in nudo nomine Christus erit.
- Mat. 7.* Christus erit, licet effictum dent dogmata Christum,
 Celet & insanum perfida lana lupum.
- Ibid.* Lana tegit rabiem, simulat Balantis amorem,
 Et nisi peruerso corde venena latens.

O mibi

O mibi quam varios videas hoc tempore Christos!

1. Ion
2.

Tempore, quo peius secula nulla sciunt.

Multi sona ex vna consurgunt organa voce,

Quæis varij calami, pleetra, registra, Fides.

Pleetra, per aduersas sibi diuersissima voces.

Dum quod huic semen displicet, ille probat.

Vis specimen? subiecta tibi præbebit imago,

Quando sono sonus ut dimicet, illa probat.

Hinc in acerbata hac Martinus tempora surgit,

Hinc Christi vestem perfide Calue secas.

Centuria in dextram tendis, male Zwinglie lauam,

Nec Brentij monstris Menno, Philippe dees.

Impia Mennonis centenis lectio rixu

Scinditur; ut Luther, ut quoque Calue tua.

Ille Reformando deformat; Is omnia videt;

Mollis is est Luther sensibus; ille Riger.

Ille Remonstrat; huic hic Contramonstrat, & illi

Mente prior, maior dogmate, vera canit.

Liberum is à Legi grauido se pondere iactat;

Ille tyrannidi hanc damnat, & orbe mouet.

Militat Arminio hic; Gummaro hic fudit; Ario

Iste nouo Vossij lumine pandit iter.

Alter politico primas dat Macchiauello;

Hic Fidibus cunctis astra patere docet.

Hic Hufita subit: neū quid de sanguine desit;

Purus ab impuriis sordibus Anglus adest.

Iudaicam legem Christi vocat ille sepulcro;

Hic Epicureis fraudibus Astra negat.

Et quis finis erit? verbo, non est dare finem;

In diuersa fluit dogmata quodque caput.

Deus

Denia frondosis amisso tramite sylvis,
Pergere quò magis vult, hoc magis errat ouis.
Dum fidei, verum extincto quæ lumine callem
Deserit: in varias fertur arando vias.

Simile Non ita diuerso pugnat nota multa sonore,
Non ita multigenas educat herba feras.
Non ita distinctas sustentant aëra plumas,
Regnat ut in stabili plurima gente fides.

Ironia Quilibet illorum praeclarus in Israël optat
Dicter, & scribi Doctor, & hic Vir, hic est.
Tradita non veterum sint cura oracula Patrum:
Dicere dumtaxat sufficit; αὐτὸς ὁ θεός.

De Christo quantum dissentiat; at sibi sentis
Quisque probè, & Christi dogma tenere putat.

Matt. 4 Quisque Dei allegat sensum; & more Satanae
Firmat Euangelij qualibet atra sinu.
Sed quid porro rei? reprobis fors omnia vera?
Non potius; ut plures implicat esse Deos.

Eph. 4. Vna Fides terris micat, ut charis vnica coelus

Marc. Implicat errantem posse placere potius.

12. Porro cui credam? si Bezæ; Menno negabit;
Mentiri quæ illum voce minace stræet.

Si fors Isebio dem pectora fida Magistro;
Forte Reformato Spiritui error erit.

Si quoque Stigmati tunc maledicta Ioannis
Fors Augustani sint inimica viri.

Perfidia bellos fructus! ite adultera Christi
Pagina, mox falsi victa, cremanda rogi.

Mat. 7 Hoc est quod docuit Christum, plerosque futuros
Agniculos molli veste, sed ore lupos.

Hos iubet attendi, fructus pro bolide signat,

Fructus morifici corporis arma notat.

Non vigor in verbo, non quaestio nominis excors,

Sed petitur passi vera figura Dei.

Emersos tenebris clamat se rite sequentes,

Et crucis imperio, supplicioque graues.

Ex tribulis quatit nullus nisi stultior vuas;

Haresecos pariet spina nec vlla cruces.

Si crucibus caret; at caveas male pigra coronis,

Ne duplici vacors parte beata siet.

Qui dolet hic: Christo socium se cernet Olympo,

Ridentem hic, cui fletus & umbra manet.

Ergo ades, aduerso qui in sidera flumine tendis,

Ditis & augustam curris ab orbe viam.

Exemplum Domini praesens te dogma docebit,

Erroribusque fori corrigit vsque tui.

Quam procul à vero vita sis tramite cernes,

Et dabitur cursus cautio plena mali.

Vna via est, ea sola via est qua tendit in Astras;

In tenebras omnis non ea, crede, trahit.

Causa tui nostro est prouincia magna labori,

Quem nimis incautum sic perisseye piget.

Sic perisseye, quasi in solidos ducaris honores

Numinis, & veri iura sequare boni.

Pit contra: petis aeternum sceleratus Auernum;

Et metus abiecti flammea lora Dei.

Verum, aui: immiti mea vulnera perficis vngue,

S:ringis & ancipiti dogmata nostra stilos

Construis Ironias, & toruo carmine ludis,

Et pungis calamo vulnera nostra rudi.

Idia:

Mat 10

1. Pet 1

Iois 8.

Luc. 14

Mat. 7

Luc. 6.

Iois 12

Eph. 4

N

At,

Deuia frondosis amisso tramite syluis,
Pergere quò magis vult, hoc magis errat ouis.
Dum fidei verum extincto quò lumine callem
Deferit: in varias fertur arando vias.

Simile Non ita diuerso pugnat nola multo sonore,
Non ita multigenas educat herba feras.
Non ita distinctas sustentant aëra plumas,
Regnat ut in stabili plurima gente fides.

Ironia Quilibet illorum præclarus in Israël optat
Dicier, & scribi Doctor, & hic Vir, hic est.
Tradita non veterum sint cura oracula Patrum:
Dicere dumtaxat sufficit: αὐτὸς ὁ θεός.

De Christo quantum dissentiat; at sibi sentit
Quisque probè, & Christi dogma tenere putat.

Matt. 4. Quisque Dei allegat sensus; & more Satane
Firmat Euangelij qualibet articulo.
Sed quid porro rei? reprobis fides ista vera?
Non potius; ut plures implerentur deos.

Eph. 4. Vna Fides terris micat, & cælis
Marc. Implicat errantem quicquidque capulis.

~~Mos inbet attendi, fratrum vobiscum~~

~~Fratrum moribus corporum~~

Non vigor in verbo, non quædam excori,

Sed petitur passiva pigra canit.

Emersos tenebris clamat: juxta fratres,

Et crucis imperio, supplexat præter,

Et tribulis quærit nullum salutar vult;

Hæc se eos patiet spina vult crucis.

Si crucibus caret, et non male pigra canit,

Ne dupli: ræra a nobis sit.

Qui dolet: dicit: soliloquium se carat Olympi,

Eidentem: dicit: soliloquium se carat Olympi,

Ergo dicit: soliloquium se carat Olympi,

Dicit: soliloquium se carat Olympi,

Ergo dicit: soliloquium se carat Olympi,

Ergo dicit: soliloquium se carat Olympi,

Quam: soliloquium se carat Olympi,

Ergo dicit: soliloquium se carat Olympi,

Ergo dicit: soliloquium se carat Olympi,

Ergo dicit: soliloquium se carat Olympi,

Ergo dicit: soliloquium se carat Olympi,

Ergo dicit: soliloquium se carat Olympi,

tuta à

or!) fit imbuta

ne vitæ flore
s hostibus,

N 2

at, bone viri notum est; ridentem dicere verum.

Quid vetat? & finem scommæ, bonumque, tenet.

Nónne bonas dices pilulas, qua ventris iniqua

Mæstifico rodunt, dente, malumque leuant?

Nónne bono cordi, sanique bonoris amanti,

Sint ori quamvis aspera, amara placent?

Nóne iidem pilulas, ne sint offensa saporis,

Sacrae Medicæ condere veste solet?

Parua subest verbis virtus, dat sensus bonores;

Et scriptis rebus fructus & ignis inest.

Est Medicina, tuus est commoda potio morbus

Si pungit, certa forma salutis adest.

Quas carnes sal salse fricas, à verme reservas.

Verme cavere scis? hoc sale corda sali.

Interea nostros sanâ mente excute sensus,

Sanum ut Christi currere possis iter.

Si risum potius, quam dent tibi perfide, luctum:

Qui sordet, tenebris sordeat ille magis.

Apo. Sordet, oblatam renuens agnoscere vitam,

Quando sui comes est auctor amansque mali,

Tu quoque ROMANÆ FIDEI, tu SEDIS amator,

Non minus à lecto carmine doctus eris.

Defendit IESUſ, decus, Mariæque triumphos,

Regnet ut à Nati robore salva Parens.

Errorum fera monstra notat, iter utile signat,

Ut reprobare, bono vindice, prava scias.

Reue.

Reuerendo Viro Domino
D. ADRIANO VAN
CATTENBROECK,
QVERCETI BRVGENSIS
CANONICO REGVLARI,
Deditionis Syluæducensis extem-
porale Carmen.

P Lange lingua gloriosæ
Virginis excidium,
Et plora victoriosæ
Syluæ-Ducis obitum,
Quam suæ splendore rosæ
Fautor priuat Hæresum.

Nobis fita, dum tuta à
Ducibus Brabantia,
Et in fide constituta
Tot annorum serie,
Nunc (proh dolor!) fit imbuta
Errorum vafritie.

In supremæ vitæ flore
Cincta multis hostibus,

N 2

Et ar;

**Et ardenter indecore
Binis charis Fratribus,
Nunc Secundi cum mœrore
Te submittis manibus.**

**Verbum Christi, fides vera
Tibi, Virgo, deficit,
Et quam virtus olim mera,
Nunc peccatum inficit;
Vbi charitas sincera,
Nunc & *Fides* sufficit.**

**Tantum ergo detrimentum
Plangamus Catholici,
Dum antiquum documentum
Nouo cedit ritui;
Et virtutum supplementum
Errorum defectui.**

**Deo trino vnicoque
Laus & iubilatio,
A quo Clero, populoque,
Digna castigatio;
Sed passis, supplicioque
Olim retributio.**

Tu ex animo

IOANNES AB AVLA:

Reuerendo Viro Domino
I OANNI AB AVLA
PRESBYTERO,
de simili deditioe responder.

V Rbs Syluosa dolorosa
Quondam pacis ditia,
Qua spirabas velut rosa
Virgo clara Belgio,
Cælo, solo amorosa
Sponsa Christi merito.

Noua veniens ex Orco
Furiarum copia,
Malo farsa quasi porco
Tua cingit mœnia.
Heu! quid mali hoc abortio
Paries Orangia?

Porta tua cincta viris
Manent clausa iugiter,
Qui sylus minantur diris
Euertendas fortiter,
Ni modis pellantur miris
Aut te des suauiter.

*Tusionibus, tormentis
Excauantur lapides,
Ciues vix sunt suae mentis
Dum siccantur latices:
Non egent vita fomentum,
Sed inclamant pulueres.*

*Angulare munimentum
Fortiter inuaditur,
Vrbem tradi mox lamentum
Cunctorum paciscitur,
Fideiq; fundamentum
Tam vetus destruitur.*

*Omnis illa Deo sacra
Et dilecta Ciuitas
Heresi nunc sauciata
Fit ipsa peruersitas.
Heu! quo ducis fides macra?
Ad pœnas tartareas.*

*Hoc in bello summe Deus
Exoratus adueni,
Populoq; qui est reus
Forti manu subueni,
Vt te laudent Deus meus
Vbique Catholici.*

Brugis hac 26. Octobris 1632!

ADR, VAN CATTENBROECK P_r.

es:]†*+[:se

CENSURA.

POëmata hæc quibus figmentum Ioannis Papissæ & alios errores infectatur, R. D. IOANNES DE LA SALLE, cum adiunctis præconijs B. Virginis, publico donari poterunt. Act. 19. Februar. 1633. Louanij.

MART. LVENKENS *S. Th. Lic.
& Profess. Ord. Apostolicus
ac Regius Librorum Censor.*

